

8) MANDATUM

Three brass instruments, likely euphoniums or tubas, are crossed diagonally across the page. The instruments are made of brass and have a polished, reflective surface. They are positioned in the upper right quadrant of the image, with their bells pointing towards the top right corner. The background is a solid black, which makes the brass instruments stand out prominently.

VUOSIKERTOMUS
2022

SISÄLLYSLUETTELO

VUOSI 2022 3

Toimitusjohtajan katsaus.....	4
Avainluvut 2022.....	7
Vuoden tapahtumia 2022.....	8
Mandatum lyhyesti.....	10
Tytäryhtiöt.....	12
Mandatum Life.....	12
Mandatum Asset Management.....	13

YRITYSVASTUU 14

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS..... 17

RISKIENHALLINTA.....23

IFRS-TILINPÄÄTÖS 202237

Konsernin laaja tuloslaskelma.....	38
Konsernitase.....	38
Laskelma oman pääoman muutoksista.....	39
Konsernin rahavirtalaskelma.....	40
Konsernin liitetiedot.....	41
Yhteenveto merkittävistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista.....	41
Tilinpäätöksen riskienhallintaliite.....	58
Segmentti-informaatio.....	73
Tuloslaskelman liitetiedot.....	78
Taseen liitetiedot.....	87
Mandatum Holding Oy:n tilinpäätös.....	107

TILINTARKASTUSKERTOMUS111

1

VUOSI 2022

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

OSAAMISELLA LUOTTAMUSTA JA KASVUA

Epävarmuustekijöistä huolimatta Mandatumin vuosi 2022 sisälsi monia onnistumisia. Asiakkaiden luottamus osaamiseemme pysyi kovana vaikeassakin markkinassa ja maailmantilanteessa. Siitä olivat osoituksena selkeästi positiivinen nettorahavirta, korkea asiakastyytyväisyys ja historiamme suurimmat riskivakuutus sopimukset. Myös palkitsemisen konsulttipalveluiden kysyntä ylsi uudelle tasolle.

**Vahva vakavaraisuus
luo liikkumavaraa**

Taloudellisia tunnuslukuja tarkastellen suorituksemme oli vaikeista markkinaolosuhteista huolimatta monella tapaa onnistunut. Kohokohtina olivat selkeästi positiivinen nettorahavirta ja vahva vakavaraisuus.

Vahvan vakavaraisuusaseman johdosta Mandatumilla on erinomainen valmius toimia epävarmassakin markkinaympäristössä. Yhtiön vakavaraisuussuhde vahvistui vuonna 2022 entisestään, muun muassa korkojen voimakkaasta noususta johtuen.

Asiakasvarojen nettomerkinnot olivat vuonna 2022 noin 538 miljoonaa euroa positiivisia haastavasta markkinatilanteesta huolimatta. Sijoitustoi- minnan osalta etenkin vaihtoehtoiset sijoitukset ja yritysainasijoitukset houkuttelivat asiakkaita muuttuneessa markkina- ja korkoympäristössä. Uudet sijoitustuotelanseeraukset vastaanotet- tiin instituutioasiakkaittemme parissa positiivisesti. Tästä kertovat erityisesti uudet Mandatum Asset Managementin kasvusijoitusstrategiaa jatkavat MAM Growth Equity II- ja Private Equity Opportunities II -rahastot, sekä SFDR:n artikla 9 mukainen Senior Secured Loan -rahasto, joiden varainhankinta onnistui vaikeasta markkinasta huoli- matta erinomaisesti.

Markkina-arvojen alentumisesta johtuen Mandatum-konsernin asia- kasvarat laskivat vuonna 2022 10,3 miljardiin euroon (11,1). Kokonaisuutena Mandatum-konsernin hallinnoimat varat ovat 16,1* miljardia euroa.

Riskivakuutusten myynti erityisesti yrityksille sujui vuonna 2022 hyvin. Esimerkkinä tästä Mandatum teki historiansa suurimman riskivakuutus- kaupan suuryrityksen koko Suomen henkilöstölle. Myös palkkiorahastojen vahva kasvu jatkui ja uusia rahastoja perustettiin Mandatumissa kuluneena

vuonna ennätyselliset 52 kappaletta. Tämä oli 83 prosenttia kaikista vuonna 2022 Suomessa perustetuista uusista palkkiorahastoista. Viimeisen viiden vuoden aikana palkkiorahastojen määrä on joka vuosi kasvanut yli 20 prosentin vauhdilla, ja tietoisuus ja ymmärrys niistä on nykyään entistä parempaa.

Heinäkuussa saimme Mandatumin Baltian liiketoimintojen kaupan onnistu- neesti päätökseen, ja liettualainen INVL Life otti haltuunsa Mandatum Lifen Bal- tian henkivakuutustoiminnan. Se kattoi yli 29 000 asiakasta ja yli 150 miljoonan euron varat Liettuaissa, Latviassa sekä Virossa. Baltian liiketoiminnan myynnin seurauksena sijoitussidonnainen vas- tuuvelka ja hallinnoitavat varat alenivat noin 150 miljoonaa euroa.

Oma ja asiakkaiden etu samalla viivalla

Asiakkaat ovat Mandatumin tekemisen ydin, mikä tarkoittaa, että oma ja asi- akkaiden etu ovat korostetusti samalla viivalla. Asiakastytytyväisyytemme on pysynyt vuodesta toiseen erinomaisella tasolla, ja niin oli myös vuonna 2022 siitäkin huolimatta, että sodan aiheut- tama turvallisuuden tunteen järkkymi- nen ja taloudellisen ympäristön muut- tuminen on aiheuttanut paljon huolta asiakkaissamme. Erityisesti asiakaskoh- taamiset ja -tapahtumat ovat keränneet hyvää palautetta. Järjestimme vuoden

aikana ennätyselliset 112 asiakkaille ja sidosryhmille suunnattua tapahtu- maa, niin fyysisinä tilaisuuksina kuin webinaareina.

Suomalaiset instituutiosijoittajat antoivat vuonna 2022 meille erin- omaista palautetta kahden ulkoisen tut- kimuksen välityksellä. SRF Researchin Institutional Investment Services 2022 -tutkimuksessa Mandatum sai tutkimuksen toiseksi parhaan arvion asiakaspalvelustaan, ja olimme ykkös- sijalla, kun vastaajilta kysyttiin, minkä toimijan kanssa he harkitsevat eniten asiakkuutensa kasvattamista tai uuden asiakkuuden aloittamista seuraavan 12 kuukauden aikana. Prosperan External Asset Management 2022 -tutkimuksessa Mandatum ansaitti toisen sijan asiakkaiden suosittelu- halukkuuden perusteella.

Merkittävä tekijä korkean asiakas- tyytyväisyyden taustalla on hyvinvoiva yrityskulttuurimme. Yksi Mandatumin tärkeistä tavoitteista, henkilöstötyy- tyväisyys, pysyi edelleen vahvana. Viime vuonna ensimmäistä kertaa tehdyn Signi-henkilöstökyselyn tulok- sista selvisi, että työntekijöidemme merkityksellisinä kokemat asiat myös toteutuvat työyhteisössä. Yhtiön saavuttama Signi-indeksi oli 83, joka oikeutti Future Workplaces -sertifikaat- tiin tutkitusti kovatasoisesta työnteki- jäkokemuksesta. Sertifikaatti ansaitaan,

”Vahvan vakavaraisuusaseman johdosta Mandatumilla on erinomainen valmius toimia epävarmassakin markkinaympäristössä.”

kun oman työpaikan yrityskulttuuria on johdettu poikkeuksellisen hyvällä työntekijäymmärryksellä.

Muutosvoimana raha

Pohjana Mandatum-konsernin vastuul- lisuustyölle toimii kolme periaatetta: vastuullinen sijoittaminen, vastuullisten henkilöstökäytäntöjen edistäminen työelämässä sekä vastuullisten toi- mintatapojen toteuttaminen omassa työyhteisössämme.

Sijoittaminen on yksi vaikuttavim- mista tekijöistä Mandatumin vastuulli- suustoiminnassa, ja sen rooli on vuosi vuodelta suurempi. Olemme tehneet pitkäjänteistä työtä vastuullisen sijoit- tamisen edistämiseksi. Allekirjoitimme YK:n vastuullisen sijoittamisen periaat- teet jo vuonna 2011 ja olimme ensimmäi- nen suomalainen jäsen liittyessämme Portfolio Decarbonisation Coalition -aloitteeseen vuonna 2015. Osana PDC-verkostoa olemme pystyneet

* Luku ei sisällä Ifin suoraan hallinnoimia varoja.

vähentämään sijoitustemme hiili-intensiteettiä. Mandatumilla on tänä päivänä laaja yhteistyöverkosto vastuullisen sijoittamisen eri toimijoiden kanssa.

Ilmastonmuutoksen huomioiminen ja ilmatoriskien tehokas hallinta on yksi Mandatumin sijoitustoiminnan painopisteistä. Vuonna 2022 toimimme markkinoille uusia artikla 8:n ja 9:n mukaisia tuotteita. Mandatumin sijoitusten keskimääräinen hiili-intensiteetti vuonna 2021 oli merkittävästi alle markkinoiden keskitason. Osakesijoituksissa ero markkinaindekseihin oli -41 prosenttia ja korkosijoituksissa -51 prosenttia.

Palvelumme auttavat asiakasyrityksiämme parantamaan kilpailukykyään vastuullisesti sekä varmistamaan yrittäjien ja työntekijöiden toimeentulon riittävyyttä eläkeajalla tai taloudellisen vastoinkäymisen kohdatessa. Autamme asiakkaitamme palkitsemaan ja sitouttamaan henkilöstöään kannustavasti ja oikeudenmukaisesti. Palkitsemispalveluiden kysyntä, erityisesti vastuullisen palkitsemisen ESG-mittareiden kehitys, oli kasvussa sääntelyn ja sijoittajien kirittämänä.

Henkilövakuutukset lisäävät asiakkaiden ja heidän perheidensä taloudellista turvaa vakavan sairauden, työkyvyttömyyden tai kuoleman varalta. Varautuminen on noussut viime vuosien aikana monille yhä tärkeämmäksi asiaksi, josta kertoo myös

vakuutusten turvasummien kasvu. Tänä päivänä entistä useampi suomalainen on vakuutettu Mandatumin kautta.

Mandatum luo taloudellista hyvinvointia yhteiskuntaan myös laajemmin. Työllistimme viime vuonna 663 henkilöä, ja olimme yksittäisten yritysten joukosta Suomen 12. suurin yhteisöveronmaksaja.

Vastuullisuustyötämme on lisäksi yhtiön toiminnan jatkuvuudesta, kannattavuudesta ja vakavaraisuudesta huolehtiminen. Tämä luo pohjan asiakkaiden vakuutuksiin liittyvien vastuiden sekä asiakkaiden sijoitusten ja eläkkeiden hoitamiseen vuosikymmenien ajan kestävästi ja vastuullisesti. Siksi myös riskienhallinta liittyy oleellisesti Mandatumin taloudelliseen vastuuseen.

Arvon rakentajan asemassa

Vuonna 2022 Mandatum eteni varainhoitokonsernina kohti kasvutavoitteitaan. Viestimme asiakkaillemme ja sidosryhmillemme on alleviivannut, että kumppanivalinnalla on merkittävä rooli osana tavoitteiden saavuttamismahdollisuuksia. Sillä, kenen kanssa on kimpassa, voi olla ratkaiseva merkitys aikaansaannosten ja tulosten näkökulmasta. Siksi minun tärkein tehtäväni Mandatumissa on varmistaa myös jatkossa, että Mandatumin kanssa arvoa ja mahdollisuuksia tavoitteiden saavuttamiseen syntyy eniten.

Luottamukseni arvon rakentajan asemamme lujittumiseen entisestään on kova, sillä Mandatum lähtee tulevaan vuoteen erinomaisessa markkina-asemassa. Kattavat tuotteemme ja palvelumme nojaavat omiin osaaviin varainhoidon ja palkitsemisen asiantuntijoihimme ja verkostoihimme. Lisäksi myös vahva vakavaraisuutemme ja vakaa kassavirtamme tukevat liiketoimintamme menestystä.

Sammon hallitus ilmoitti 7.12.2022 aloittavansa Mandatumia koskevan strategisen arvioinnin. Prosessissa tarkastellaan eri vaihtoehtoja tarkoituksena selvittää, voisiko Mandatumin eriyttäminen Sampo-konsernista luoda omistaja-arvoa. Hallitus on ilmoittanut antavansa asiasta lisätietoja vuoden 2023 ensimmäisen vuosineljänneksen loppuun mennessä. Mahdollisista omistajakenteen muutoksista huolimatta asiakas tulee jatkossakin pysymään Mandatumin toiminnan keskiössä.

Haluan kiittää asiakkaitamme, omistajiamme sekä muita sidosryhmiä hyvästä vuodesta 2022. Samoin haluan kiittää jokaista mandatumlaista, joka on osoittanut Mandatumin olevan yhtiö, joka pystyy tarjoamaan asiakkailleen merkittävää lisäarvoa.

Petri Niemisvirta

Toimitusjohtaja

AVAINLUVUT 2022

TULOS ENNEN VEROJA

202 MILJ. €

(247)

HOIDOSSA OLEVAT ASIAKASVARAT

10,3 MRD. €

(11,1)

VAKAVARAISUUSSUHDE

266 %

(192 %)

 HENKILÖSTÖN
KESKIMÄÄRÄINEN LUKUMÄÄRÄ

663

(605)

HENKILÖASIAKASTA

330 000

 YRITYS- JA
INSTITUUTIOASIAKASTA

20 000

VUODEN TAPAHTUMIA 2022

17.2.2022
Future Workplaces -sertifikaatti

Mandatum ansaitsi Signi-henkilöstökyselyyn perustuvan Future Workplaces -sertifikaatin tutkitusti kovatasoisesta työntekijäkokemuksesta. Ensimmäistä kertaa Mandatumissa tehdyn Signi-kyselyn tavoitteena oli viedä Mandatumin työntekijäkemuksen kehittäminen seuraavaan, työntekijälähtöisempään vaiheeseen.

17.2.2022
Mandatum Asset Management avasi kaksi uutta Private Equity -strategiaa

Mandatum Asset Management avasi vuoden aikana merkinnöille sekä Private Equity- että Private Equity Opportunities II -strategiat. Ne toimivat jatkona menestyksellä sijoitustoimintansa vuosina 2019 ja 2020 aloittaneille aiemille vuosikerroille, mahdollistaen yhdessä tehokkaan sijoitusohjelman muodostamisen.

31.3.2022
Yhtenä joukkueena Ukrainan tukena

Mandatum-konserni aloitti lahjoituskampanjan, jossa tuettiin humanitaarista työtä Ukrainassa. Mandatum-konsernin tekemän 100 000 euron pohjalahjoituksen lisäksi yhtiö tuplasi henkilökunnan tekemät lahjoitukset. Keräyssumma kasvoi yhteensä 133 740 euroon.

Mandatumlaisten keräämät varat kohdistuivat eri järjestöjen kautta tehtävään humanitaariseen apuun. Mandatum-konsernin lahjoittama summa Ukrainan hyväksi kohdistettiin UNICEFin ja Suomen Punaisen Ristin katastrofirahaston kautta.

1.7.2022
Baltian liiketoimintojen myynti toteutettiin onnistuneesti

Mandatum saattoi onnistuneesti päätökseen Baltian henkivakuutus-toimintojensa myynnin liettualaiselle sijoitus- ja vakuutus konserni Invalda INVL:lle. Kauppa kattoi Mandatum Lifen Baltian sivukonttoreiden työntekijät, asiakkaat, kaupalliset sopimukset, varat ja velat.

5.9.2022
MAM toi markkinoille uuden SFDR:n 9. artiklan mukaisen Senior Secured Loan -rahaston

Mandatum Asset Management (MAM) lanseerasi yhteistyössä Universal Investmentin kanssa uuden Senior Secured Loan -rahaston, joka on suunnattu eurooppalaisille ammattimaisille sijoittajille. Rahasto sijoittaa eurooppalaiseen ja pohjoismaiseen credit-markkinaan ja sen salkunhoidosta ja hallinnoinnista vastaa MAMin Leveraged Finance -tiimi. SFDR:n 9. artiklan mukaisen rahaston tavoitteena on positiivinen nettovaikutus yhteiskuntaan.

13.9.2022
Sijoitusten hiilijalanjälki pieneni jälleen vuonna 2021 – hiili-intensiteetti puolittunut vuodesta 2017

Mandatum sijoitussidonnaisen vakuutusten asiakasvarojen vertailukelpoinen hiili-intensiteetti on vähentynyt noin 50 prosenttia vuodesta 2017. Mandatum sijoitusten hiilijalanjälki määritettiin yhteistyössä ISS ESG:n kanssa.

16.11.2022
Kiinteistökokonaisuus kärkisijoilla GRESB-arvioinnissa

Mandatum osallistui kolmatta kertaa Global Real Estate Sustainability Benchmark (GRESB) vastuullisuusarviointiin, jossa mitataan maailmanlaajuisesti kiinteistörahastojen vastuullisuutta koko kiinteistösalkun tasolla. Mandatum Asset Managementin (MAM) hallinnoima Mandatum -konsernin kiinteistökokonaisuus oli kiinteistöjen vastuullisuuden GRESB-arvioinnissa vertailuryhmiensä parhaiden joukossa.

7.12.2022
Sampo ilmoitti aloittaneensa Mandatumia koskevan strategisen arvioinnin

Sampo-konsernin vahinkovakuutus-toimintaan keskittyvän strategian mukaisesti Sampo Oyj:n hallitus on viime vuosina moneen otteeseen yksinkertaistanut konsernin rakennetta. Tähän liittyen, Sammon hallitus päätti aloittaa Mandatumia koskevan strategisen arvioinnin, jossa tarkastellaan laajalti eri vaihtoehtoja, mukaan lukien sitä, olisiko Mandatumin eriyttäminen konsernista esimerkiksi osittaisjakautumisen ja pörssilistautumisen myötä Sammon osakkeenomistajien edun mukaista.

MANDATUM LYHYESTI

MANDATUM-KONSERNI

Mandatum on vakavarainen ja arvostettu finanssiyhtiö, jonka tehtävä on luoda asiakkaille ja sidosryhmilleen merkittävää lisäarvoa rahan ja hengen erikoisosaamista yhdistämällä.

Mandatum tarjoaa asiakkailleen laajasti omaisuuden- ja varainhoidon, säästämisen ja sijoittamisen, palkitsemisen ja sitouttamisen, eläkeikaan varautumisen sekä henkilövakuuttamisen palvelut.

Mandatum-konserniin kuuluu kaksi liiketoiminta-aluetta, henkivakuutus ja omaisuudenhoito. Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiö (Mandatum Life) tarjoaa yksityis- ja yritysasiakkailleen varainhoidon, palkitsemisen, eläkevarautumisen ja henkilövakuuttamisen palveluita. Mandatum Asset Management (MAM) on sijoituspalveluyritys, joka hoitaa Mandatum Lifen varoja sekä tarjoaa mandaattivarainhoitoa, konsultoivaa varainhoitoa ja sijoitustuotteita vaativimmille sijoittajille. Mandatum-konsernin emoyhtiö Mandatum Holding Oy on Sampo Oyj:n kokonaan omistama tytäryhtiö.

Asiakassegmentit ja palvelut:

Institutionaaliset asiakkaat ja varakkaat yksityishenkilöt

- Rahastoliiketoiminta
- Instituutiovarainhoito
- UHNWI-varainhoito

Henkilöasiakkaat

- Sijoitussidonnaiset vakuutukset
- Yksityisvarainhoito
- Säästämisen ja sijoittamisen palvelut
- Henkilövakuuttaminen

Yritysasiakkaat

- Palkitsemisen palvelut
- Palkkiorahastot
- Eläkeratkaisut

ARVOT

Hyötyä
asiakkaalle

Ylivoimaisesti
aktiivisin

Suoraa
puhetta

Yhtenä
joukkueena

Rohkeasti
erilainen

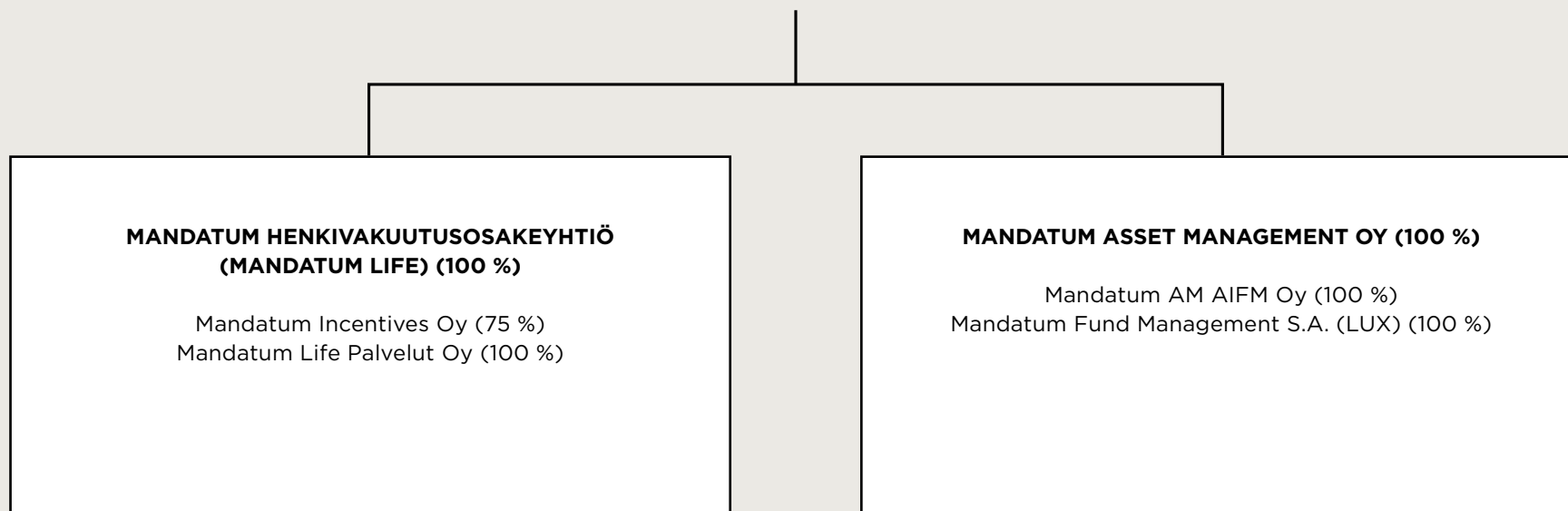
Voitontahto

Strategia ja arvot

Mandatum on finanssialan huippuasiantuntija-konserni, joka on enemmän kuin osiensa summa. Mandatum-konsernin tehtävänä on luoda sidosryhmilleen arvoa yhdistämällä rahan ja hengen erikoisosaamista.

MANDATUM-KONSERNIN JURIDINEN RAKENNE 31.12.2022

MANDATUM HOLDING OY
Sampo Oyj:n kokonaan omistama tytäryhtiö

TYTÄRYHTIÖT

MANDATUM LIFE

Mandatum Life (Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiö) ja sen konserniyhtiöt tarjoavat yksityis- ja yritysasiakkailleen varainhoidon, palkitsemisen, eläkevarautumisen ja henkilövakuuttamisen palveluja.

Mandatum Lifen strategiana on luoda asiakkailleen taloudellista turvaa yhdistämällä innovatiivisesti varojen hoitoa ja henkivakuuttamista.

Mandatum Lifen hallituksen puheenjohtajana toimii **Patrick Lapveteläinen**, ja yhtiön toimitusjohtajana **Petri Niemisvirta**.

 MANDATUM LIFE

MAKSUTULO

1 390,4

MILJ. €
(1 367,0)

TULOS ENNEN VEROJA

127,5

MILJ. €
(252,9)

VAKAVARAISUUSASTE

248,5 %

(190)

HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ

91

(98)

SIJOITUSSIDONNAINEN VASTUUVELKA
31.12.2022

9 912

MILJ. €
(10 712)

LASKUPERUSTEKOROLLINEN
VASTUUVELKA 31.12.2022

2 969

MILJ. €
(3 246)

TYTÄRYHTIÖT

MANDATUM ASSET MANAGEMENT

Mandatum Asset Management (MAM) jatkaa Mandatumin ja Sammon sijoitusperinnettä. Sen tehtävänä on palvella institutionaalisia sijoittaja-asiakkaita, tuottaa rahastoliiketoimintaan ja varainhoitoon liittyviä palveluita sekä omille että Mandatum Lifen asiakkaille ja hoitaa Sampo-konsernin sijoitusomaisuutta. Mandatum Asset Management hallinnoi noin 16,1 miljardin euron varallisuutta. Tähän kuuluu Mandatum Lifen, Kalevan ja Sammon strategisten sijoitusten varoja, sekä Mandatumin sijoitussidonnaisia tuotteita ja rahastoja.

Mandatum Asset Managementin strategiana on tarjota asiakkailleen markkinoiden johtavaa sijoitustoimintaa ja siihen nojautuvia sijoitustuotteita.

Yhtiön hallituksen puheenjohtajana toimii Sammon sijoitusjohtaja **Patrick Lapveteläinen**. Yhtiön toimitusjohtajana toimii **Lauri Vaittinen**.

MANDATUM
ASSET MANAGEMENT

TULOS ENNEN VEROJA

0,7

MILJ. €
(2,9)

SIJOITTAMISEN AMMATTILAISIA

136

(120)

HALLINNOITAVAT VARAT

16,1*

MRD. €
(16,6)

* Luku ei sisällä Ifin suoraan hallinnoimia varoja.

2

YRITYSVASTUU

VASTUULLISUUS ON MANDATUMIN LIIKE- TOIMINNAN YTIMESSÄ

Vastuullisuutemme kokonaisuuden muodostavat kolme avaintemaa: vastuullinen sijoittaminen, taloudellisen turvan ja hyvän työelämän edistäminen sekä vastuullisuus Mandatumin omassa toiminnassa.

Mandatum raportoi omasta yritys vastuustaan Sampo-konsernin vastuullisuusraportissa. Lisäksi Mandatum julkaisee oman yritys vastuuraporttinsa, joka täydentää Sampo-konsernin raporttia. Raportteihin pääset oheisesta linkistä:
www.sampo.com/fi/vastuullisuus/yritysvastuuraportit

1 RAHA ON MUUTOSVOIMA

Mandatum edellyttää sijoituskohteiltaan vastuullisuutta. Yhtiö on integroinut ympäristöön, sosiaaliseen vastuuseen ja hyvään hallintotapaan liittyvät tekijät osaksi sen sijoitusanalyyysiä. Vastuullisuuteen liittyvien taloudellisten riskien ohella se pyrkii arvioimaan myös muita haitallisia vaikutuksia sekä kestävä kehityksen näkökulmasta tarjoutuvia mahdollisuuksia. Mandatum on sitoutunut sijoitustensa hiilijalanjäljen mittaamiseen ja pienentämiseen sekä allekirjoittanut YK:n Montréal Pledge-sitoumuksen, jonka myötä sijoitusten hiilijalanjälki julkistetaan vuosittain.

2 IHMISET RATKAISEVAT

Mandatum pyrkii liiketoiminnallaan parantamaan asiakkaitensa taloudellista turvaa ja edistämään hyvää työelämää. Yhtiö auttaa yritysasiakkaitaan vahvistamaan kilpailukykyään ja parantamaan johtamistaan oikeudenmukaisen ja vastuullisen palkitsemisen keinojen avulla. Esimerkkinä tästä Mandatum tarjoaa yrityksille välineitä suunnitella ja toteuttaa vastuullisuusmittareita sisältäviä kannustin-, sitouttamis- ja palkitsemisjärjestelmiä. Varautumisen palvelut puolestaan auttavat asiakkaita varmistamaan toimeentulon riittävyyttä eläkeajalla ja taloudellisten vastoinkäymisten kohdalla.

3 OMALLA ESIMERKILLÄ

Vastuu omasta henkilöstöstä ja kestävästä toimintatavoista varmistaa menestyvän liiketoiminnan. Siksi henkilöstön hyvinvointi on yksi Mandatumin strategisista tavoitteista ja yhtiön yrityskulttuuri pohjaa osallistamiseen, luottamukseen ja hyvään johtamiseen. Taloudellinen vastuu tarkoittaa huolehtimista Mandatumin toiminnan jatkuvuudesta, kannattavuudesta, tulosten tekokyvystä sekä vakavaraisuudesta kaikissa markkinatilanteissa. Näistä asioista huolehtiminen luo pohjan asiakkaiden vakuutuksiin liittyvien vastuiden sekä asiakkaiden sijoitusten ja eläkkeiden hoitamiselle vuosikymmenien ajan kestävästi ja vastuullisesti. Siksi myös riskienhallinta liittyy oleellisesti Mandatumin taloudelliseen vastuuseen.

YRITYSVASTUUNOSTOJA VUODEN VARRELTA

CASE: MANDATUM ASSET MANAGEMENT PERUSTI SFDR:N ARTIKLA 9 MUKAISEKSI LUOKITELLUN SENIOR SECURED LOAN -RAHASTON

Mandatum Asset Management (MAM) lanseerasi uuden Senior Secured Loan -rahaston yhteistyössä Universal Investmentin kanssa. Eurooppalaisille ammattisijoittajille suunnattu rahasto sijoittaa eurooppalaiseen ja pohjoismaiseen lainamarkkinaan. Rahasto täyttää EU:n alueella markkinoitavien rahoitustuotteiden vastuullisuuskriteerit kestäville sijoitustuotteille. Artikla 9:n mukaisissa rahoitustuotteissa on oltava mitattava kestävyystavoite, jonka saavuttamisesta on raportoitava vuosittain sijoittajille. Uuden rahaston tavoitteena on positiivinen nettovaikutus yhteiskuntaan ja sitä mitataan yhteiskunnan, ympäristön, terveyden sekä tiedon ja osaamisen osalta. Lisäksi jokaisella rahaston sijoituskohteella täytyy olla positiivinen nettovaikutus sosiaalisten ulottuvuuksien osalta (yhteiskunta, terveys, tieto ja osaaminen). Artikla 9:n ehdot täyttävät rahastot ovat Euroopassa harvinaisuuksia: uusi rahasto on tietyvästi Euroopan ensimmäisiä artikla 9:n täyttäviä leveraged loan -rahastoja.

Senior-lainat ovat merkittävä osa eurooppalaista high yield credit -segmenttiä. Tällä markkinalla lainaa hakevat yhtiöt ovat tyypillisesti vahvan markkina-aseman omaavia suuria ja kannattavia yrityksiä, joiden liiketoiminta on laajasti hajautettua ja joiden omistajina on ammattimaisia pääomasijoitusrahastoja.

CASE: SAMANARVOINEN TYÖ -HANKE

Mandatum toteutti vuosina 2021–2022 sosiaali- ja terveysministeriön rahoittaman Samanarvoinen työ -hankkeen, jossa tarkasteltiin palkkausjärjestelmiä, työn vaativuuden arviointia ja sama palkka samanarvoisesta työstä -periaatteen toteutumista oikeudellisesta näkökulmasta, työ- ja virkaehtosopimuksissa sekä pilottiorganisaatioissa.

Hankkeen loppuraportissa esitettiin toimenpidesuosituksia yksittäisille työpaikoille, jotta niissä voitaisiin paremmin ottaa huomioon yritys vastuun yhteiskunnallinen näkökulma luomalla laadukkaita tasa-arvosuunnitelmia ja palkkausjärjestelmiä. Toimenpide-ehdotuksiin yksittäisille työpaikoille kuului muun muassa:

- Työpaikkatasolla koko organisaation kattavien palkkausjärjestelmien käyttöönotto.
- Laadukkaisiin tasa-arvosuunnitelmiin ja niihin liittyviin palkkakartoituksiin panostaminen.
- Työntekijöiden tiedon lisääminen palkkausjärjestelmistä ja palkkauksen perusteista.

CASE: GOVERNANCE, RISK & COMPLIANCE -HANKE

Hyvä hallintotapa ja läpinäkyvät prosessit ja päätöksenteko ovat olennainen osa yritys vastuuta. Mandatumin liiketoiminta pohjautuu vahvasti luottamukseen, jota rakennetaan suhteessa asiakkaisiin, markkinaan ja yhteiskuntaan. Luottamuksen rakentamisessa keskeisessä roolissa on toiminnallisten ja liiketoiminnallisten riskien hallinta. Riskejä hallitsemalla varmistetaan myös töiden toimiva ja tulokellinen eteneminen.

Yhtiö käynnisti kesällä 2022 vuoden mittaisen konsernitasoisen Governance, Risk & Compliance -hankkeen (GRC), jonka tavoitteena on vahvistaa yhtiön riskienhallintaa ja selkeyttää päätöksentekoprosesseja selkeiden raamien ja yhteisten toimintaperiaatteiden luomiseksi, uuden konsernirakenteen, henkilöstömäärän kasvun, kasvavien sääntelyvaatimusten ja muuttuvan maailmantilanteenedellyttämällä tavalla. Kysymys on ennen kaikkea valmiuden rakentamisesta ja liiketoimintamme jatkuvuuden turvaamisesta.

3

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

MANDATUM-KONSERNIN TOIMINTAKERTOMUS 1.1.-31.12.2022

Toiminnan tulos ja vakavaraisuus

Tilikauden tulos ennen veroja oli 202 miljoonaa euroa (247). Sijoitustoiminnan käyvillä arvoilla laskettu verojen jälkeinen laaja tulos oli -269 miljoonaa euroa (303). Tilikauden tulosta pienentää Mandatum Asset Management Oy:n ja Mandatum AM AIFM Oy:n Sampo Oyj:lle maksamat 29 (15) miljoonan euron suuruiset konserniavustukset.

Konsernin Solvenssi II -periaatteiden mukainen vakavaraisuussuhde oli 266 prosenttia (192). Oma varallisuus oli 2 532 miljoonaa euroa (2 604) ja vakavaraisuuspääomavaatimus 954 miljoonaa euroa (1 358). Omista varoista ja vakavaraisuuspääomavaatimuksesta valtaosa muodostuu Mandatum Lifesta, jonka vakavaraisuusasema säilyi hyvällä tasolla, luotoluokituksen ollessa AA- (Standard & Poors).

Baltian liiketoiminnan myynnin vaikutus

1.7.2022 Mandatum Life saattoi päätökseen Baltian henkivakuutustoimintojen myynnin liettualaiselle sijoitus- ja vakuutus konserni Invalda INVL:lle. Kauppa toteutettiin liiketoimintasiirtona, jolla Mandatum Lifen Baltian sivukonttoreiden vakuutuskanta sekä työntekijät, kaupalliset sopimukset, varat ja velat siirtyivät ostajalle. Siirtyneiden vakuutusvelkojen määrä oli kokonaisuudessaan 156 miljoonaa euroa. Siirron vaikutus ei ole merkittävä yhtiön tulokseen tai muihin tunnuslukuihin.

Maksutulo

Mandatum-konsernin ensivakuutuksen maksutulo oli 1 399 miljoonaa euroa (1 376). Sijoitussidonnaisen maksutulon osuus oli 1 294 miljoonaa euroa (1 278). Baltian sivuliikkeen osuus

Milj. €	1-12/2022	1-12/2021	1-12/2020
Vakuutusmaksutulo	1 390,4	1 367,0	1 050,8
Sijoitustoiminnan nettotuotot	-825,9	1 787,2	586,7
Korvaukset	-882,7	-1 127,0	-1 089,1
Tulos ennen veroja	201,8	247,1	153,9
Tilikauden laaja tulos	-268,6	302,6	213,2
Taseen loppusumma	14 833,3	16 470,6	14 605,4
Oman pääoman tuotto-%	-17,3	18,4	14,4
Solvenssi II oma varallisuus	2 531,8	2 604,4	2 308,0
Vakavaraisuussuhde %	265,5	191,8	187,6

maksutulosta oli 10 miljoonaa euroa (25).

Sijoitustoiminta

Mandatum-konsernin sijoitusriski syntyy Mandatum Lifen laskuperuste-korkoisen vakuutuskannan katteena olevasta sijoitusomaisuudesta. Mandatum Lifen sijoitustoiminnan

tavoitteena on saavuttaa korkein mahdollinen tuotto hyväksyttävällä riskitasolla. Onnistunut sijoitustoiminta mahdollistaa vakuutuksenottajille hyvän kokonaistuoton ja kartuttaa omia varoja sekä täyttää omistajien tuotto-odotukset.

Sekä tuoton lisäämiseksi että riskin pienentämiseksi sijoitussalkku pyritään

hajauttamaan sekä maantieteellisesti että eri omaisuusluokkien kesken.

Omaisuusluokkien välinen allokaatio on muuttunut vuoden aikana siten, että korkosijoitusten paino on noussut 5 prosenttiyksikköä ja osakesijoitusten paino on laskenut 5 prosenttiyksikköä. Vaihtoehtoisten sijoitusten paino on noussut prosenttiyksikön verran.

Sijoitusmarkkinoiden vaikea vuosi näkyi koko sijoitusomaisuuden tuotossa, joka jäi -9,0 prosenttiin (10,2) (pl. eriytetty ryhmäeläkekanta). Merkittävin syy negatiivisen tuoton taustalla on ollut geopolitiittinen tilanne ja inflaation voimistumisesta johtuva rahapolitiikan kiristyminen, mikä johti markkinakorkojen merkittävään nousuun ja osakemarkkinoiden laskuun. Eriytetyn ryhmäeläkekannan sijoitus-toimintaa ajetaan selkeästi muuta tasetta alhaisemmalla riskitasolla. Tämän seurauksena sen tuotto jäi muun sijoitustoiminnan tuottoon nähden vähemmän negatiiviseksi, ollen -6,9 prosenttia (2,9).

Sijoitusomaisuudesta ja sijoitustoiminnan riskeistä on yksityiskohtaisempi kuvaus tilinpäätöksen riskienhallintaliitteessä.

Vastuuvelka ja korvauskulut

Mandatum-konsernin vastuuvelka ennen jälleenvakuuttajan osuutta laski

1 077 miljoonaa euroa ja oli 12 888 miljoonaa euroa (13 958). Sijoitussidonnaisten sopimusten vastuuvélka laski vuoden aikana 800 miljoonaa euroa ja oli 9 912 miljoonaa euroa (10 712). Sijoitussidonnaisten sopimusten vastuuvélkan aleneminen johtui pääasiassa sijoituskohteiden arvojen alentumisesta ja Baltian luovutetusta vakuutuskannasta, jonka osuus oli 186 miljoonaa euroa vertailuvuoden sijoitussidonnaisesta vastuuvélkasta. Laskuperustekorkoisen vastuuvélkan määrä aleni odotusten mukaisesti selkeästi ja oli 2 969 miljoonaa euroa (3 247). Eriytetyn ryhmäeläkevakuutuskannan osuus laskuperustekorollisesta vastuuvélkasta oli tilivuoden 2022 lopussa yhteensä 715 miljoonaa euroa (751). Eriytetyn ryhmäeläkekannan vastuuvélkan diskontauskorko on alennettu 0,0 prosenttiin, jota vastaava 169 miljoonan euron (183) korkotäydennys sisältyy eriytetyn kannan kokonaisvastuuvélkaan. Muu laskuperustekorkoinen vastuuvélka pitää sisällään korkotäydennyksiä yhteensä 211 miljoonaa euroa (274).

Baltian sivuliikkeen osuus vertailuvuoden vastuuvélkasta oli 196 miljoonaa euroa, josta sijoitussidonnaisen vastuuvélkan osuus oli 186 miljoonaa euroa.

Vastuuvélkan jakautumisesta ja muutoksesta on tarkempi selvitys tilinpäätöksen riskienhallintaliitteessä.

Henkivakuutusyhtiössä on noudatettava ns. kohtuusperiaatetta sellaisten vakuutusten kohdalla, joilla on vakuutus sopimuksen mukaan oikeus vakuutusten mahdollisesti tuottaman ylijäämän perusteella myönnettäviin lisätuihin. Lisätietoa kohtuusperiaatteesta on esitetty laadintaperiaatteissa sekä yhtiön verkkosivuilla.

Mandatum-konserni maksoi tilikauden aikana korvauksia yhteensä 1 125 miljoonaa euroa (1 099), josta jälleenvakuuttajien osuus oli 1 miljoonaa euroa (1). Sijoitussidonnaisten vakuutusten osuus maksetuista korvauksista oli 760 miljoonaa euroa (726). Mandatum-konserni maksoi tilivuonna eläkkeitä noin 56 000 eläkkeensaajalle yhteensä 395 miljoonaa euroa (382).

Liiketoiminnan kulut

Mandatum-konsernin liikeykulut olivat 175 miljoonaa euroa (158). Kulujen kasvua selittää suurelta osin henkilöstömäärän kasvu.

Pääomalaina

Mandatum Lifen rahoitusveloissa ovat pääomalainat, nimellisarvoltaan yhteensä 350 miljoonaa euroa. Lainoista toinen, Pääomalaina 2002, on nimellisarvoltaan 100 miljoonaa euroa ja Pääomalaina 2019 nimellisarvoltaan 250 miljoonaa euroa. Pääomalaina

2002 on kokonaisuudessaan Sampo Oyj:n myöntämä. Laina on erääntymätön ja lainan korko on vaihtuvakorkoinen 12 kk Euribor +4,5 prosenttia. Pääomalaina 2019 on 30 vuoden pituinen, jonka ensimmäinen mahdollinen takaisinostopäivä on lokakuussa 2024. Lainan korko on ensimmäiseen takaisinostopäivään kiinteä 1,875 prosenttia ja sen jälkeen korko on 3 kk Euribor lisättynä 2,30 prosentin marginaalilla ja 10/2029 jälkeen 3 kk Euribor lisättynä 3,30 prosentin marginaalilla.

Henkilöstö

Konsernin palveluksessa, ilman tilikaudella myytyjä Baltian sivuliikkeitä, oli 663 (605) henkilöä, josta Mandatum Life -konsernin palveluksessa oli 527 henkilöä ja Mandatum Asset Management -konsernin palveluksessa 136 henkilöä. Henkilöstöstä työskenteli Suomessa 657 henkilöä, Ruotsissa 2 ja Luxemburgissa 4 henkilöä. Suomen henkilöstöstä 54 prosenttia oli miehiä ja 46 prosenttia naisia. Henkilöstön keski-ikä oli 41 vuotta.

Riskienhallinnan yleiset periaatteet

Kaikkien Mandatum-konsernin yritysten riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa vakaa ja hyvin ymmärretty riskienhallintakulttuuri kussakin

yhtiössä sekä varmistaa, että riskit tunnistetaan, arvioidaan, hallitaan, seurataan ja raportoidaan ja yhtiön toimet ovat sopivia suhteessa riskien lyhyen ja pitkän aikavälin mahdollisiin taloudellisiin vaikutuksiin. Lisäksi pyritään varmistamaan, että yrityksillä on riittävät puskurit viranomaisten asettamille pääomavaatimuksille ja että ne ylläpitävät operatiivisia valmiuksia myös taloudellisen myllerryksen varalta. Onnistunut riskienhallinta takaa toiminnan yleisen tehokkuuden, turvallisuuden ja jatkuvuuden ja turvaavat Mandatum-konsernin maineen ja varmistavat, että asiakkaat ja muut sidosryhmät luottavat Mandatum-konserniin. Yhteenvetona voidaan todeta, että riskienhallinnan päätavoitteena Mandatum-konsernissa on luoda arvoa ja säilyttää jo luotu arvo.

Mandatum-konsernin yhtiöt noudattavat Sampo-konsernin riskienhallintakehyksen määrittelemiä riskienhallintaperiaatteita. Mandatum-konsernissa kullakin toimilupayhtiöllä on oma riskienhallintapolitiikkansa, mutta kokonaisuutena Mandatum-konsernilla on yhteinen riskienhallintajärjestelmä. Mandatum valvoo kuitenkin tytäryhtiöidensä riskienhallintakehystä ja riskien seuranta- ja raportointiperiaatteita. Mandatum-konsernin riskienhallintatoiminto tekee tiivistä yhteistyötä

tytäryhtiöidensä riskienhallintatoimintojen kanssa varmistakseen, että tietoja vaihdetaan asianmukaisesti ja että järjestelyt, prosessit ja mekanismit ovat riittäviä.

Yhtiöiden hallitukset vastaavat riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan riittävydestä. Hallitukset hyväksyvät vuosittain riskienhallintaperiaatteet, joiden mukaan riskienhallinta järjestetään Mandatum-konsernin yhtiöissä. Toimitusjohtajilla on kokonaisvastuu riskienhallinnan toteuttamisesta hallitusten ohjeiden mukaisesti.

Konsernin riskienhallintajohtajan vastuulla on, että riskienhallinta ja sen seuranta on järjestetty asianmukaisesti ja laajuus on riittävä konsernin toimintaan nähden. Jokaisella Mandatum-konsernin yhtiöllä on oma riskienhallintatoimintonsa. Riskienhallintatoimintojen tehtävänä on varmistaa, että riskienhallinta järjestetään asianmukaisesti ja riskienhallinta on riittävää yhtiön toiminnan kannalta. Liiketoiminta-alueet ovat vastuussa omien operatiivisten riskiensä tunnistamisesta, arvioinnista, seurannasta ja hallinnasta.

Liiketoimintaan liittyvät riskit

Mandatum-konsernin yhtiöt toimivat liiketoiminta-alueilla, joissa arvionluonnin erityispiirteinä hyvän asiakaspal-

velun ohella ovat riskien hinnoittelu ja riskiportfolioiden aktiivinen hallinta. Tämän vuoksi tarvitaan yhteiset riskimääritelmät liiketoimintojen perustaksi ja riskit on jaettu pääryhmiin, joita ovat strategiset riskit, ansaintariskit (esim. vakuutus- ja markkinariskit) ja seuraamusriskit (esim. operatiiviset riskit).

Henkivakuutustoiminnan osalta taseen markkinariskit sekä vakuutusriskeihin lukeutuvat pitkäikäisyys- ja takaisinostoriskit muodostavat Mandatum-konsernin merkittävimmät riskit pääomavaateiden kautta tarkasteltuna. Edellä mainittujen riskien lisäksi operatiiviset riskit ja liiketoimintariskit ovat yhtiön toiminnan ja jatkuvuuden kannalta keskeisiä riskejä.

Markkinariskeillä viitataan rahoitusvarojen ja -velkojen sekä vastuuvelan markkina-arvojen muutosten aiheuttamiin vaikutuksiin erityisesti Mandatum Lifen tuloksessa tai vakavaraisuudessa. Markkinariskejä tarkastellaan sekä kokotaseen riskien kannalta että puhtaasti sijoitusomaisuuden riskien kannalta. Mandatum Lifen markkinariskit aiheutuvat pääasiassa osakesijoituksista sekä korkosijoitusten ja laskuperustekorkoisen vastuuvelan välisestä kokonaiskorkoriskistä.

Markkinariskien hallintaa lähestytään vastuuvelan odotettujen kassavirtojen, korkotason ja voimassa olevan

vakavaraisuusaseman pohjalta. Kaikille laskuperustekorkoisille vastuuvelan erille yhteinen ominaisuus on laskuperustekorko sekä asiakashyvitykset. Vastuuvelan kassavirrat ovat suhteellisen hyvin ennakoitavissa, koska sopimusten takaisinostot tai ylimääräiset lisäsiotukset ovat rajoitettuja suurimmassa osassa Mandatum Lifen laskuperustekorkoisia vakuutuksia.

Henkivakuutustoiminnan vakuutusriskit sisältävät biometriset riskit sekä muut henkivakuutustoiminnan riskit kuten takaisinostoriskin ja kustannusriskin. Vastuuvelan diskonttokorkoon liittyvä riski on osa yhtiön markkinariskejä, mutta se liittyy myös keskeisesti vakuutusriskeihin.

Henkivakuutustoiminnan biometriset riskit syntyvät pääasiassa siitä, että vakuutetuille tulisi korvattavaksi enemmän kuolemantapaus-, työkyvyttömyys- tai sairauskulukorvauksia tai että eläkevakuutuksissa eläkkeitä tulisi maksamaan vakuutetuille pidempään (pitkäikäisyysriski) kuin yhtiö ennakoivakuutusten hinnoitteluhetkellä. Pitkäikäisyysriski on yhtiön biometrisistä riskeistä merkittävin. Laskuperustekorollinen ryhmäeläkekanta muodostaa suurimman osan pitkäikäisyysriskistä. Sijoitussidonnaisten ryhmäeläkkeiden ja yksilöllisten eläkevakuutusten kannassa pitkäikäisyysriski ei ole niin

merkittävä, sillä vakuutukset ovat pääsääntöisesti määräaikaisia ja niihin liittyvät henkivakuutukset pienentävät pitkäikäisyysriskiä. Sopimusten pitkäkestoisuus ja se, että yhtiön oikeus muuttaa vakuutusehtoja ja -maksuja on rajoitettu, kasvattaa biometrisiä riskejä. Mikäli vakuutusmaksut osoittautuvat riittämättömiksi, eivätkä ne ole muutettavissa, vastuuvulkaa täydennetään odotettavissa olevaa tappiota vastaavalla määrällä.

Operatiivisella riskillä tarkoitetaan tappioriskiä, joka syntyy riittämättömistä tai epäonnistuneista prosesseista tai järjestelmistä, henkilöstöstä tai ulkoisista tapahtumista. Operatiivinen riski voi toteutua lisäkuluina, vahingonkorvauksina aiheutuneista vahingoista, sääntöjen ja määräysten noudattamatta jättämisestä, maineen menetyksenä, vääränä tietona riskiasemasta ja jatkuvina tappioina sekä liiketoiminnan keskeytymisenä.

Operatiivisen riskienhallinnan tavoitteena on tunnistaa riskit etukäteen, hallita riskejä tehokkaasti ja pyrkiä mitigoimaan toteutuneiden riskien vaikutukset etukäteen kustannustehokkaasti. Liiketoimintayksiköt vastaavat omien operatiivisten riskiensä tunnistamisesta, arvioinnista, seurannasta ja hallinnasta.

Likviditeettiriski on riski siitä, ettei yhtiö pystyisi realisoimaan sijoituksiaan tai muita omaisuuseriään pystyäkseen suoriutumaan maksuvelvoitteista niiden erääntyessä. Likviditeettiriskillä on suhteellisen vähän merkitystä Mandatum-konsernissa. Merkittävän vaikutus tällä on Mandatum Lifessa, mutta pääsääntöisesti henkivakuutusyhtiön laskuperustekorkoisessa vakuutuskannassa velat ovat verrattain hyvin ennustettavia ja riittävä osa niitä vastaavista sijoitusvaroista on käteistä tai lyhytaikaisia rahamarkkinasijoituksia.

Riskeistä ja riskienhallinnasta on laadittu liitetieto, jossa on yksityiskohdaisempi selvitys Mandatum-konsernin merkittävimmistä riskeistä ja riskienhallinnan yleisistä periaatteista. Mandatumin ja Sammon verkkosivuilla julkaistavassa vuosikertomuksessa on myös lisäinformaatiota yhtiön riskienhallinnasta ja vakavaraisuudesta.

Konsernirakenne ja omistus

Mandatum Holding Oy on Sampo Oyj:n täysin omistama tytäryhtiö. Mandatum-konserni muodostuu kahdesta kokonaisuudesta, omaisuudenhoito- ja rahastotoimintoihin keskittyvästä Mandatum Asset Management -alakonsernista sekä henkivakuuttamiseen, palkitsemiseen sekä varainhoitoon keskittyvästä

Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiö -alakonsernista (Mandatum Life). Mandatum Asset Management Oy:n tytäryhtiöitä ovat Mandatum AM AIFM Oy, Luxemburgissa toimiva Mandatum Fund Management S.A (siirtyi vuonna 2022 Mandatum Life-konsernista). Lisäksi Mandatum Asset Management -alakonsernin rahasto- ja muuhun sijoitustoimintaan liittyy viisi vastuunalaisena yhtiömiehenä olevaa osakeyhtiötä.) Mandatum Asset Management on lisäksi avannut Ruotsiin sivuliikkeen vuonna 2022 (Mandatum Asset Management Ltd, filiaal i Sverige). Mandatum Lifen tytäryhtiöitä ovat Mandatum Life Palvelut Oy, Mandatum Incentives Oy sekä 19 asunto- ja kiinteistöyhtiötä.

Muut tapahtumat

Sampo Oyj ilmoitti 7.12.2022 päättäneensä aloittaa strategisen arvioinnin, joka koskee Mandatumiä.

Arviointiprosessissa tarkastellaan laajalti eri vaihtoehtoja, mukaan lukien sitä, olisiko Mandatumin eriyttäminen konsernista esimerkiksi osittaisjakautumisen ja pörssilistautumisen myötä Sammon osakkeenomistajien edun mukaista.

Mikäli Sampo Oyj:n hallitus päättää ehdottaa osittaisjakautumista Mandatumin eriyttämiseksi Sampo-

konsernista, tätä koskeva ehdotus tulee Sampo Oyj:n yhtiökokouksen päätettäväksi toukokuussa 2023.

Raportointikauden jälkeiset tapahtumat

Ei merkittäviä tilikauden jälkeisiä tapahtumia.

Tulevaisuuden näkymät

Mandatum tulee soveltamaan IFRS 17- ja IFRS 9 -kirjanpitostandardeja 1.1.2023 alkaen ja vuoden 2023 tuloslaskelma tullaan ensimmäistä kertaa esittämään näiden standardien mukaisesti. Tämä tulee vaikuttamaan tuloksen jaksotumiseen tilivuosien välillä, mutta kirjanpitostandardilla ei ole varsinaista vaikutusta Konsernin liiketoiminnan operatiiviseen kannattavuuteen tai vakavaraisuuteen. Mandatum Lifen omalla riskillä olevan omaisuuden sijoitustoiminnan onnistuminen suhteessa laskuperustekorkoisen vastuuvulan vaatimuksiin tulee olemaan jatkossakin keskeinen osa Konsernin tulosta ja tulokseen liittyvää vaihtelua. Uuden standardin puitteissa omaisuuden arvostus ja laskuperustekorkoisen vastuuvulan arvostus riippuu kuitenkin entistä suoraviivaisemmin pääomamarkkinoiden kehityksestä, sillä vastuuvulan diskonttaus tapahtuu jatkossa suoraan markkinakorkojen mukaisesti.

Pääomamarkkinoiden kehitykseen kohdistuu merkittävää epävarmuutta mm. euroalueen korkeaan inflaatioon, taantumariskiin ja Venäjän käymään hyökkäyssotaan liittyen. Konsernin hyvä vakavaraisuusasema ja voimakkaasti aleneva vanha laskuperustekorkoinen vastuuvelka yhdessä aktiivisen riskienhallinnan kanssa luovat Konsernille hyvät valmiudet kestää markkinaheilahteluja.

Sijoitusmarkkinoilla koettu epävarmuus nosti kuluneen vuoden aikana jälleen esille aktiivisen asiakastyön merkityksen. Asiakkaat arvostavat aktiivista asiakassuhteen hoitoa erityisesti haasteellisina aikoina. Aktiivinen asiakassuhteen hoito näkyi erittäin korkeana tyytyväisyytenä läpi eri asiakassegmenttien sekä asiakasvarojen aikaisempaa parempana pysyvyytenä. Korkea asiakastyytyväisyys, aktiivisuus asiakassuhteessa ja laajentunut palvelutarjoama antavat Mandatumille hyvät lähtökohdat vuoteen 2023.

Osakekannan jaottelu

Osakepääoma muodostuu yhdestä osakesarjasta. Kaikilla yhtiön osakkeilla on yhtäläinen osinko- ja äänioikeus. Yhtiön osakkeita on rekisteröity 200 kappaletta ja niiden kirjanpidollinen vasta-arvo/osake on 25 000. Yhtiön hallituksella ei ole valtuutusta uusmerkintään tai optiovaihtovelkakirjalainan ottamiseen.

Hallinto

Yhtiön hallinto määräytyy ensisijaisesti osakeyhtiölain säännösten pohjalta. Tarkemmat määräykset yhtiön hallinnosta ovat yhtiöjärjestyksessä sekä yhtiön hallituksen vahvistamissa sisäisissä toimintaperiaatteissa ja ohjeissa. Ylintä päätösvaltaa käyttää yhtiökokous. Yhtiön perustamissopimus on allekirjoitettu 15.2.2021. Varsinainen yhtiökokous pidettiin 22.3.2022.

Yhtiön hallituksen jäsenten lukumäärä vuonna 2022 oli kolme jäsentä ja sen kokoonpano oli seuraava:

- puheenjohtaja, Sampo Oyj:n sijoitusjohtaja Patrick Lapveteläinen
- Sampo Oyj:n lakiasianjohtaja Anne Teitto
- Sampo Oyj:n strategiajohtaja Ricard Wennerklint.

Hallitus piti tilikauden aikana viisi kokousta.

Yhtiön toimitusjohtajana toimii OTK Petri Niemisvirta.

Yhtiön tilintarkastajana toimi Deloitte Oy (tilintarkastusyhteisön vastuullisena tilintarkastajana KHT Reeta Virolainen).

Hallituksen voitonjakoehdotus

Mandatum Holdingin tilikauden kansallisin periaatein laskettu tulos on 159 551 493,31 euroa positiivinen. Voitonjakokelpoiset varat ovat 717 627 428,17 euroa. Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että tilikauden tuloksesta jaetaan osinkoa 150 000 000 euroa ja loput siirretään voitto-/tappiotilille.

4

RISKIENHALLINTA

RISKIENHALLINTA

1. Riskienhallinnan yleiset periaatteet

Mandatum-ryhmän (Mandatum) yhtiöt toimivat liiketoiminta-alueilla, joissa arvonluonnin erityispiirteinä hyvän asiakaspalvelun ohella ovat riskien hinnoittelu ja riskiportfolioiden aktiivinen hallinta. Tämän vuoksi tarvitaan yhteiset riskimäärittelmät liiketoimintojen perustaksi.

1.1 Konsernin riskit

Mandatumissa liiketoimintaan liittyvät riskit jaetaan kolmeen pääryhmään: strategiset riskit, ansaintariskit (esim. vakuutus- ja markkinariskit) ja seuraamusriskit (esim. operatiiviset riskit). Kaksi ensimmäistä riskiluokkaa kuvataan vain lyhyesti tässä riskienhallinnan liitteessä ja painopiste on kolmannessa riskiluokassa.

1.1.1 Strategiset riskit

Strategiset riskit eli käytännössä liiketoimintariskit ovat kilpailuympäristön muutoksista ja/tai sisäisestä operatiivisesta joustamattomuudesta johtuvat tappion riskit. Odottamattomat muu-

tokset tai jo havaitut, mutta huomiotta jätetyt kehityssuunnat voivat aiheuttaa odotettua suurempia vaihteluita taloudelliseen tulokseen, kun volyymit, marginaalit, kulut ja pääomakustannukset muuttuvat, ja pitkällä aikavälillä ne voivat vaarantaa Mandatumin liiketoimintamallien olemassaolon.

Taustalla olevat ulkoiset muutosvoimat ovat moninaisia, kuten esimerkiksi yleisen taloudellisen toimintaympäristön kehitys, muutokset yleisesti hyväksytyissä arvoissa, institutionaalisisessa kehikossa tai toimintaympäristössä sekä teknologiset innovaatiot. Koska ulkoiset muutosvoimat liittyvät toisiinsa, asiakkaiden mieltymykset ja kysyntä voivat muuttua arvaamattomasti ja myös sääntelyä saattaa olla tarpeen muuttaa. Yhtiö altistuu merkittävälle liiketoimintariskille, mikäli yhtiön sisäinen ymmärrys tarvittavista muutoksista tai halukkuus ja kyky toimia niiden mukaisesti on riittämätön ja kilpailijat pystyvät paremmin vastaamaan asiakkaiden ja sääntelyn muuttuneisiin odotuksiin.

Koska kilpailuympäristön muutosvoimat ja kehitys riippuvat pääosin ulkoisista tekijöistä, liiketoimintariskit ovat ylimmän johdon vastuualuetta. Proaktiivinen strateginen päätöksenteko on ylimmän johdon keskeinen työkalu kilpailuun liittyvien liiketoimintariskien hallinnassa. Sisäisen operatiivisen joustavuuden ylläpito, eli kyky muuttaa liiketoimintamallia ja kustannusrakennetta tarvittaessa, on myös tehokas työkalu liiketoimintariskien hallinnassa.

Liiketoimintariskeillä voi olla erityisesti pidemmällä aikavälillä merkittävä vaikutus yhtiön tuloksentekokykyyn ja ne voivat aiheuttaa myös lyhyemmän aikavälin tulosheiluntaa. Liiketoimintariskeihin ei kohdistu viranomaisten taholta vakavaraisuusvaatimusta.

1.1.2 Yritysvastuukysymykset liiketoimintariskien ajurina Yritysvastuukysymyksiin liittyvät teemat muokkaavat Mandatum-ryhmä yhtiöiden sidosryhmien preferenssejä ja arvoja, minkä seurauksena myös toiminta- ja kilpailuympäristö muuttu-

vat monilla tavoin. Mandatum-ryhmään kuuluvat yhtiöt toimivat maissa, joille on ominaista ihmisoikeuksien kunnioittaminen, avoimuus sekä vähäinen korruptio ja lahjonta. Työntekijöiden oikeuksia, terveys- ja ympäristölainsäädäntöä sekä sanan- ja yhdistymisvapautta noudatetaan laajalti. Nämä teemat ovat ominaisia myös kaikkien Mandatum-ryhmä yhtiöiden toiminnassa. Sijoittajat ja viranomaiset korostavat yritysvastuukysymyksiä yhä enemmän, mutta myös kuluttajat ja työntekijät painottavat näitä aiheita valitessaan tuotemerkkiä tai työnantajaa. Yritysvastuukysymyksiin liittyvät keskeiset liiketoimintariskit voidaan Mandatumissa jakaa neljään pääalueeseen:

Vastuullinen liikkeenjohto ja liiketoimintakäytännöt ovat perustavanlaatuisia Mandatum-ryhmään kuuluvien yhtiöiden toiminnassa. Hyvä hallinto tarkoittaa Mandatumissa tehokkaita toimintaperiaatteita, johtamiskäytäntöjä ja koulutusta. Näillä varmistetaan, että konserniyhtiöt ja niiden henkilöstö, alihankkijat ja muut yhteistyökump-

panit noudattavat ihmisoikeuksia, työoikeuksia, ympäristöä, rahanpesun ja terrorismin torjuntaa sekä korruption ja lahjonnan ehkäisemistä koskevia lakeja, asetuksia ja yleisesti hyväksytyjä periaatteita. Lisäksi ne käsittävät kattavat tietoturva-, kyberturvallisuus- ja tietosuojatoimet. Vastuulliset liiketoimintakäytännöt edellyttävät myös riskitietoisuutta liittyen sopimattomaan asiakasneuvontaan, tuotemyyntiin, ehtojen, hintojen ja palkkioiden epäselvyyteen sekä virheisiin korvausten käsittely- ja valitusprosesseissa. Myynti- ja markkinointikäytäntöjen painopiste on asiakkaan vaatimusten sekä tarpeiden täyttämässä ja asiakkaille tarvittavien tietojen tarjoamisessa, jotta he voivat tehdä oikeaan tietoon perustuvia päätöksiä tarvitsemastaan vakuutusturvasta.

Vastuulliseen yrityskulttuuriin

kuuluvat työympäristöön, monimuotoisuuteen, tasa-arvoon, työntekijöiden hyvinvointiin, työntekijöiden sitoutumiseen, ammatilliseen kehitykseen sekä lahjakkaiden työntekijöiden houkuttelemiseen ja säilyttämiseen liittyvät tekijät. Osaavat ja motivoituneet työntekijät ovat Mandatumille tärkeä menestystekijä, jotta asiakkaille voidaan tarjota parasta palvelua kaikissa tilanteissa. Lahjakkuuksien menettäminen tai epähoukutteleva työnantajakuva voivat aiheuttaa suuria riskejä yritykselle.

Kuva 1-1 Riskien luokittelu Mandatum-ryhmässä

Mandatum-ryhmän yhtiöt pyrkivät varmistamaan vakaan työympäristön, ei vain siksi, että se on laissa säädetty, vaan myös siksi, että se luo perustan kestäväälle liiketoiminnan tuloksellisuudelle. Monimuotoisuus ja tasa-arvo ovat tärkeitä Mandatum-ryhmän yhtiöille, jotka ovat sitoutuneet tarjoamaan monimuotoisen, syrjinnästä vapaan, avoimen ja miellyttävän työympäristön, jossa kaikkia kohdellaan oikeudenmukaisesti ja tasa-arvoisesti. Näihin aiheisiin liittyviä riskejä hallitaan esimerkiksi vahvoilla toimintaperiaatteilla, toteuttamalla organisaation kehittämisohjelmia ja tarjoamalla työntekijöille koulutusta, mielenkiintoisia uramahdollisuuksia ja houkuttelevan kokonaispalkitsemisen.

Vastuullinen sijoitustoiminta ja sijoitusten hallinnointi ovat tärkeitä välineitä sijoitusriskien ja mahdollisten haitallisten mainevaiikutusten hallinnassa. Siksi Mandatum-ryhmän yhtiöt ottavat ympäristö-, sosiaali- ja hallintotieteelliset ("ESG") huomioon arvioiessaan sijoitusten turvallisuutta, laatua, likviditeettiä ja kannattavuutta. Sijoitusmahdollisuuksia tutkitaan huolellisesti ennen sijoitusten tekemistä ja ESG-näkökohtia tarkastellaan yhdessä muiden tekijöiden kanssa, jotka voivat vaikuttaa sijoitusten riski-tuottosuhteeseen. Mandatum-ryhmän yhtiöt käyttävät omaisuusluokasta riippuen erilaisia ESG-strategioita varmistaakseen

ESG-tekijöistä aiheutuvien sijoitusriskien tehokkaan arvioinnin ja hallinnan. Strategioihin kuuluvat esimerkiksi ESG-integraatio, sektoripohjainen seulonta, normipohjainen seulonta ja aktiivinen omistajuus.

Ympäristökysymykset ja ilmastonmuutos ovat tekijöitä, joilla odotetaan olevan keskipitkän ja pitkän aikavälin vaikutus Mandatumin liiketoimintaan. Ilmastonmuutoksesta aiheutuvat riskit voidaan jakaa fyysisiin riskeihin ja siirtymäriskeihin. Fyysiset riskit voidaan jakaa edelleen pitkän aikavälin säämuutoksiin (krooniset riskit) ja äärimmäisiin sääilmiöihin kuten myrskyt, tulvat, metsäpalot tai kuivuus (akuutit riskit). Siirtymäriskeillä tarkoitetaan riskejä siirryttäessä kohti vähähiilistä yhteiskuntaa, esimerkiksi muutokset teknologiassa, lainsäädännössä ja kuluttajien asenteissa. Riskien realisoidumisen suuruus riippuu siitä, miten ilmaston lämpeneminen etenee. Pariisin sopimuksen mukaisessa 1,5 asteen skenaariossa vaikutukset olisivat lievät. Skenaarioissa, joissa lämpötila nousee yli 3 tai 5 astetta, vaikutukset teollisuudelle, infrastruktuurille ja julkiselle terveydenhuollolle olisivat vakavat. Erityisesti maantieteellisesti haavoittuvilla alueilla, kuten matalat rannikkoalueet, meren pinnan nousu voi aiheuttaa ruoan ja veden puutetta ja johtaa näin ollen valtavaan muuttoliikkeen ja sairauksien puhkeamiseen.

Ilmastoriskeille alttiita sijoituksia ovat erityisesti sellaiset, joissa tappioita aiheutuu äärimmäisten sääilmiöiden vuoksi ja mahdollisen uudelleenarvosituksen vuoksi, jos liiketoimintamallit hiili-intensiivisillä toimialoilla muuttuvat. Mandatum-ryhmän yhtiöt analysoivat vuosittain sijoitustensa hiilijalanjälkeä, alttiutta ilmastonmuutoksen kannalta kriittisille toimialoille ja toiminnan yhdenmukaisuutta kansainvälisten ilmastotavoitteiden kanssa.

1.1.3 Ansainta- ja seuraamusriskit
Vakuutus- ja sijoitustoiminnassaan Mandatum ottaa tietoisesti tiettyjä riskejä aikaansaadakseen tuottoja. Nämä ansaintariskit valitaan huolellisesti ja niitä hallitaan aktiivisesti. Vakuutusriskit hinnoitellaan niiden luontaisen riskitason mukaisesti ja sijoitusten tuotto-odotuksia verrataan sijoitusten riskeihin. Lisäksi ansaintariskien riskipositioita mukautetaan jatkuvasti ja riskien vaikutusta pääomatarpeeseen arvioidaan säännöllisesti.

Vakuutus- ja sijoitusriskien onnistunut hallinta on Mandatum-ryhmän yhtiöiden keskeisin tuottojen lähde. Näiden riskien päivittäinen hallinnointi annettujen limiittien ja valtuuksien puitteissa on liiketoiminta-alueiden ja Mandatum Asset Management Oy:n (MAM) vastuulla.

Osa riskeistä, kuten vastapuoliriskit ja operatiiviset riskit, on epäsuoria seurauksia Mandatumin normaalista liiketoiminnasta (ks. Kuva 1-1). Nämä riskit ovat yhdensuuntaisia siinä mielessä, että niihin ei lähtökohtaisesti liity tuottopotentialiaa. Riskienhallinnan tavoitteena onkin pienentää näitä riskejä tehokkaasti niiden aktiivisen hallinnan sijaan. Näiden välillisten seuraamusriskien pienentäminen on liiketoiminta-alueiden ja sijoitusyksikön vastuulla, ja niihin liittyvää pääomatarvetta mittaavat riippumattomat riskienhallintatoiminnot. On huomioitava, että riskit luokitellaan toimialoittain eri tavoin ansainta- ja seuraamusriskeihin. Esimerkiksi Mandatumin asiakkaiden vakuutussopimuksiin liittyvät vakuutustapahtumat ovat heille seuraamusriskejä, mutta Mandatumille nämä samat riskit ovat ansaintariskejä.

Maineriski voidaan lukea myös seuraamusriskeiksi ja ne muodostuvat usein muiden riskien kautta, esimerkiksi operatiivisten riskien realisoinnin seurauksena. Maineriskillä tarkoitetaan riskiä siitä, että aiheellinen tai aiheeton yhtiön liiketoimiin tai suhteisiin liittyvä epäsuotuisa julkisuus heikentää luottamusta yhtiötä kohtaan. Maineriski liittyy kaikkiin riskiluokkiin (ks. Kuva 1-1). Koska maineriskien syyt ovat moninaiset, niiden ehkäisemiseksi tarvitaan monenlaisia yrityskulttuuriin sisäänrakennettuja

keinoja. Nämä ilmenevät siinä, miten Mandatum toimii ympäristökysymyksissä sekä sen keskeisten sidosryhmien (asiakkaat, henkilöstö, sijoittajat, muut yhteistyökumppanit, veroviranomaiset ja muut valvovat viranomaiset) kanssa ja kuinka Mandatum on organisoinut hallintorakenteensa.

Eräät riskit, kuten korko-, valuutta- ja maksuvalmiusriskit, liittyvät useisiin toimintoihin samanaikaisesti. Näiden riskien hallitsemiseksi tehokkaasti Mandatum-ryhmän yhtiöillä tulee olla yksityiskohtainen ymmärrys odotetuista kassavirroista ja niiden vaihteluista kaikissa yhtiön toiminnoissa. Lisäksi yhtiöillä on oltava kattava ymmärrys siitä, miten varojen ja velkojen markkinaehtoiset arvot voivat vaihdella kokotaseen tasolla eri skenaarioissa. Näitä koko taseen riskejä nimitetään yleisesti ALM-riskiksi ("Asset Liability Management"). ALM-riskit ovatkin yksi ylimmän johdon painopistealueista, koska ne vaikuttavat riskeihin ja tuottoihin sekä merkittävästi että pitkäaikaisesti.

Yleisesti ottaen keskittymäriskiä syntyy, mikäli yhtiöiden riskipositioita ei ole riittävästi hajautettu, jolloin esimerkiksi yksittäinen äärimmäisen epäsuotuisa vahinkotapahtuma tai rahoitusmarkkinatapahtuma voisi vaarantaa yhtiön vakavaraisuuden.

Keskittymiä voi syntyä yksittäisten liiketoimintojen sisällä – yksittäiseen

toimijaan tai toimialaan liittyvät suuret vastuu- tai sijoituspositiot – tai eri liiketoimintojen yhteisvaikutuksena yksittäisen vastapuolen tai toimialan vaikuttaessa laajasti Mandatumin kannattavuuteen sekä vakuutus- että sijoitustoiminnan kautta.

Keskittymäriski voi toteutua myös epäsuorasti silloin, kun kannattavuus ja vakavaraisuusasema reagoivat samalla tavalla yleiseen taloudelliseen kehitykseen tai rakenteellisiin muutoksiin eri liiketoiminta-alueiden institutionaalisessa ympäristössä.

1.2 Keskeiset riskienhallinnan toimenpiteet

Luodakseen arvoa sidosryhmille pitkällä tähtäimellä Mandatumilla tulee olla käytössään seuraavat pääomat:

- Taloudellista joustavuutta riittävän pääomituksen ja likviditeetin muodossa
- Hyvä teknologinen infrastruktuuri
- Tietopääomaa eli kattava oma vakuutusmatemaattinen tilastoaineisto ja analyttiset työkalut, jotta data saadaan muunnettua informaatioksi
- Inhimillistä pääomaa, eli osaavia ja motivoituneita työntekijöitä
- Yhteiskuntasuhdepääomaa hyvinä yhteiskunta- ja asiakassuhteina, jotta eri sidosryhmien muuttuvia tarpeita voitaisiin ymmärtää.

Yhtiötasolla edellä mainittuja pääomia kehitetään jatkuvasti, ja ne ovat käytössä seuraavia riskien hinnoittelun, riskien ottamiseen ja aktiiviseen riskienhallintaan liittyviä ydintehtäviä toimeenpantaessa.

Vakuutusriskien asianmukainen valinta ja hinnoittelu

- Vakuutusriskit valitaan huolellisesti ja hinnoitellaan niiden riskitason mukaisesti.
- Vakuutustuotteita kehitetään aktiivisesti asiakkaiden muuttuvia tarpeita ja mieltymyksiä ennakoiden.

Sijoitustransaktioiden huolellinen valinta ja toteutus

- Yksittäisten sijoituskohteiden riskituottosuhteet ja vastuullisuuskysymykset analysoidaan huolellisesti.
- Transaktiot toteutetaan tehokkaasti.

Sijoitussalkkujen ja taseen tehokas hallinta

- Odotettujen tuottojen ja riskien tasapaino sijoitussalkuissa ja taseessa optimoidaan huomioiden vakuutusvelkojen ominaisuudet, sisäisesti arvioitu pääoman tarve, viranomaisten vakavaraisuussäntely ja luottoluokittajien vaatimukset.
- Likviditeettiriskejä hallitaan kohdentamalla riittävä osuus sijoituksista

likvideihin sijoitusinstrumentteihin. Osuuden suuruus riippuu pääosin vakuutusvelkojen ominaisuuksista.

Seuraamusriskien tehokas pienentäminen

- Vastapuolten luottotappioriskejä hallitaan valitsemalla sopimusvastapuolet huolellisesti, käyttämällä vakuuksia ja varmistamalla riittävä hajautus.
- Ylläpidetään korkealaatuisia ja kustannustehokkaita liiketoimintaprosesseja.
- Jatkuvuus- ja toipumissuunnitelmia kehitetään jatkuvasti toiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi.
- Konsernitasolla riskienhallinnan pääpaino on konsernitasoisessa pääomituksessa ja likviditeetissä. On myös olennaista tunnistaa mahdolliset riskikeskittymät ja ymmärtää, kuinka yhtiöiden raportoidut voitot kehittyisivät eri skenaarioissa. Nämä keskittymät ja korrelaatiot voivatkin vaikuttaa konsernitason pääomitukseen ja likviditeettipuskureihin ja johdon konsernitasosiin toimenpiteisiin.

Kun yllä mainitut ydintehtävät toteutetaan menestyksekkäästi, tuloksen, riskien ja pääomituksen tasapaino voidaan saavuttaa yhtiö- ja konsernitasolla ja samalla luoda arvoa osakkeenomistajille.

Mandatumissa riskienhallinnan tärkeimpinä tavoitteina on varmistaa pääoman riittävyys suhteessa liiketoiminnan riskeihin sekä rajoittaa taloudellisen tuloksen heilahtelua, varmistaa tehokkaat ja jatkuvat liiketoimintaprosessit kaikissa olosuhteissa ja rajata riskit hallituksien hyväksymille tasoille kaikkien toimintojen osalta.

2. Mandatum-ryhmän riskienhallintajärjestelmä

Mandatum-konsernissa yhtiöiden hallitukset vastaavat riskienhallinnasta ja sisäisen valvonnan riittävydestä. Toimilupayhtiöiden hallitukset vahvistavat vuosittain riskienhallinta- ja sisäisen valvonnan politiikat, joiden mukaan riskienhallinta ja sisäinen valvonta järjestetään osana yhtiöiden liiketoimintaa. Periaatteiden tulee olla linjassa Sampo-konsernin riskienhallintaperiaatteiden kanssa.

Mandatum Holdingin toimitusjohtajalla on kokonaisvastuu ryhmän riskienhallinnan järjestämisestä hallituksen ohjeiden mukaisesti. Ryhmän riskienhallintajohtajan vastuulla on, että riskienhallinta ja sen seuranta on järjestetty asianmukaisesti ja laajuus on riittävä Mandatumin toimintaan nähden. Tytäryhtiöissä liiketoiminta-alueet ovat vastuussa omien operatiivisten riskiensä tunnistamisesta, arvioinnista, seurannasta ja hallinnasta. Vastaavasti

tytäryhtiöiden riskienhallintatoiminnot vastaavat yhtiöiden riskienhallinnan tehtävistä.

Mandatumissa riskienhallinnan kokonaisuutta seurataan hyväksikäytteen erillistä hallintorakennetta, joka on kuvattu seuraavalla sivulla (Kuva 2-1). Osa komiteoista on ryhmätason komiteoita ja osa yhtiöspesifejä. Riskienhallintakomitea koordinoi riskienhallinnan järjestämistä ja valvoo kaikkia ryhmän riskejä. Komitean puheenjohtajana on Mandatum Holdingin toimitusjohtaja. Mandatum Holdingin toimitusjohtajan ja ryhmän riskienhallintajohtajan lisäksi jokaisella riskialueella on oma vastuuhenkilönsä komiteassa.

Mandatum Lifen tasehallintakomitean keskeisenä roolina on monitoroida ja kontrolloida henkivakuutusyhtiön laskuperustekorkoiseen vakuutuskantaan liittyviä markkinariskejä sekä valvoo, että sijoitustoimintaa hoidetaan Mandatum Lifen hallituksen hyväksymässä sijoituspolitiikassa määritettyjen limiittien puitteissa. Lisäksi se valvoo likviditeetin, riskinkantokyvyn ja vakavaraisuuspääomien riittävyyttä suhteessa taseen riskeihin ja valmistelee hallitukselle ehdotuksen sijoituspolitiikasta. Tasehallintakomitea kokoontuu pääsääntöisesti kuukausittain ja raportoi riskienhallintakomitealle. Tasehallintakomitean puheenjohtaja raportoi säännöllisesti hallitukselle yhtiön tase-

hallinnasta. Käytännössä Mandatum Lifella on kaksi tasehallintakomiteaa, joista toinen vastaa Suomi-yhtiöstä 30.12.2014 siirtyneen ja toiminnallisesti eriytetyn ryhmäeläkevakuutuskannan tasehallinnasta ja toinen koko muun yhtiön tasehallinnasta koskien laskuperustekorkosidonnaista vakuutuskantaa ja yhtiön oman pääoman mukaisia varoja.

Mandatum Lifen vakuutusriskien komitea monitoroi henkivakuutusyhtiön vakuutusriskien hallinnan kattavuutta ja asianmukaisuutta. Yhtenä keskeisenä tehtävänä on kontrolloida henkivakuutusyhtiön vastuunvalintapolitiikan noudattamista sekä ylläpitää kyseistä politiikkaa. Komitea raportoi vakuutusriskeihin ja vastuunvalintapolitiikkaan liittyvistä riskienhallinnallisista asioista riskienhallintakomitealle. Vakuutusriskien komitean puheenjohtajana on Mandatum Lifen aktuaarijohtaja, jonka vastuulla on varmistaa, että vakuutusten hinnoittelussa ja vastuuvelan laskennassa käytettävät periaatteet ovat riittävät ja yhteensopivat vastuunvalintaprosessin ja korvausprosessin kanssa. Mandatum Lifen hallitus hyväksyy vakuutussopimusten hinnoittelun ja vastuuvelan laskennan keskeisimmät periaatteet. Lisäksi hallitus määrittelee maksimitason omalla vastuulla pidettävälle riskille ja hyväksyy jälleenvakuutuspolitiikan vuosittain.

Unit linked -tasehallintakomitean keskeisenä roolina on monitoroida ja kontrolloida Mandatum Lifen sijoitustoimintaan liittyviä riskejä sekä valvoo, että sijoitustoimintaa hoidetaan Mandatum Lifen hallituksen hyväksymässä UL-tasehallintapolitiikassa määritettyjen sääntöjen puitteissa. UL-tasehallintakomitea kokoon tuu neljännesvuosittain ja raportoi riskienhallintakomitealle.

Operatiivisten riskien komitean roolina on varmistaa, että operatiivisten riskien hallinta on asianmukaisesti järjestetty Mandatumissa. Yhtenä keskeisenä tehtävänä on varmistaa, että Mandatumissa on toimivat menetelytavat toteutuneiden operatiivisten riskien seurannalle ja raportoinnille. Merkittävistä havainnoista raportoidaan riskienhallintakomitealle ja eri yhtiöiden hallituksille. Operatiivisten riskien komitea koordinoi myös riskiarvioiden sekä jatkuvuus- ja valmiussuunnitelmien ylläpitämistä ja päivittämistä.

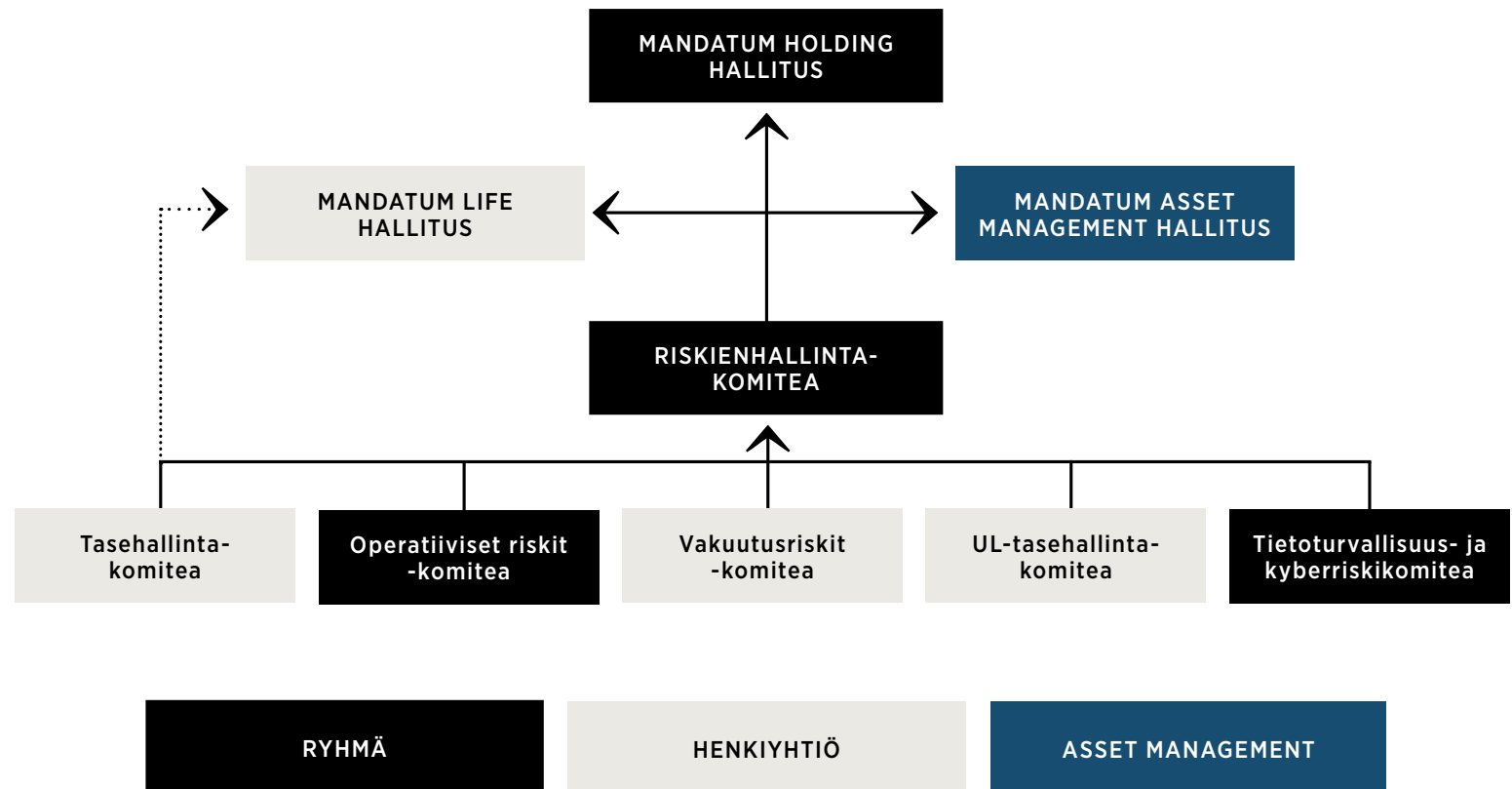
Tietoturvallisuus- ja kyberriski-komitean roolina on varmistaa, että tietoturvallisuus ja kyberriskien hallinta on Mandatumissa asianmukaisesti järjestetty ja että yhteistyö ja tiedonkulkua tietoturvallisuus- ja kyberriskeistä liiketoiminta- sekä tukiyksiköiden ja ohjaustoimintojen välillä on saumatonta. Yhtenä keskeisistä tehtävistä

on varmistaa, että Mandatumissa on toimivat menettelytavat tietoturvasuus- ja kyberriskien riskitapahtumien raportoinnille ja että operatiivisten riskien komitealla on riittävä kuva tietoturvasuus- ja kyberriskeistä. Lisäksi komitea seuraa tieto- ja kyberturvasuuden yleistä kehitystä sekä uhiin liittyviä trendejä, ja tekee tieto- ja kyberturvasuutta koskevia linjauksia sekä valmistelee kehitystoimiin liittyviä esityksiä muissa elimissä päätettäväksi.

Compliance-yksikkö toimii Mandatumissa hallituksien ja johdon tukena varmistaen, että Mandatumsryhmän yhtiöillä on tarvittavat sisäiset ohjeet, prosessit, resurssit ja työkalut sitovien lakien, säännösten ja ohjeiden noudattamiseksi. Lisäksi Compliance-toiminto osallistuu organisaation riskien tunnistamiseen arvioimalla Compliance-riskejä. Yksikön johtaja vastaa yksikön toiminnan järjestämisestä ja toimii Mandatumin Compliance Officerina ja on riskienhallintakomitean jäsen.

Strategisille riskeille ei ole omaa erillistä komiteaa, vaan näitä riskejä hallinnoidaan osana ryhmän ja yhtiön strategista suunnittelua ja operatiivista johtamista.

Kuva 2-1 Riskienhallinnan hallintorakenne Mandatumissa

3. Mandatum-ryhmän tytäryhtiöiden riskien erityispiirteet

3.1 Mandatum Life

Taseen markkinariskit sekä vakuutusriskeihin lukeutuvat pitkäikäisyys- ja takaisinostoriskit muodostavat yhtiön merkittävimmät riskit pääomavaateiden kautta tarkasteltuna. Näitä on kuvattu yksityiskohtaisemmin tilinpäätöksen liitetiedoissa. Edellä mainittujen riskien lisäksi operatiiviset riskit ja liiketoimintariskit ovat yhtiön toiminnan ja jatkuvuuden kannalta keskeisiä riskejä. Operatiivisia riskejä ja niiden hallintaa on kuvattu tarkemmin jäljempänä kappaleessa 5.

Henkivakuutusyhtiön liiketoiminta perustuu vakuutustapahtumien ja vakuutustoiminnan vastuisiin sisältyvien riskien kantamiseen ja hallinnointiin. Vakuutustapahtumien riskit ovat kooltaan ja sattumisajan kohdiltaan satunnaisia. Merkittävä osa laskuperustekorkosidonnaisen henkivakuutuksen riskeistä ja tuloksesta tulee sijoitustoiminnasta. Pitkällä tähtäimellä sijoitusomaisuuden tuoton on katettava vähintään vakuutuksille luvattu laskuperustekorko, kohtuusperiaatteen mukaiset asiakashyvitykset ja omistajan tuotto-odotukset. Muut tulokskomponentit ovat vakuutustoimin-

nan riskiliikkeen ja kustannusliikkeen tulokset. Riskiliikkeen tulos muodostuu vakuutuksenottajilta veloitetusta riskimaksusta vähennettynä toteutuneilla korvauskuluilla. Kustannusliikkeen tulos muodostuu puolestaan vakuutuksenottajilta veloitetusta liikekulukuormituksesta vähennettynä toteutuneilla liikekuluilla.

3.2 Mandatum Asset Management

MAMin merkittävin riskialue on operatiiviset riskit, minkä vuoksi operatiivisen riskienhallinta on tärkeä osa yhtiön riskienhallintaa. Operatiivisten riskien lisäksi MAM altistuu likviditeettiriskille. MAMin liiketoiminta rahoitetaan omaisuudenhoidon tuotoilla, joka koostuu asiakkaiden ja kumppaneiden maksamista omaisuudenhoidon palkkiotuotoista. MAM ei ole rahoittanut toimintaansa ulkoisella rahoituksella, joten yhtiöllä ei ole siihen liittyviä riskejä, kuten korkoriskiä, valuuttakurssiriskiä tai jälleenrahoitusriskiä. MAM hallitsee likviditeettiriskiä seuraamalla likviditeettiasemaansa säännöllisesti ja ylläpitämällä likviditeettipuskuria. MAM seuraa myös likviditeettiasemaansa regulaation tuomien likviditeettivaatimusten näkökulmasta.

MAM altistuu myös keskittymäriskille asiakasportfolionsa kautta, sillä suurin osa sen asiakkaista ovat

Sampo-konsernin yhtiöitä. Mandatum Life on MAMin suurin asiakas palkkiotuotoilla mitattuna. Keskittymäriskiä ei kuitenkaan pidetä merkittävänä, koska Mandatum Life ja MAM ovat kummatkin Sampo-konsernin yhtiöitä.

MAM ei käy kauppaa omaan lukuunsa, joten se ei ole alttiina markkinariskille, joka aiheutuisi sen omasta kaupankäynnistä. MAMin palkkiotuotot ovat kuitenkin vahvasti sidoksissa sen hallinnoimien omaisuuserien arvoon, ja palkkiotuottojen kautta MAM altistuu markkinariskille. MAMin hallinnoimat omaisuuserät ovat kuitenkin hyvin hajautettuja sekä omaisuusluokittain että toimialoittain, mutta myös maantieteellisesti.

4. Pääoman ja vakavaraisuuden hallinta

Vakavaraisuuden hallinnalla varmistetaan käytettävissä olevan pääoman riittävyys suhteessa liiketoiminnasta ja toimintaympäristöstä aiheutuviin riskeihin, ja pääoman hallinnalla varmistetaan omaan varallisuuteen luettavien varojen laatu suhteessa pääomavaateisiin. Pääomatarvetta arvioidaan vertaamalla käytettävissä olevaa omaa varallisuutta siihen riskipääomavaatimukseen, joka tarvitaan nykyisestä liiketoiminnasta ja ulkoisesta toimintaympäristöstä aiheutuvien riskien kattamiseen.

4.1 Mandatum-ryhmä

Mandatumin vakavaraisuutta seurataan Solvenssi II -direktiivin mukaisesti. Tytäryhtiöt, jotka kuuluvat jonkin toisen vakavaraisuuskehikon (IFD tai CRR), sisällytetään laskentaan heidän oman vakavaraisuuslaskentavaatimusten mukaisesti. Koska Mandatumin merkittävin liiketoiminta-alue on henkivakuutustoiminta, Mandatum-ryhmä ei muodosta rahoitus- ja vakuutusalan ryhmittymää.

Mandatumin vakavaraisuus-asema määräytyy pitkälti Mandatum Lifen vakavaraisuuden mukaan ja Mandatumin muiden yhtiöiden merkitys on vakavaraisuusvaatimusten näkökulmasta vähäinen, kuten kuvasta 4-1 nähdään.

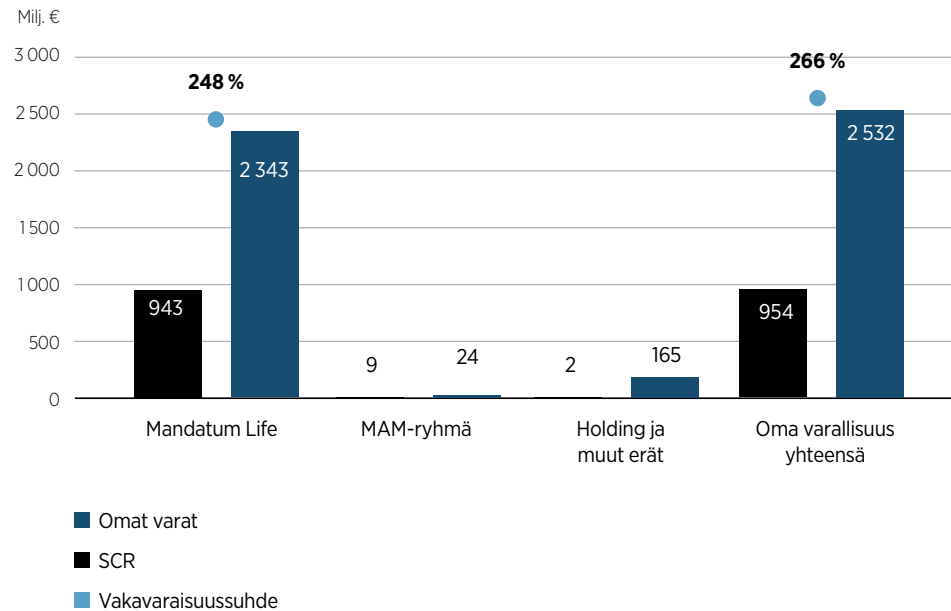
Seuraavissa kappaleissa on kuvattu eri yhtiöiden vakavaraisuutta yksityiskohtaisemmin.

4.2 Mandatum Life

4.2.1 Ulkoinen vakavaraisuusvaatimus

Henkivakuutustoiminta on voimakkaasti säädeltyä liiketoimintaa. Säädökset on asetettu sekä pääoman määrälle että sen rakenteelle. Mandatum Lifen toimintaa valvoo Finanssivalvonta.

Mandatum Life soveltaa Solvenssi II:n vakavaraisuusvaateiden laskennassa

Kuva 4-1 Mandatum-ryhmän vakavaraisuusasema, 31.12.2022

ns. standardikaavaa, jossa omien varojen määrää stressataan säännöksissä etukäteen määritellyillä markkina- ja vakuutusriskeillä. Solvenssi II:n vakavaraisuuspääomavaatimus (SCR, Solvency Capital Requirement) on pyritty asettamaan tasolle, jossa omat varat riittäisivät turvaamaan vakuutettujen etuudet yhden vuoden aikahorisontilla 99,5 prosentin luottamusvälillä.

Solvenssi II:n oman varallisuuden määrä perustuu varojen markkina-

toiseen arvostamiseen ja vastuuvelan arvostamiseen Solvenssi II:n määrittämällä korkokäyrällä, joten Solvenssi II:n oma varallisuus poikkeaa kirjanpidon mukaisesta omasta pääomasta. Solvenssi II:n vastuuvelka on yhtä kuin vastuuvelan ns. paras arvio lisättynä riskimarginaalilla. Paras arvio perustuu vakuutuskannan realistisiin odotettuihin kassavirtoihin, jotka diskontataan tarkasteluhetkeen riskittömästä korkokäyrästä johdetulla Solvenssi II:ssa

Taulukko 4-2 Vastuuvelka Solvenssi II:n ja IFRS:n osalta 31.12.2022

Milj. €	IFRS-arvo	Solvenssi II -arvo	Oikaisu
Vastuuvelka – henkivakuutus (poislukien sijoitussidonnaiset)			
Paras estimaatti	2 967	2 053	914
Riskimarginaali		95	
Vastuuvelka – sijoitussidonnaiset			
Paras estimaatti	9 912	9 505	407
Riskimarginaali		65	

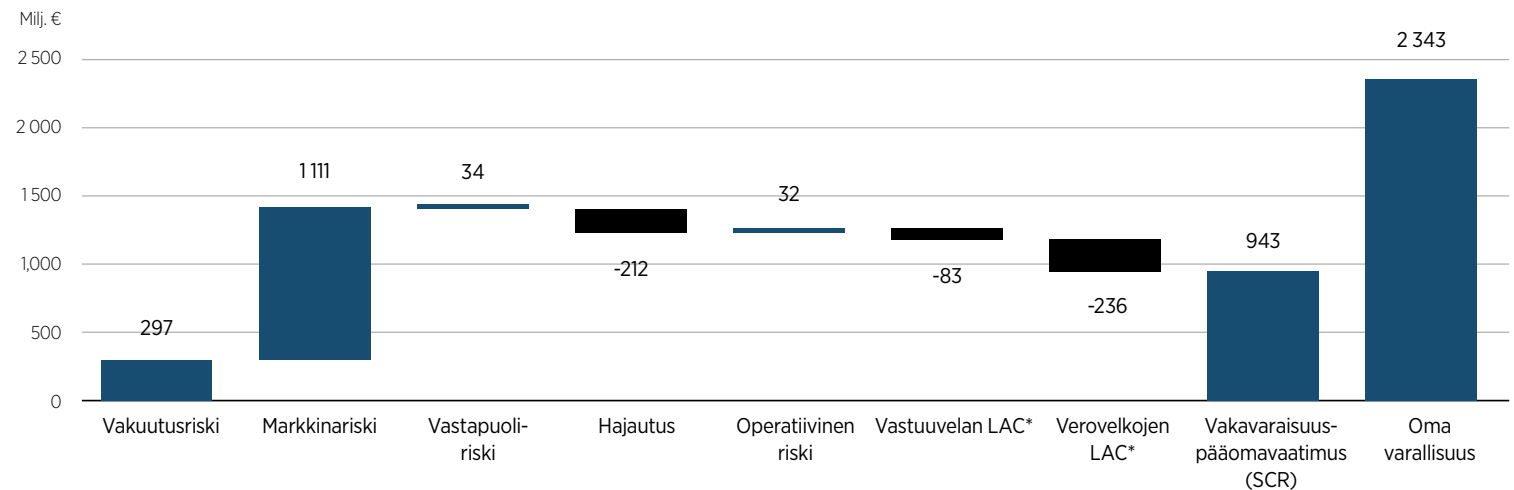
Taulukko 4-3 Oman varallisuuden luokittelu 31.12.2022 siirtymäsäännöt huomioiden

Oman varallisuuden luokittelu 31.12.2022 siirtymäsäännöt huomioiden		Milj. €
Luokka 1	Yhteensä	2 093
	Osakepääoma	181
	Täsmäytyserä	1 812
	Etuoikeudeltaan huonommat velat	100
Luokka 2	Yhteensä	250
	Etuoikeudeltaan huonommat velat	250
	Verottamattomat varaukset	0
Luokka 3	Yhteensä	0
	Laskennalliset verosaamiset	0
Hyväksyttävä oma varallisuus		2 343

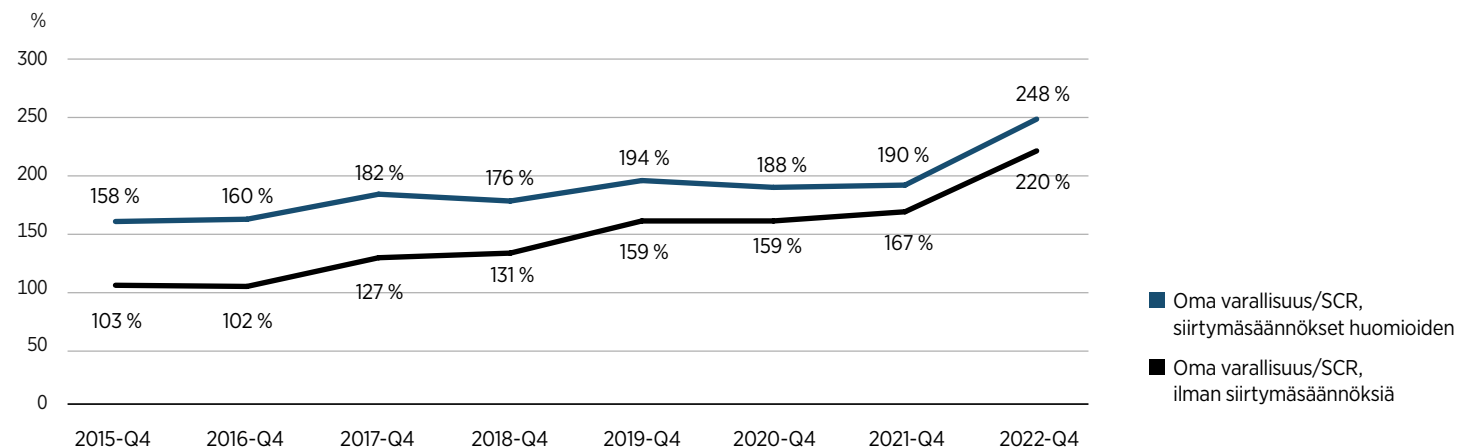
käytössä olevalla korkokäyrällä. Sijoitus-
sidonnaisten vakuutusten osalta paras
arvio on tarkasteluhetken vakuutusääs-
töt, vähennettynä näiden vakuutusten
odotetun riski- ja kustannusliikkeen
ylijäämän nykyarvolla. Riskimarginaalin
perustana Solvenssi II -sääntelyssä on
kuuden prosentin pääoman kustannus
(cost of capital). Riskimarginaali on
tulevien vuosien pääoman kustannus-
ten nykyarvo henkivakuutusriskien ja
operatiivisen riskin osalta. Taulukossa
4-2 on esitetty vastuuvelan Solvenssi
II:n mukainen arvo vastuuvelan siirtymä-
sääntö huomiodien ja IFRS-kirjanpidon
mukainen arvo.

Voimassa olevan lainsäädännön
puitteissa Mandatum Life soveltaa ns.
vastuuvelan siirtymäsääntöä liittyen
yhtiön alkuperäiseen laskuperustekor-
koiseen eläkevakuutuskantaan, jossa
laskuperustekorkona on 3,5 tai 4,5
prosenttia. Vastuuvelan siirtymäsääntö
jatkuu 31.12.2031 asti. Vastuuvelan
siirtymäsääntö kasvattaa Solvenssi
II:n omaa varallisuutta. Taulukossa 4-3
on esitetty yhtiön oman varallisuuden
rakenne 31.12.2022 vastuuvelan siirty-
mäsääntö huomiodien. Pääosa yhtiön
omasta varallisuudesta luokitellaan
kuuluvaksi luokan 1 (Tier 1) pääomaksi.
Luokkaan 2 luetaan kuuluvaksi 250 mil-
joonaa euroa yhtiön pääomalainoista.
Kokonaisuudessaan pääomalainoja on
yhteensä 350 miljoonaa euroa.

Kuva 4-4 Solvenssi II:n vakavaraisuusvaade (SCR) ja oman varallisuuden määrä 31.12.2022 vastuuvelan siirtymäsääntö huomiodien

Kuva 4-5 Vakavaraisuussuhteen kehitys 1.1.2016-31.12.2022

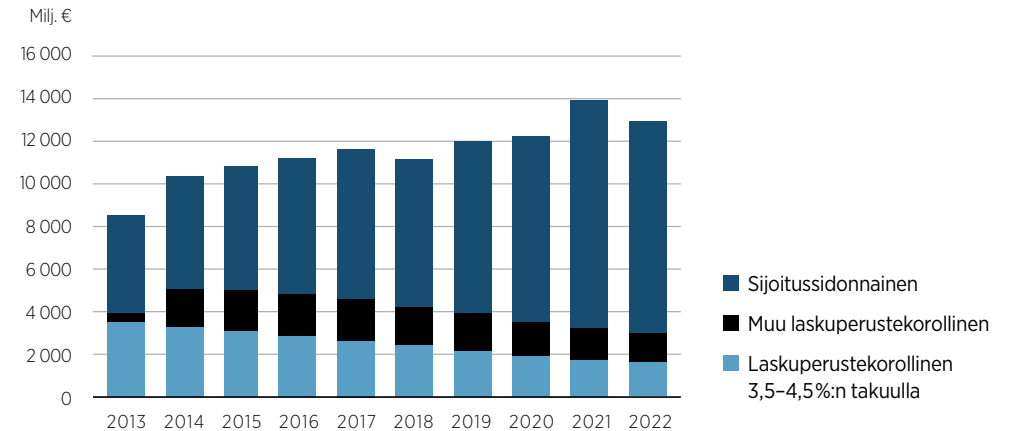
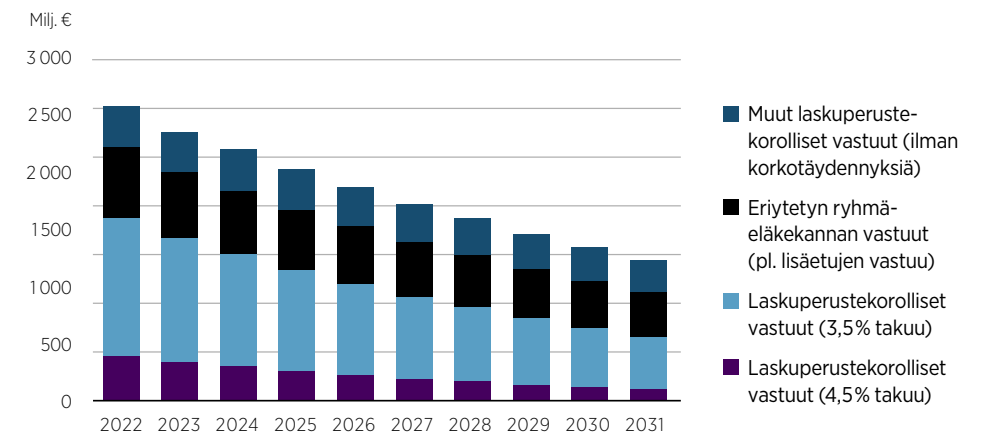

Siirtymäsäännöt huomioiden Mandatum Lifen Solvenssi II:n mukainen oma varallisuus oli 2 343 miljoonaa euroa (2 564) ja tätä vastaava Solvenssi II:n vakavaraisuuspääomavaatimus (SCR, Solvency Capital Requirement) oli 943 miljoonaa euroa (1 352). Vakavaraisuussuhde (oma varallisuus/SCR) oli näin ollen 248 prosenttia (190). Pääosa SCR:stä syntyy markkinariskeistä, joista merkittävimmät ovat osakeriski ja korkomarginaaliriski. Henkivakuutusriskeistä merkittävin on sijoitussidonnaisten sopimusten ja riskivakuutusten takaisinostoriski ja biometrisista riskeistä merkittävin on ryhmäeläkekantojen pitkäikäisyysriski. Solvenssi II:n vähimmäispääomavaatimus (MCR, Minimum Capital Requirement) oli 236 miljoonaa euroa (338). Ilman vastuuvelan siirtymäsääntöä oma varallisuus olisi 2 072 miljoonaa euroa (2 263).

Kuvassa 4-5 on puolestaan esitetty Mandatum Lifen vakavaraisuussuhteen kehitystä Solvenssi II -sääntelyn voimaantulon jälkeen. Yhtiön strategiset valinnat ja niiden seurauksena odotettavissa oleva vastuuvelan rakenteen muutos ovat merkittävässä roolissa tulevan vakavaraisuusaseman suhteen. Sijoitussidonnaisiin sopimuksiin perustuva liiketoiminta on ollut yhtiön painopistealueena vuodesta 2001 alkaen. Siitä lähtien sijoitussidonnainen vastuuvelka on kasvanut kuten kuvasta 4-6 nähdään.

Alkuperäisen laskuperustekorollisen vastuuvelan trendi on ollut aleneva vuodesta 2005. Erityisesti ne vastuuvelan osat ovat pienentyneet, joissa laskuperustekorollisen vakuutuskantojen vastuuvelka aleni 144 miljoonaa euroa vuoden 2022 aikana. Kokonaisuutena yhtiön laskuperustekorollinen vastuuvelka aleni 268 miljoonaa euroa ja oli 2 969 miljoonaa euroa (3 247). Vastuuvelan rakenteen ja määrän kehitystä on kuvattu kuvassa 4-6.

Mandatum Lifen näkemyksen mukaan siirtymäsääntöjen mukainen laskelma antaa hyvän kuvan yhtiön vakavaraisuusasemasta. Mandatum Lifen taseen ja sen riskiprofiilin odotetaan muuttuvan merkittävästi siirtymäaikojen kuluessa. Valtaosa pääomavaateista syntyy laskuperustekorollisesta vastuuvelasta ja sitä kattavasta omaisuudesta. Erityisesti Mandatum Lifen alkuperäiset 3,5 ja 4,5 prosentin laskuperustekorolliset vakuutuskannat sitovat pääomia ja näiden vakuutuskantojen vastuuvelan odotetaan alenevan nykyisestä 1 587 miljoonasta eurosta noin 550 miljoonaan euroon siirtymäaikojen kuluessa (ks. kuva 4-7). Tämä trendi tulee alentamaan voimakkaasti näistä kannoista syntyvää vakavaraisuusvaatimusta, ja samalla näiden

Kuva 4-6 Laskuperustekorollisen ja sijoitussidonnaisen vastuuvelan kehitys 2013-2022

Kuva 4-7 Arvio laskuperustekorollisen vastuuvelan kehityksestä 2022-2031 ilman tulevaa uusmyyntiä

kantojen negatiivinen vaikutus ilman siirtymäsääntöjä laskettuun omaan varallisuuteen tulee alenemaan. Vaikka siirtymäsääntöjen positiivinen vaikutus vähenee siirtymäajan kuluessa, vakavaraisuusaseman odotetaan säilyvän vahvana odotetun oman varallisuuden positiivisen trendin ja vakavaraisuusvaatimuksen pienenemisen seurauksena. Sisäisesti yhtiö seuraa vakavaraisuussuhdetta ja arvioi sen kehitystä sekä siirtymäsäännöillä että ilman niitä. Molemmilla tavoilla on vaikutusta yhtiön liiketoimintapäätöksiin.

4.2.2 Sisäinen vakavaraisuus- aseman seuranta

Solvenssi II luo raamit myös Mandatum Lifin sisäiselle vakavaraisuusaseman seurannalle. Yhtiötason vakavaraisuus-
aseman seurantamalli, ns. riskinkantokykymalli, pohjautuu Solvenssi II:n siirtymäsäännöillä laskettuun SCR:ään ja omaan varallisuuteen. Riskinkantokykymallissa asetetaan yhtiön vakavaraisuusasemalle ennakoivat seurantarat, joiden tavoitteena on mahdollistaa yhtiön kyky reagoida riittävän ajoissa vakavaraisuusaseman heikkenemiseen. Seurantaratja on kolme ja niissä huomioidaan vakavaraisuusasema sekä siirtymäsääntöjen kanssa että ilman niitä. Taulukossa 4–8 on esitetty sovellettavat seurantaratja ja keskeiset ohjaavat periaatteet eri vyöhykkeillä.

Riskinkantokyvyn ollessa ylimmän seurantarajan yläpuolella Mandatum Lifin sijoitustoimintaa ohjaa normaaliin tapaan sijoituspolitiikka ja siinä asetetut limiitit. Seurantaratjojen alittuessa vakavaraisuusaseman seurantaa tiivistetään, hallituksen roolia sijoitustoiminnan osalta kasvatetaan, riskinottoa rajoitetaan ja viimeisessä vaiheessa tulee vakavaraisuusasemaa vahvistaa joko markkinariskejä pienentämällä tai kasvattamalla omaa varallisuutta esimerkiksi pääomituksen kautta. Käytännössä toimenpiteet riippuvat siitä, miten tilanteeseen on päädytty ja millainen yleinen markkinatilanne on. Näin ollen todelliset toimenpiteet voivat hallituksen niin parhaaksi katsoessa poiketa edellä esitetyistä periaatteista.

Mandatum Lifella on yhtiötason riskinkantokykymallin lisäksi eriytettylle ryhmäeläkekannalle oma riskinkantokykseuranta. Eriytetyn ryhmäeläkekannan riskinkantokiky perustuu tulevien lisäetujen vastuun sijoitusriskejä puskuroivaan vaikutukseen. Myös kyseisen vakuutuskannan riskinkantokykseurannan seurantaratja perustuvat ennalta määritettyihin omaisuuden stressiteihin ja toimenpiteet seurantaratjojen alittuessa ovat samankaltaiset kuin koko yhtiön riskinkantokykymallissa.

Yhtiötason riskinkantokykymalli ja eriytetyn ryhmäeläkekannan riskinkantokykseuranta ja niihin sisältyvät

Taulukko 4–8 Mandatum Lifin sisäinen riskienseurantakehikko (riskienkantomalli)

Vakavaraisuussuhde siirtymäsäännöillä	Vakavaraisuussuhde ilman siirtymäsääntöjä	Ohjaava periaate
> 160 %	> 135 %	Normaali toiminta
< 160 %	< 135 %	Tihennetty seuranta
< 145 %	< 125 %	Riskin ottamista rajoitetaan
< 135 %	< 115 %	Riskejä vähennetään

seurantaratja määritellään vuosittain hallituksen päättämässä riskienhallintapolitiikassa. Riskinkantokkyvyt ja seurantaratja raportoidaan hallitukselle vähintään kuukausittain.

4.3 Mandatum Asset Management

4.3.1 Ulkoinen

vakavaraisuusvaatimus

Vastaavasti kuin henkivakuutustoiminta, myös sijoituspalvelutoiminta on voimakkaasti säädeltyä liiketoimintaa. Säädökset on asetettu sekä pääoman määrälle että sen rakenteelle. MAMin toimintaa valvoo Finanssivalvonta. Lisäksi MAM-konserniin kuuluvan rahastoyhtiön toimintaa valvoo Luxem-

burgin viranomainen. Rahastoyhtiön omistus siirtyi Mandatum Lifesta MAMiin alkuvuoden 2022 aikana.

Sijoituspalveluyrityksenä MAM noudattaa EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonnan direktiiviä ja vakavaraisuusasetusta. MAM yhdessä tytäryhtiöidensä Mandatum AM AIFM:n ja Mandatum Fund Managementin kanssa muodostavat sijoituspalveluyrityksryhmän ("MAM-ryhmän"), joka noudattaa konsolidoidusti samaa vakavaraisuussääntelyä.

MAMin ja MAM-ryhmän omat varat koostuivat 31.12.2022 tilanteessa ainoastaan ydinpääomasta. Taulukossa 4–9 on esitetty MAMin ja MAM-ryhmän omien varojen koostumus.

Sääntelykehikon mukaan sijoituspalveluyrityksen omien varojen vaatimus on suurin seuraavista:

- kiinteiden yleiskustannusten mukainen vaatimus
- pysyvä vähimmäispääomavaatimus
- K-tekijöiden mukainen vaatimus.

MAMin ja MAM-ryhmän pääomavaateet määärtyivät 31.12.2022 kiinteiden yleiskustannusten mukaan. MAMin K-tekijöiden mukainen vaade jää pieneksi, sillä MAMin asiakkaat ovat pääasiassa finanssialan yhteisöjä, jotka ovat ulkoistaneet omaisuudenhoitonsa MAMille.

4.3.2 Sisäinen vakavaraisuus- aseman seuranta

MAM seuraa säännöllisesti vakavaraisuusasemaansa ja arvioi pääomiensa riittävyyttä vähintään vuosittain sisäisen hallituksen hyväksymän ICARA-prosessin mukaisesti. Pääomien riittävyyden arviointi perustuu MAMin riskiprofiiliin ja riskinottohalukkuuden tarkasteluun. Lisäksi MAM arvioi aktiivisesti riskiprofiilin mahdollisten muutosten ja toimintaympäristössä tapahtuvien muutosten vaikutusta vakavaraisuusasemaansa varmistaakseen jatkuvasti riittävät omat varat kattamaan toiminnan riskit ja vahvan vakavaraisuusaseman. MAM-ryhmässä vakavaraisuusaseman arviointi tehdään ensisijaisesti yhtiötasolla.

MAMin riskienhallintatoiminto raportoi MAMin ja MAM-ryhmän vakavaraisuusasemasta johdolle ja hallitukselle kvartaaleittain.

5. Operatiiviset riskit

Operatiivisella riskillä tarkoitetaan tappion riskiä, joka aiheutuu puutteellisista tai epäonnistuneista prosesseista tai järjestelmistä, ihmisistä tai ulkoisista tapahtumista. Tämä määritelmä sisältää juridiset ja compliance riskit, mutta ei sisällä strategisista päätöksistä johtuvia riskejä. Riskit voivat realisoitua seuraavien tapahtumien johdosta:

- sisäiset väärinkäytökset,
- ulkoiset väärinkäytökset,
- puutteet työoloissa ja työturvallisuudessa,
- puutteet menettelytavoissa,
- fyysisen omaisuuden vahingot,
- liiketoiminnan keskeytyminen ja järjestelmähäiriöt ja
- virheet toimintaprosesseissa.

Toteutuneesta operatiivisesta riskistä voi aiheutua lisäkustannuksia, menetettyä tuloa, mainehaittaa sekä mahdollisesti viranomaisseuraamuksia.

5.1 Operatiivisten riskien hallinnan tavoite ja organisointi

Operatiivisten riskien hallinnan tavoite yhtiössä on tunnistaa riskit etukäteen, hallita riskejä tehokkaasti ja pyrkiä

Taulukko 4–9 Omat varat ja vakavaraisuusvaatimus MAM ja MAM-ryhmä, 31.12.2022

Milj. €	MAM	MAM-ryhmä
Ydinpääoma ennen vähennyksiä	69,7	70,7
Osakepääoma	0,1	0,1
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	63,3	63,3
Kertyneet voittovarot	6,3	7,3
Vähennykset	-52,4	-46,8
Ydinpääoma vähennysten jälkeen	17,3	23,9
Ensisijainen lisäpääoma	0,0	0,0
Toissijainen pääoma	0,0	0,0
Omat varat yhteensä	17,3	23,9
Pääomavaatimus	4,4	8,7
Suhdeluku	392 %	276 %

etukäteen minimoimaan mahdollisten realisoituvien riskien vaikutusta kustannustehokkaalla tavalla. Liiketoimintayksiköt ovat vastuussa omien operatiivisten riskien tunnistamisesta, arvioinnista ja hallinnasta sekä riittävän sisäisen valvonnan järjestämisestä. Operatiivisten riskien komitea valvoo ja koordinoi operatiivisten riskien hallintaan liittyviä keskeisiä asioita, kuten toimintaohjeita ja suosituksia. Komitea varmistaa, että liiketoimin-

ta-alueiden riskit on tunnistettu ja että ne ovat järjestäneet sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan riittävällä tavalla. Komitea käsittelee myös operatiivisten riskienhallinnan toimintaohjeista mahdollisesti tehty poikkeamat ja seuraa operatiivisten riskien itsearvioinneissa tunnistettuja riskejä sekä toteutuneita riskitapahtumia. Merkittävät havainnot operatiivisista riskeistä raportoidaan riskienhallintakomitealle ja hallitukselle.

5.2 Operatiivisten riskien tunnistaminen ja hallinta

Operatiivisia riskejä tunnistetaan useiden eri lähteiden ja menetelmien avulla:

1. Itsearviointi: Keskeisten operatiivisten riskien sekä niiden todennäköisyyksien ja mahdollisten vaikutusten kartoitus ja arviointi toteutetaan säännöllisen itsearviointiprosessin avulla. Tässä yhteydessä arvioidaan myös näihin liittyvä sisäinen valvonta ja ohjeistuksen riittävyys.
2. Riskitapahtumien analyysi: Liiketoimintayksiköt ovat vastuussa riskitapahtumiin liittyvästä juurisyysanalyysistä sekä tarvittavien toimenpiteiden toteuttamisesta riskien pienentämiseksi. Operatiivisten riskien komitea kerää ja analysoi liiketoimintayksiköiden raportoidut toteutuneet operatiiviset riskit ja läheltä piti -tilanteet. Liiketoimintayksiköiden vastuulla on varmistaa, että toteutuneet operatiiviset riskit ja läheltä piti -tilanteet raportoidaan yhtiön käytänteiden mukaisesti.

Merkittävimpiä operatiivisten riskien itsearviointiprosessissa tunnistettuja riskejä ovat muun muassa seuraavat: tietoturvaan ja -suojaan liittyvät asiat, tietojärjestelmien vanheneminen sekä mahdolliset virheet paljon manuaalisia työvaiheita sisältävissä prosesseissa.

Operatiivisten riskien rajoittamiseksi yhtiössä on hyväksytty useita eri toimintaohjeita, kuten riskienhallintapolitiikka, sisäisen valvonnan politiikka, compliance-politiikka, turvallisuusohjeita, jatkuvuussuunnitelma, hankinta- ja ulkoistamispolitiikka, asiakaspalautteen käsittelyohje sekä useita muita toimintaohjeita liittyen operatiivisiin toimintoihin. Eri toimintaohjeista tehtyjä poikkeamia seurataan liiketoimintayksiköissä ja niistä raportoidaan compliance-toiminnolle ja riskienhallintatoiminnolle.

Prosesseihin sisältyvän sisäisen valvonnan järjestelmän tavoitteena on estää ja havaita negatiivisia tapahtumia sekä minimoida näiden vaikutukset. Tämän lisäksi toteutuneet operatiiviset riskit tai läheltä piti -tilanteet analysoidaan ja raportoidaan operatiivisten riskien komitealle riskienhallintatoiminnon toimesta.

5

IFRS-TILINPÄÄTÖS 2022

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

Milj. €	Liite	1-12/2022	1-12/2021
Vakuutusmaksutulo	1	1 390,4	1 367,0
Sijoitustoiminnan nettotuotot	2	-825,9	1 787,20
Liiketoiminnan muut tuotot	3	36,3	40,2
Korvaukset	4	-882,7	-1 127,00
Vakuutus- ja sijoitussopimusvelkojen muutos	5	679,8	-1 642,10
Henkilöstökulut	6	-74,1	-65,4
Liiketoiminnan muut kulut	7	-110,0	-99,6
Rahoituskulut	8	-12,2	-13,8
Osuus osakkuusyritysten voitoista/tappioista		0,1	0,6
Tilikauden voitto ennen veroja		201,8	247,1
Verot	20	-43,0	-50,9
Määräysvallattomien osuus		0,2	0,1
Tilikauden voitto		158,9	196,3
Tilikauden muut laajan tuloksen erät	21-22		
Erät, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteisiksi			
Varjolaskenta		57,0	5,4
Myytävissä olevat rahoitusvarat		-605,6	126,2
Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot		121,1	-25,2
Muut laajan tuloksen erät, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteisiksi yhteensä nettona verojen jälkeen		-427,5	106,4
TILIKAUDEN LAAJA TULOS		-268,6	302,6

KONSERNITASE

Milj. €	Liite	12/2022	12/2021
Varat			
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	9	25,6	27,6
Sijoituskiinteistöt	10	116,3	129,4
Aineettomat hyödykkeet	11	55,1	54,3
Sijoitukset osakkuusyrityksissä	12	4,3	1,3
Rahoitusvarat	13-17	3 776,0	4 427,4
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset	18	9 934,3	10 557,6
Saamiset jälleenvakuutus sopimuksista	25	1,5	1,5
Muut varat	23	195,6	157,0
Käteiset varat	24	724,6	918,1
Myytäväksi luokitellut varat	39	0,0	196,4
Varat yhteensä		14 833,3	16 470,6
Oma pääoma	31		
Osakepääoma		5,0	5,0
Rahastot		746,7	1 174,2
Kertyneet voittovarot		566,8	558,9
Emoyhtiön omistajien osuus		1 318,5	1 738,1
Määräysvallattomien osuus		0,0	0,0
Oma pääoma yhteensä		1 318,5	1 738,1
Velat			
Velat vakuutus- ja sijoitussopimuksista	25	2 968,6	3 236,4
Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitussopimuksista	26	9 911,9	10 525,5
Rahoitusvelat	14, 27	352,3	374,7
Laskennalliset verovelat	19	58,6	158,6
Muut velat	29	223,6	240,9
Myytäväksi luokiteltuihin varoihin liittyvät velat	38	0,0	196,4
Velat yhteensä		13 514,9	14 732,5
Oma pääoma ja velat yhteensä		14 833,4	16 470,6

LASKELMA OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

Milj. €	Osakepääoma	Ylikurssirahasto	Vararahasto	Sijoitetun vapaan pääoman rahasto	Voittovar	Myytävissä olevat rahoitusvarat*	Myytävissä olevat rahoitusvarat** IFRS 4.30	Yhteensä
Oma pääoma 1.1.2021	40,4	98,9	29,9	0,0	877,5	563,1	-28,8	1 580,9
Muutokset omassa pääomassa								
Osingonjako					-200,0			-200,0
Kauden laaja tulos					196,3	100,9	5,4	302,6
Siirrot erien välillä	-35,4	-98,9	-29,9	55,0	163,7			54,5
Oma pääoma 31.12.2021	5,0	0,0	0,0	55,0	1 037,5	664,1	-23,4	1 738,1
Muutokset omassa pääomassa								
Osingonjako					-150,0			-150,0
Kauden laaja tulos					158,9	-484,5	57,0	-268,6
Siirrot erien välillä					-1,1			-1,1
Oma pääoma 31.12.2022	5,0	0,0	0,0	55,0	1 045,3	179,6	33,6	1 318,4

* Myytävissä olevista rahoitusvaroista on kirjattu omaan pääomaan kauden arvostusta -504,4 (380,0) miljoonaa euroa. Kauden tulokseen on siirretty 101,2 (253,8) miljoonaa euroa.

** Varjolaskennan mukainen eriytetyn vakuutuskannan vakuutustenottajien osuus, ilman veroja.

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

Milj. €	1-12/2022	1-12/2021
Liiketoiminnan rahavirta		
Voitto ennen veroja	230,8	247,1
Oikaisut		
Poistot	8,6	8,1
Realisoitumattomat arvostusvoitot ja -tappiot	1 066,3	-1 292,6
Sijoitusten myyntivoitot ja -tappiot	91,7	-292,1
Vakuutus- ja sijoitussopimusvelkojen muutos	-1 077,8	1 671,5
Muut oikaisut	38,4	46,5
Oikaisut yhteensä	127,1	141,4
Liiketoiminnan varojen lisäys (-) tai vähennys (+)		
Sijoitukset*	-344,8	134,9
Muut varat	-7,5	-41,2
Yhteensä	-352,3	93,7
Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)		
Rahoitusvelat	-26,4	25,9
Muut velat	51,3	-19,7
Maksetut korot	-32,6	-24,5
Maksetut tuloverot	-13,5	-66,0
Yhteensä	-21,2	-84,4
Liiketoiminnasta kertyneet nettorahavarat	-15,7	397,9

Milj. €	1-12/2022	1-12/2021
Investointien rahavirta		
Investoinnit tytär- ja osakkuusyhtiöosakkeisiin	-7,1	-12,5
Nettoinvestoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-4,2	0,2
Investointeihin käytetyt nettorahavarat	-11,3	12,3
Rahoitustoiminnan rahavirta		
IFRS 16 velat	-1,5	-1,5
Pääomalaina	0,0	0,0
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	0,0	55,0
Konserniavustus	-15,0	-3,4
Maksetut osingot	-150,0	-200,0
Rahoituksesta kertyneet nettorahavarat	-166,5	-149,9
Rahavirrat yhteensä	-193,5	235,7
Rahavarat tilikauden alussa	918,1	682,4
Rahavarat tilikauden lopussa	724,6	918,1
Rahavarojen nettomuutos	-193,5	235,7
Lisätietoa rahavirtalaskelmaan		
Saadut korot	117,9	101,1
Maksetut korot	-32,6	-24,5
Saadut osingot (poislukien rahastojen tuotto-osuudet)	24,9	40,6

* Sijoitukset sisältävät sijoituskiinteistöt, rahoitusvarat sekä sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset.

Rahavirtalaskelman erät eivät ole suoraan johdettavissa taseista mm. valuuttakurssien muutosten takia.

Tilikauden rahavarat sisältävät pankkisaamiset 724,6 miljoonaa euroa (918,1).

MANDATUM-KONSERNI

YHTEENVETO MERKITTÄVISTÄ TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEISTA

Mandatum Holding konserni-tilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätös-standardien IFRS (International Financial Reporting Standards) mukaisesti. Tilinpäätöksen laadinnassa konserni on soveltanut kaikkia lii-
ketoimintaansa liittyviä 31.12.2022 voimassa olleita ja EU:n komission hyväksymiä standardeja ja tulkintoja. Lisäksi liitetietojen laadinnassa on otettu huomioon myös suomalainen kirjanpito- ja yhteisöläinsäädäntö sekä viranomaisäännökset.

Ilmastoasioilla, Venäjän hyökkäysso-
dalla ja makrotaloudellisen ympäristön vaikutuksilla ei ole ollut olennaista vaikutusta Mandatum-konsernin laadintaperiaatteisiin.

Konsernin tuloksen liitetiedoissa on esitetty erikseen IFRS 15 mukai-
set liiketoiminnan muut tuotot.

Suurimmaksi osaksi nämä koskevat omaisuudenhoitopalkkioita.

Tytäryhtiöt

Konsernitilinpäätös sisältää emo-
yhtiö Mandatum Holding Oy:n ja kaikki ne yhtiöt, joissa konsernilla on määräysvalta. Konsernilla on määräys-
valta yrityksessä, jos se altistuu sen muuttuvalle tuotolle tai on oikeutettu sen muuttuvaan tuottoon olemalla osallisena yrityksessä ja pystyy vaikut-
tamaan tähän tuottoon käyttämällä valtaansa tässä yrityksessä. Hankitut yritykset yhdistellään tytäryhtiöinä siitä päivästä lähtien, kun konserni on saanut määräysvallan ja luovutetut tytäryhtiöt siihen päivään saakka, kun määräysvalta lakkaa. Konserni toimii sijoittajana ja sijoitusrahastojen hallin-
noijana erilaisissa rahastoissa saadak-
seen sijoitustuottoja sekä palkkiotuot-

toja. Mikäli konserni altistuu rahaston muuttuviin tuottoihin tai osallistuu sen merkityksellisten toimintojen ohjaami-
seen ja hallinnon järjestämiseen, tulee rahasto konsolidoida konserniin. Näitä määräysvallan muutoksia konserni seuraa neljännesvuosittain.

Tytäryhtiöiden hankinnat käsitellään hankintamenetelmällä. Hankintameno kohdistetaan hankinnan kohteen yksilöitävissä oleville varoille, veloille ja ehdollisille veloille, jotka arvoste-
taan hankinta-ajankohdan käypään arvoon. Mahdollinen määräysvallat-
tomien omistajien osuus hankinnan kohteessa arvostetaan joko käypään arvoon tai määrään, joka vastaa määräysvallattomien omistajien suh-
teellista osuutta hankitun tytäryhtiön nettovarallisuudesta. Hankekohtaisesti valitulla käsittelytavalla on vaikutusta sekä kirjattavaan määräysvallattomien

omistajien osuuteen että liikearvon määrään. Määrä, jolla maksettu vastike, määräysvallattomien omistajien osuus sekä mahdollisesti aiemmin omistettu osuus yhteen laskettuina ylittävät konsernin osuuden hankitun yhtiön nettovarallisuuden käyvästä arvosta, kirjataan liikearvoksi.

Konsernitilinpäätös laaditaan soveltaen yhtenäisiä laadintaperiaat-
teita samankaltaisissa olosuhteissa toteutuviin samanlaisiin liiketoimiin ja muihin tapahtumiin. Konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset ja velat sekä voitot ja tappiot eliminoidaan konserni-
tilinpäätöstä laadittaessa.

Osakkuusyhtiöt

Osakkuusyhtiöinä käsitellään yhtiöt, joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta, mutta ei valtaa määrätä yrityksen talouden ja liiketoiminnan

periaatteista. Jollei toisin osoiteta, huomattava vaikutusvalta toteutuu, kun konserni omistaa 20–50 prosenttia sijoituskohteen äänivallasta. Sijoitukset osakkuusyhtiöihin käsitellään pääomaosuusmenetelmällä. Hankintahetkellä sijoitukset osakkuusyhtiöihin kirjataan hankintameno, jota oikaistaan hankinta-ajankohdan jälkeen tapahtuvalla muutoksella konsernin osuudessa osakkuusyhtiön voitosta (tappiosta) ja muilla muutoksilla, jotka on suoraan kirjattu osakkuusyhtiön omaan pääomaan. Mikäli konsernin osuus osakkuusyhtiön tappioista ylittää sijoituksen kirjanpitoarvon, sijoitukset merkitään taseeseen nolla-arvoon ja ylimenevät tappiot yhdistellään vain siinä tapauksessa, että konserni on sitoutunut osakkuusyhtiön veloitteiden täyttämiseen. Sijoitus sisältää hankinnasta syntyneen liikearvon. Realisointumattomat voitot (tappiot) konsernin ja osakkuusyhtiön välillä eliminoidaan konsernin omistusosuuden mukaisesti.

Konsernin omistusosuuden mukainen osuus osakkuusyhtiön tuloksesta on esitetty omana eränään tuloslaskelmassa. Konsernin osuus osakkuusyhtiön muihin laajan tuloksen eriin kirjatusta muutoksista on esitetty konsernin muissa laajan tuloslaskelman erissä.

Ulkomaan rahan määräiset liiketoimet

Konsernitilinpäätös laaditaan euroina, joka on konsernin ja emoyhtiön toiminta- ja esittämismuuttu. Konserniyhtiöt ovat laatineet tilinpäätöksensä käyttäen toimintavaihtuuta, joka on kunkin yhtiön taloudellisen toimintaympäristön päävaluutta. Yhtiöiden ulkomaan rahan määräiset liiketoimet kirjataan toimintavaihtuun määräisiksi tapahtumapäivän kurssiin tai kirjauskuukauden keskikurssiin. Tilinpäätöspäivänä ulkomaan rahan määräiset tase-erät muutetaan yhtiön toimintavaihtuun määräisiksi tilinpäätöspäivän kurssiin.

Ulkomaan rahan määräisten liiketapahtumien ja monetaaristen tase-erien muuttamisesta toimintavaihtuun määräisiksi aiheutuvat kurssierot kirjataan vaihtuukurssivoitoina tai -tappioina tuloslaskelmaan. Myytävänä pidettävien ei-monetaaristen rahoitusvarojen kurssierot kirjataan omaan pääomaan käyvän arvon rahastoon.

Segmenttiraportointi

Mandatum-konsernin segmenttiraportointi perustuu tuoteryhmä- sekä liiketoimintajakoon. Raportoittavat segmentit ovat Mandatum Life sijoitussidonnaiset sopimukset, Mandatum Life muut sopimukset sekä Mandatum Asset Management.

Tuoteryhmien riskit poikkeavat toisistaan sijoitusriskien osalta. Segmenttien tulokset raportoidaan yhtiön johdolle osana johdon raportointia.

Segmentille Mandatum Life sijoitussidonnaiset sopimukset on kohdistettu sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset ja näiden tuotto mukaan lukien Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiön rahastoyhtiöiltä saamat palkkiot. Liiketoimintakustannusten, mukaan lukien poistot, ja aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden allokointi segmenteille on laadittu yhtiön sisäisen kustannuslaskennan avulla.

Segmenttien ja yhtiöiden välisten kotimaisten ja rajat ylittävien liiketoimien hinnoittelussa on sovellettu markkinaehtoperiaatetta. Hinnoittelu perustuu OECD:n siirtohinnoitteluoheistukseen sekä EU:n siirtohinnoitteludokumentoinnista antamaan käytännönsäntöön.

Segmenttien väliset liiketoimet on eliminoitu pois segmentti-informaation segmenttikohtaisista luvuista.

Korot ja osingot

Korkotuotot ja -kulut jakotetaan efektiivisen koron menetelmällä sopimuksen juoksuajalle. Tällä menetelmällä korkotuotot ja -kulut jakotetaan rahoitusinstrumentin juoksuajalle tasaisesti suhteessa instrumentin taseessa olevaan pääomaan. Osiot kirjataan

tuotoksi sinä tilikautena, jona oikeus niiden saamiseen on syntynyt.

Palkkiot

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusinstrumenttien palkkiot ja transaktiokulut kirjataan suoraan tulokseen instrumentin alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä.

Henkivakuutustoiminnassa hankintamenot käsitellään Liiketoiminnan muihin kuluihin sisältyvinä palkkiokuluina.

Muut palkkiokulut sisältyvät tuloslaskelmaerään Sijoitustoiminnan nettotuotot.

Vakuutusmaksut

Henkivakuutustoiminnan vakuutusmaksuihin ja sijoitussopimuksiin sisältyvät velat ovat pitkäaikaisia, jolloin vakuutusmaksu ja sen perusteella maksettava korvaus eivät yleensä kohtaa samalla tilikaudella. Vakuutusmaksut kirjautuvat maksutuloon vakuutuslajista riippuen pääsääntöisesti maksuperusteisesti. Veroitusperusteisesti kirjautuu osa ryhmäeläkevakuutuksen vakuutusmaksuista.

Vakuutusmaksuvastuun muutos esitetään erissä Maksetut korvaukset ja Vakuutus- ja sijoitussopimusten velkojen muutos.

Rahoitusvarat ja -velat

Rahoitusvarat ja -velat luokitellaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä niiden arvostuskäytännön mukaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin, lainoihin ja muihin saamisiin, myytävissä oleviin rahoitusvaroihin, käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvelkoihin ja muihin rahoitusvelkoihin.

Konsernin riskienhallintaperiaatteiden mukaisesti sijoituksia seurataan ja hallinnoidaan käyvin arvoin mahdollisimman ajantasaisen ja oikean kuvan saamiseksi sijoitustoiminnasta. Sijoitukset myös raportoidaan konsernin johdolle käyvin arvoin. Rahoitusvaroihin kuuluvat sijoitukset ovat joukkovelkakirjoja ja oman pääoman ehtoisia instrumentteja. Ne on pääosin luokiteltu myytävissä oleviksi rahoitusvaroiksi tai käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi.

Rahoitusvarojen käypä arvostus perustuu joko julkisiin hintanoteerauksiin tai arvostukseen, jotka perustuvat saatavilla olevaan markkinainformaatioon. Mikäli näitä ei ole ollut käytettävissä, pienelle osalle instrumenteista on määritetty arvo muita menetelmiä käyttäen. Käypään arvoon arvostetut rahoitusinstrumentit on liitetiedoissa ryhmitelty kolmeen hierarkiatasoon perustuen muun muassa siihen, ovatko markkinat, joilla instrumentilla käydään kauppaa, toimivat tai ovatko arvostus-

tekniikoissa käytettävät syöttötiedot objektiivisesti todennettavissa.

Tasolla 1 instrumentin arvostus perustuu toimivilla markkinoilla noteerattuun hintaan, jota käytetään täysin samanlaisten rahoitusvarojen tai -velkojen arvostuksessa.

Tasolla 2 instrumentin arvostuksessa käytetään syöttötietoina lisäksi muita todennettavissa olevia kuin toimivilla markkinoilla noteerattuja hintoja joko suoraan tai niistä johdettuna käyttäen arvostustekniikoita.

Tasolla 3 arvostus perustuu muihin kuin todennettavissa oleviin markkinahintoihin. Suurin osa tason 3 sijoituksista on pääomarahastoja tai vaihtoehtorahastoja.

Pääomarahastosijoitusten osalta alla olevien sijoitusten arvon määrittää rahasto, jolla on olennaiset ja riittävät tiedot alla olevien sijoitusten arvon määrittämiseksi. Pääomarahaston arvonmäärittäminen toteutetaan pääasiassa kvartaaleittain perustuen alla olevien sijoitusten arvoon ja vieraan pääoman määrään. Alla olevien sijoitusten arvonmäärittäminen pohjana käytetään esimerkiksi hankintahintaan perustuva arvostusta, julkisesti vaihdettujen verrokkiyhtiöiden arvoa, tuottokerroinperusteista arvostusta tai kassavirtoihin perustuvaa arvostusta. Pääomarahastot noudattavat yleisesti International Private Equity and Venture Capital Valuation (IPEV) -ohjeistusta, jossa

kuvataan erilaisia arvostuskäytäntöjä yksityiskohtaisemmin.

Myös vaihtoehtorahastojen osalta arvon määrittää rahasto ja toteutuksesta vastaa ensisijaisesti rahastonhoitaja. Vaihtoehtorahastot ovat usein ominaisuuksiltaan monimutkaisia ja arvonmäärittäminen on riippuvainen alla olevien instrumenttien luonteesta. Arvonmäärittäminen pohjana käytetään esimerkiksi kassavirtoihin perustuvaa arvostusta. Vaihtoehtorahastojen toimintaa ja arvonmäärittäystä sääntelee Alternative Investment Fund Managers Directive (AIFMD), jossa kuvataan tarkemmin arvonlaskennan toimintaperiaatteita ja dokumentointivaatimuksia.

Harkinnanvaraiseen voitonjakoon oikeutettujen sopimusten sekä oman pääoman katteena olevia sijoituksia hallinnoidaan kokonaisuutena ja ne on pääosin luokiteltu myytävissä oleviksi rahoitusvaroiksi. Poikkeuksena tästä on sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset, jotka arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavina rahoitusvaroina omana tase-eränään. Myös näitä vastaava velka esitetään omana eränään.

Taseeseen ja taseesta pois kirjaaminen

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvarojen ja -velkojen, sekä myytävissä olevien rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan taseeseen

kauppapäivänä, joka on päivä, jolloin sitoudutaan ostamaan tai myymään kyseinen rahoitusvaroihin tai -velkoihin kuuluva erä. Lainat ja muut saamiset kirjataan taseeseen lainaa nostettaessa.

Rahoitusvarat ja -velat netotetaan ja esitetään taseessa nettomääräisenä vain silloin, kun netottamiseen on laillinen oikeus ja netotus aiotaan toteuttaa tai saaminen ja velka suoritetaan samanaikaisesti.

Rahoitusvarat kirjataan pois taseesta, kun sopimusperusteinen oikeus rahoitusvaroihin kuuluvan erän rahavirtoihin lakkaa tai kun oikeudet ja riskit on siirretty toiselle osapuolelle. Rahoitusvelat kirjataan pois taseesta, kun niiden velvoitteet on täytetty ja niiden voimassaolo on lakannut.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat

Konsernissa käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavia tase-eriä ovat kaupankäynti-tarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat sekä käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi määritetyt rahoitusvarat.

Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat

Rahoitusvara, joka on tarkoitus myydä tai ostaa takaisin lyhyen ajan kuluessa tai joka kuuluu salkkuun, jota hallinnoidaan yhdessä tai käytetään toistuvasti

lyhyen aikavälin voiton tavoitteluun, luokitellaan kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi rahoitusvaraksi. Tällaiset varat merkitään niitä alun perin kirjanpitoon kirjattaessa käypään arvoon. Käyvän arvon muutos yhdessä myyntivoittojen ja -tappioiden, korkotuottojen ja -kulujen sekä osinkotuottojen kanssa kirjataan tuloslaskelmaan.

Myös johdannaissopimukset, joita ei ole määritetty suojaaviksi ja jotka eivät täytä suojauslaskennan ehtoja, luokitellaan kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi rahoitusvaroiksi.

Johdannaiset arvostetaan niitä alun perin kirjanpitoon kirjattaessa käypään arvoon. Johdannaissopimuksista kirjataan taseeseen saaminen, kun käypä arvo on positiivinen ja velka, kun käypä arvo on negatiivinen. Johdannaiset arvostetaan taseessa käypään arvoon ja käyvän arvon muutos yhdessä realisoituneiden voittojen ja tappioiden kanssa kirjataan tuloslaskelmaan.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi määritetyt rahoitusvarat

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi rahoitusvaroiksi luokitellaan rahoitusvarat, jotka alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä peruuttamattomasti määritetään sellaisiksi. Niiden tase- ja tuloslaskelmakirjaukset menevät kuten edellä esitetty kau-

pankäyntitarkoituksessa pidettävien rahoitusvarojen osalta.

Lainat ja muut saamiset

Lainoiksi ja muiksi saamisiksi luokitellaan johdannaisvaroihin kuulumattomat rahoitusvarat, joihin liittyvät maksut ovat kiinteitä tai määritettävissä olevia, joita ei noteerata toimivilla markkinoilla ja joita ei aiota myydä välittömästi tai lyhyen ajan kuluessa. Lainat ja muut saamiset -ryhmä sisältää myös käteiset varat.

Lainat ja muut saamiset merkitään niitä alun perin kirjanpitoon kirjattaessa käypään arvoon, lisättynä välittömästi kohdistettavissa olevilla transaktiomenoilla. Alkuperäisen kirjaamisen jälkeen lainat ja muut saamiset arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon efektiivisen koron menetelmää käyttäen.

Myytäväissä olevat rahoitusvarat

Myytäväissä oleviin rahoitusvaroihin luokitellaan johdannaisvaroihin kuulumattomat rahoitusvarat, jotka on määritetty myytävissä oleviksi tai jotka eivät kuulu muihin rahoitusvarojen ryhmiin. Myytävissä olevat rahoitusvarat koostuvat saamistodistuksista ja osakkeista ja osuuksista.

Myytäväissä olevat rahoitusvarat kirjataan niitä alun perin kirjanpitoon kirjattaessa käypään arvoon, lisättynä hankintaan suoraan kohdistettavissa

olevilla transaktiomenoilla. Taseessa myytävissä olevat rahoitusvarat arvostetaan käypään arvoon ja arvonmuutos kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään käyvän arvon rahastossa verovaikutus huomioon ottaen. Korkotuotot ja osingot kirjataan tulokseen. Kun myytävissä oleviin rahoitusvaroihin kuuluva omaisuuserä myydään, omaan pääomaan kertynyt käyvän arvon muutos yhdessä myyntivoiton tai -tappion kanssa kirjataan tulokseen. Käyvän arvon muutos siirretään omasta pääomasta tuloslaskelmaan myös silloin, kun omaisuuserän arvo on alentunut siten, että siitä kirjataan arvonalentumistappio. Myytävissä olevista mone-taarisista tase-eristä johtuvat kurssierot kirjataan aina suoraan tuloslaskelmaan.

Muut rahoitusvelat

Muita rahoitusvelkoja ovat liikkeen lasketut velkakirjat sekä muut rahoitusvelat.

Muut rahoitusvelat kirjataan taseeseen saadun vastikkeen määräisenä transaktiokuluilla oikaistuna silloin, kun vastike saadaan. Rahoitusvelat arvostetaan efektiivisen koron menetelmällä jaksotettuun hankintamenuon.

Jos omia velkoja lunastetaan takaisin ennen eräpäivää, velat poistetaan taseesta ja velan kirjanpitoarvon ja lunastuksessa maksetun vastikkeen erotus kirjataan tulokseen.

Käypä arvo

Rahoitusinstrumenttien käypä arvo määritetään toimivilla markkinoilla noteerattujen hintojen perusteella. Instrumentit arvostetaan ostokurssiin tai viimeiseen kaupantekohintaan, mikäli hintalähteen pörssissä on käytössä huutokauppanenettely. Poikkeuksena ovat syndikoidut lainat, jotka arvostetaan keskimurssiin alhaisemman likviditeetin takia. Myös johdannaissopimukset arvostetaan viimeiseen kaupantekohintaan. Mikäli rahoitusinstrumentille on olemassa sen markkinariskin kumoava vastaerä, arvostuksessa käytetään tältä osin samaa hintalähdettä vastaavissa ja vastattavissa. Jos rahoitusinstrumentille kokonaisuutena ei ole olemassa julkista noteerausta, mutta sen osatekijöille on olemassa toimivat markkinat, käypä arvo määritetään osatekijöiden markkinahintojen perusteella.

Jos markkinat eivät ole toimivat tai arvopaperilla ei ole noteerausta, käypä arvo määritetään markkinoilla yleisesti hyväksytyjen arvostusmenetelmien avulla. Arvostus tehdään käyttämällä asiaa tuntevien, liiketoimintaan halukkaiden osapuolten välisten viimeaikaisen markkina-transaktioiden hintoja, toisen olennaisilta osin samanlaisen instrumentin tilinpäätöshetken käypää arvoa, rahavirtojen diskonttausmenetelmää sekä optionhinnoittelumalleja.

Merkittävin noteeraamattomien arvopapereiden ryhmä on osakkeisiin ja osuuksiin kuuluva pääomarahastosijoitukset. Pääomarahastosijoitukset arvostetaan yleisesti alalla vallitsevan käytännön, International Private Equity and Venture Capital Guidelines (IPEV) mukaisesti.

Jos rahoitusvaroihin kuuluvan omaisuuserän käypää arvoa ei ole mahdollista määrittää, hankintamenon katsotaan olevan riittävän lähellä oleva arvio käyvästä arvosta. Tällaisten rahoitusvarojen määrä konsernin taseessa on epäolennainen.

Rahoitusvarojen arvonalentuminen

Raportointikauden päättyessä arvioidaan, onko objektiivista näyttöä siitä, että muun kuin käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavan rahoitusvaroihin kuuluvan erän arvo on alentunut. Kun arvonalentumisesta on objektiivista näyttöä yhden tai useamman alkuperäisen kirjaamisen jälkeisen toteutuneen tappion synnyttävän tapahtuman seurauksena ja näillä tapahtumilla on luotettavasti arvioitavissa oleva vaikutus rahoitusvaroista tulevaisuudessa saataviin arvioituihin rahavirtoihin, kirjataan arvonalentumistappio.

Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat rahoitusvarat

Objektiivisena näyttönä arvonalentumisesta pidetään esimerkiksi liikkeenlaskijan tai velallisen merkittäviä taloudellisia vaikeuksia, jotka johtavat maksukyvyttömyyteen ja arvioon siitä, että asiakas ei todennäköisesti selviydy maksuvelvoitteistaan konsernille. Objektiivinen näyttö arvioidaan ensin yksinään merkittävien rahoitusvarojen osalta ja tämän jälkeen joko yksittäin tai ryhmäkohtaisesti sellaisten rahoitusvarojen osalta, jotka eivät yksinään ole merkittäviä.

Kun on objektiivista näyttöä siitä, että jaksotettuun hankintamenoön taseeseen merkityistä rahoitusvaroista on syntynyt arvonalentumistappiota, tappion suuruus määritetään saamisen kirjanpitoarvon ja saamisesta arvioitujen kerrytettävissä olevien tulevien rahavirtojen nykyarvon erotuksena. Diskonttauskorkona käytetään saamisen alkuperäistä efektiivistä korkoa. Erotus kirjataan arvonalentumistappioksi tuloslaskelmaan. Arvonalentuminen arvioidaan sopimuskohtaisesti.

Mikäli arvonalentumistappion määrä pienenee myöhemmin ja vähennyksen voidaan objektiivisesti katsoa liittyvän arvonalentumistappion kirjaamisen jälkeiseen tapahtumaan (kuten rahoitusinstrumentin liikkeenlaskijan luottokelpoisuusluokituksen paranemi-

seen), arvonalentumistappio peruutetaan tulosvaikutteisesti.

Myytävissä olevat rahoitusvarat

Objektiivinen näyttö perustuu erillis-tarkasteluun, joka tehdään, kun liikkeenlaskijan luottoriskiluokituksessa tapahtuu muutos, tai yhtiö siirretään tarkkailulistalle, tai kun osakkeen tai osuuden käypä arvo laskee merkittävästi tai pitkäaikaisesti alle alkuperäisen hankintamenon.

Päätös siitä, onko arvonalentuminen merkittävä tai pitkäaikainen, vaatii johdon harkintaa. Päätös tehdään tapauskohtaisesti ja sitä tehtäessä arvioidaan laadullisten kriteerien lisäksi muun muassa osakkeen arvonalentumisen historiallisia muutoksia ja aikajaksoa, jonka ajan osakkeen käypä arvo on ollut hankintamenoa alhaisempi. Konsernissa arvonalentuminen katsotaan yleensä merkittäväksi, kun julkisesti noteeratun osakkeen tai osuuden käypä arvo alittaa keskimääräisen hankintamenon 20 prosentilla ja pitkäaikaiseksi, kun käypä arvo on alittanut hankintamenon yli 12 kuukauden ajan.

Pääomarahastojen arvonalentuminen merkittävyttä ja pitkäaikaisuutta arvioidaan tapauskohtaisesti ottaen huomioon sijoitukseen liittyvät erityis-tekijät ja olosuhteet. Konserni tekee pääomarahastosijoituksensa pitääkseen ne rahaston elinkaaren loppuun asti, jolloin rahaston tyypilliseksi toimiajaksi

muodostuu 10–12 vuotta. Arvio koko rahaston mahdollisesta arvonalentumisesta voidaan yleensä perustellusti tehdä vasta elinkaaren loppupuolella. Mikäli on lisäksi kuitenkin perusteltua syytä epäillä, että sijoituksesta ei sitä myytäessä saada hankintamenoa vastaavaa määrää, kirjataan arvonalennus.

Arvonalennus pääomarahastoille kirjataan yllä olevien periaatteiden lisäksi aina silloin, kun rahaston alkamisvuodesta on vähintään 10 vuotta ja rahaston kirjanpitoarvo on enintään 500 000 euroa. Näissä tapauksissa sekä käypä arvo että kirjanpitoarvo kirjataan nolnaan. Arvonalennus tehdään vain rahastoille, joiden osalta kriteerit täyttyvät kaikkien Sampo-konsernin yhtiöiden salkkujen osalta.

Saamistodistusten arvonalentumisesta tappion suuruus määritetään pääoman lyhennyksillä ja jaksotuksilla oikaistun hankintamenon ja tarkasteluhetken käyvän arvonalentumisen erotuksena, vähennettynä aikaisemmin tulosvaikutteisesti kirjattuna arvonalentumistappiolla.

Kun myytävissä oleviin rahoitusvaroihin kuuluvan saamistodistuksen tai osakkeen tai osuuden arvonalentumisesta on saatu objektiivinen näyttö, muihin laajan tuloksen eriin kirjattu kertynyt tappio siirretään omasta pääomasta kirjattavaksi tulosvaikutteisena arvonalentumistappiona.

Jos myytävissä oleviin rahoitus-varoihin kuuluvan saamistodistuksen käypä arvo myöhemmin nousee ja nousun voidaan objektiivisesti katsoa liittyvän arvonalentumistappiokirjauksen jälkeiseen tapahtumaan, arvonalentumistappio peruutetaan ja kirjataan tuloslaskelmaan.

Jos osakkeen käypä arvo arvonalentumiskirjauksen jälkeen nousee, arvonnousu kirjataan suoraan muun laajan tuloksen eriin. Arvon edelleen laskiessa alle hankintamenon kirjataan tulosvaikutteinen arvonalennus.

Johdannaissopimukset ja suojausperiaatteet

Johdannaissopimukset luokitellaan kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviin sopimuksiin ja suojaaviin sopimuksiin ja ne sisältävät korko-, luottoriski-, valuutta-, osake- sekä hyödykejohdannaiset. Johdannaissopimukset arvostetaan niitä alun perin kirjanpitoon kirjattaessa käypään arvoon. Kaikki johdannaissopimukset kirjataan taseeseen varoiksi, kun niiden käypä arvo on positiivinen ja veloiksi, kun käypä arvo on negatiivinen.

Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaissopimukset

Johdannaissopimukset, joita ei ole merkitty suojaaviksi sekä pääsopimuk-

sesta erotetut kytketyt johdannaiset käsitellään kaupankäyntitarkoituksessa pidettävänä johdannaissopimuksina. Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaissopimukset arvostetaan käypään arvoon, ja käyvän arvon muutokset sekä myyntivoitot ja -tappiot yhdessä korkotuottojen ja -kulujen kanssa kirjataan tuloslaskelmaan.

Kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi johdannaisiksi luokitellaan myös sopimukset, joita käytetään suojaamistarkoituksessa, mutta jotka eivät täytä IAS 39 -standardin suojauslaskennalle asettamia ehtoja tai joita ei ole määritetty suojaaviksi.

Suojaavat johdannaissopimukset ja suojausperiaatteet

Suojausperiaatteiden mukaisesti konsernissa voidaan suojautua korkoriskiltä, valuuttakurssiriskiltä ja hintariskiltä soveltamalla käyvän arvon tai rahavirran suojausta. Rahavirran suojauksella suojaudutaan tulevien rahavirtojen vaihtelulta, käyvän arvon suojauksella suojaudutaan suojattavan kohteen käyvän arvon muutoksilta. Kuluneella tilikaudella konsernissa on sovellettu käyvän arvon suojausta.

Suojauslaskentaa sovelletaan suojauksiin, jotka ovat suojattavan riskin osalta tehokkaita ja täyttävät IAS 39 -standardin suojauslaskennan ehdot.

Suojaussuhde suojaavan johdannaisen ja suojattavan kohteen välillä sekä suojaukseen liittyvät riskienhallintavoitteet dokumentoidaan suojauksen alkaessa. Suojauksen tehokkuus arvioidaan suojaussuhteen alussa ja suojauksen aikana, jotta suojaus on erittäin tehokas koko suojauksen ajan. Suojausta pidetään tehokkaana, kun suojaavan instrumentin käyvän arvon tai rahavirtojen muutos eliminoi suojauksen kohteena olevan sopimuksen tai position käyvän arvon tai rahavirtojen muutoksesta 80–125 prosenttia.

Käyvän arvon suojaus

Käyvän arvon suojauksella suojaudutaan muun muassa hinta- ja korkotason sekä valuuttakurssien muutosten aiheuttamilta vaikutuksilta käypiin arvoihin konsernin riskienhallintaperiaatteiden mukaisesti. Suojaavina johdannaisina käytetään konserniyhtiöiden hallitusten hyväksymiä instrumentteja, joita ovat valuuttatermiinit, koronvaihto- ja valuuttanvaihtosopimukset sekä optiot.

Johdannaissopimusten, jotka on dokumentoitu käypää arvoa suojaaviksi ja jotka ovat suojauksena tehokkaita, käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan. Myös suojauksen kohteena olevat omaisuus- ja velkaerät arvostetaan suojauksen aikana käypään arvoon ja käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan.

Vuokrasopimukset

Konserni vuokralle ottajana

IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardin mukaisesti vuokrasopimukset esitetään lähtökohtaisesti taseella. Ainoat valinnaiset poikkeukset koskevat tiettyjä lyhytaikaisia tai arvoltaan vähäisiä vuokrasopimuksia, jotka voidaan edelleen kirjata tasaerinä vuokrasopimuksen voimassaolon aikana.

Vuokrasopimuksista aiheutuvat käyttöoikeusomaisuuserät (oikeus käyttää vuokrasopimuksen kohdetta) kirjataan varoihin osana Aineellisia hyödykkeitä ja niitä vastaavat vuokraveloitteet taseen velkapuolelle osaksi Muita velkoja. Käyttöoikeusomaisuuserä kirjataan vuokra-ajan alkamishetkellä ja arvostetaan hankintamenuon, joka sisältää vuokrasopimusvelan alkupe- räisen määrän sekä vuokralle antajalle mahdollisesti ennalta suoritettut maksut. Vuokrasopimusvelka puolestaan kirjataan vuokra-ajan alkamishetkellä ja arvostetaan tulevien vuokramaksujen nykyarvoon.

Tuloslaskelmaan kirjataan käyttöoikeusomaisuuserästä tehtävät poistot sekä vuokravelasta aiheutuvat korkokulut.

Konserni vuokralle antajana

Vuokralle annetut hyödykkeet sisältyvät tase-erään Sijoituskiinteistöt ja niiden

poistoajat ja -menetelmät sekä arvonalentumistappioiden kirjausperusteet ovat samat kuin vastaavien aineellisten hyödykkeiden. Saatavat vuokrat kirjataan tuloslaskelmaan tasaerinä vuokratuotoiksi vuokra-ajan kuluessa.

Aineettomat hyödykkeet

Liikearvo

Liikearvo on yrityskauppojen tai liiketoiminnan oston seurauksena syntynyt jäännöserä, joka on kauppahinnan ja ostetun yrityksen nettovarallisuuden käyvän arvon erotus. Liikearvosta ei tehdä poistoja. Sen sijaan liikearvolle tehdään arvonalentumistestaus vuosittain.

Muut aineettomat hyödykkeet

Aineettomina hyödykkeinä, joilla on rajallinen taloudellinen vaikutusaika, käsitellään ulkopuolelta hankitut ja sisäisesti aikaansaadut IT-ohjelmistot ja muut aineettomat hyödykkeet, jos on todennäköistä, että niistä johtuva odotettavissa oleva vastainen taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi ja hyödykkeiden hankintameno on luotettavasti määritettävissä. Sisäisesti aikaansaadun aineettoman hyödykkeen hankintameno määräytyy hyödykkeelle välittömästi kohdistettavien menojen summasta. Tutkimusmenot kirjataan kuluksi sinä tilikautena, jona ne toteutuvat. Kehittämismenoista, jotka johtuvat

uusien IT-ohjelmistojen suunnittelusta tai jo olemassa olevien ohjelmistojen merkittävistä parannuksista, aktivoidaan vain ne, jotka täyttävät edellä mainitut taseeseen kirjaamisen edellytykset.

Aineettomat hyödykkeet, joilla on rajallinen taloudellinen vaikutusaika, kirjataan kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintameno. Aineettomat hyödykkeet poistetaan tasapoistoin niiden arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Arvioidut taloudelliset vaikutusajat hyödykeryhmittäin ovat seuraavat:

IT-ohjelmistot	4–10 vuotta
Muut aineettomat hyödykkeet	3–10 vuotta

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Aineellisia käyttöomaisuushyödykkeitä ovat omassa käytössä olevat kiinteistöt, koneet ja laitteet sekä kalusto. Kiinteistöjen luokitus omassa käytössä ja sijoituskäytössä oleviin suoritetaan käytössä olevan neliömäärän perusteella. Mikäli omassa käytössä on korkeintaan 10 prosenttia kiinteistön pinta-alasta, kiinteistö luokitellaan kokonaan sijoituskiinteistöksi.

Kiinteistöt ja muut aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet arvostetaan kertyneillä poistoilla ja arvonalentumis-

tappioilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintameno.

Perusparannusmenot lisätään kiinteistöjen kirjanpitoarvoon silloin kun on todennäköistä, että niistä koitua vastainen taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi. Tavanomaiset korjaus- ja kunnossapitomenot kirjaan kuluksi tilikaudella, jolla ne ovat syntyneet.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet poistetaan tasapoistoin niiden arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Pääsääntöisesti jäännösarvo arvioidaan nollan suuruiseksi. Maa-alueista ei tehdä poistoja. Taloudellisen vaikutusajan arviota tarkistetaan tilinpäätöksen yhteydessä. Poistokoja oikaistaan, mikäli arvio muuttuu merkittävästi. Arvioidut taloudelliset vaikutusajat hyödykeryhmittäin ovat seuraavat:

Asuin-, toimisto- ja liikerakennukset	20–60 vuotta
Teollisuus- ja varastorakennukset	30–60 vuotta
Rakennusten ainesosat	10–15 vuotta
IT-laitteet ja autot	3–5 vuotta
Muut koneet ja kalusto	3–10 vuotta

Aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen poistojen kirjaaminen lopetetaan, mikäli omaisuusarvo luokitellaan myytävänä olevaksi IFRS 5 Myytävänä olevat

pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot mukaisesti.

Aineettomien ja aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden arvonalentuminen

Tilikauden päättyessä arvioidaan, onko viitteitä siitä, että aineettomiin hyödykeisiin tai aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin kuuluvan omaisuuserän arvo saattaa olla alentunut. Jos arvonalentumisesta on viitteitä, arvioidaan omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Kerrytettävissä oleva rahamäärä arvioidaan lisäksi vuosittain liikearvosta, keskeneräisistä aineettomista hyödykkeistä sekä taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomista aineettomista hyödykkeistä riippumatta siitä, onko arvonalentumisesta viitteitä. Liikearvo kohdistetaan arvonalentumistestausta varten hankinta-ajankohdasta lähtien konsernin rahavirtaa tuottaville yksiköille. Testissä verrataan yksikön liikearvon sisältävää kirjanpitoarvoa yksiköstä kerrytettävissä olevaan rahamäärään.

Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä luovutuksesta aiheutuvilla menoilla tai sitä korkeampi käyttöarvo. Käyttöarvolla tarkoitetaan omaisuuserästä tai rahavirtaa tuottavasta yksiköstä saatavissa olevia arvioituja vastaisia nettorahavirtoja, jotka diskontataan nykyarvoonsa ennen veroja määritettyä

korkoprosenttia käyttäen. Jos omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä, siitä kirjataan tuloslaskelmaan arvonalentumistappio. Kirjaamisen yhteydessä poistettavan omaisuuserän taloudellinen vaikutusaika arvioidaan uudelleen.

Arvonalentumistappio peruutetaan, jos olosuhteissa on tapahtunut muutos ja hyödykkeestä kerrytettävissä oleva rahamäärä on muuttunut arvonalentumistappion kirjaamisajankohdasta, ei kuitenkaan enempää, kuin mikä hyödykkeen kirjanpitoarvo olisi ilman arvonalentumistappion kirjaamista. Liiketoimintaa kirjattua arvonalentumistappiota ei peruuteta missään tilanteessa.

Vaikka konsernissa ei havaittu viitteitä arvonalentumisesta hankittujen aineettomien omaisuuserien osalta, tehtiin vuoden 2022 lopussa arvonalentumistesti IAS36 säännösten mukaisesti. Mandatum-konserni on määrittellyt Mandatum Asset Managementin rahavirtaa tuottavaksi yksiköksi, jolle liiketoimintaa on kohdistettu. Testauksessa huomioidaan omaisuuserän arvoon mahdollisesti vaikuttaneet ulkoiset ja sisäiset informaatiolähteet. Testissä arvioidaan viiden ensimmäisen vuoden osalta johdon odotusten mukainen verojen jälkeinen tulos. Viidennestä vuodesta eteenpäin verojen jälkeisen tuloksen odotetaan kehittyvän inflaatio-oletuksen mukaisesti. Tulosten

nykyarvoa laskettaessa käytetään 10,75 prosentin diskonttauskorkoa, joka muodostuu Suomen valtiolainan 10 vuoden korkotasosta lisättynä riskipreemiolla. Sekä odotettavissa oleviin tulossuunnitelmiin ja diskonttauskoron valintaan liittyy epävarmuutta. Tulossuunnitelmien nykyarvo ylittää selkeästi aineettomien omaisuuserien arvon, eikä arvonalentamiselle ole tarvetta.

Sijoituskiinteistöt

Sijoituskiinteistöjä pidetään vuokratuottojen saamiseksi ja omaisuuden arvonnoususta hyötymiseksi. Sijoituskiinteistöt arvostetaan kuten omassa käytössä olevat kiinteistötkin. Samoin niiden poistoajat ja -menetelmät sekä arvonalentumistappioiden kirjausperusteet ovat samat kuin vastaavien omassa käytössä olevien kiinteistöjen.

Sijoituskäytössä olevien kiinteistöjen käyvät arvot esitetään liitetietona, ja ne arvioidaan käyttäen tuleviin vuokrasopimustuottoihin ja markkinaehtoihin tuotto-odotuksiin perustuvaa tuottoarvomenetelmää ja toteutuneisiin vertailukauppoihin perustuvaa kauppa-arvomenetelmää.

Arvioinnin lähtökohtana ovat kiinteistökohtaiset ominaisuudet koskien muun muassa kiinteistön sijaintia, kuntoa ja vuokraustilannetta sekä markkinalähtöiset vertailutiedot koskien vaihtoehtoisia vuokria, tuottovaatimustasoa ja yksikköhintoja. Arviointi on

tilikaudella suoritettu käyttäen konsernin omaa asiantuntemusta.

Mandatum-konserni siirtyy vuodesta 2023 lähtien arvostamaan sijoituskiinteistöt käyvin arvoin.

Varaukset

Varaus kirjataan, kun konsernille on aikaisempien tapahtumien seurauksena syntynyt oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, maksuvelvoitteen toteutuminen on todennäköistä ja velvoitteen suuruus on arvioitavissa luotettavasti. Jos velvoitteesta tai osasta siitä on mahdollista saada korvaus joltakin kolmannelta osapuolelta, korvaus kirjataan erilliseksi omaisuuseräksi vain silloin, kun sen saaminen on käytännössä varmaa.

Vakuutus- ja sijoitus sopimukset

Vakuutus sopimukset käsitellään IFRS 4 -standardin mukaisesti joko vakuutus sopimuksina tai sijoitus sopimuksina. Standardin mukaan vakuutus sopimukset luokitellaan vakuutus sopimuksiksi, mikäli niissä siirtyy vakuutuksenottajan ja vakuutuksenantajan välillä merkittävää vakuutus riskiä. Mikäli sopimuksen perusteella siirtyvä riski on luonteeltaan rahoitus riskiä eikä merkittävää vakuutus riskiä, luokitellaan sopimus sijoitus sopimukseksi.

Sopimuksista syntyvät velat käsitellään standardin ensimmäisessä vaiheessa kansallisten vaatimusten mukaisesti.

Vakuutus- ja sijoitus sopimuksiin liittyviä riskejä on kuvattu laajasti Riskienhallinta-osiossa.

Jälleenvakuutus sopimukset

Jälleenvakuutus sopimus on sopimus, joka täyttää IFRS 4:n asettamat edellytykset vakuutus sopimukselle ja jonka perusteella konserni voi saada korvauksia toiselta vakuutus yhtiöltä, mikäli se itse joutuu korvaus velvolliseksi muiden tekemiensä vakuutus sopimusten perusteella. Jälleenvakuutus sopimuksen perusteella saatavat suoritukset on kirjattu taseessa erään Saamiset jälleenvakuutus sopimuksista sekä Muut varat. Ensiksi mainittu erä sisältää jälleenvakuuttajien osuuden konsernin jälleenvakuutettujen vakuutus sopimusten vakuutus maksu- ja korvaus vastuusta. Muissa varoissa on lyhytaikaiset saamiset jälleenvakuuttajilta.

Kun konserni itse joutuu maksamaan korvauksia jälleenvakuutus sopimuksen perusteella toiselle vakuutus yhtiölle, kirjataan velka tase-erään Muut velat.

Jälleenvakuutuksiin liittyvät saamiset ja velat arvostetaan yhdenmukaisesti jälleenvakuutettujen saamisten ja velkojen kanssa. Jälleenvakuutus saamiset testataan vuosittain arvonalentumistappioiden varalta. Arvonalentumistappio kirjataan tulosvaikutteisesti, mikäli on olemassa objektiivista näyttöä, että konserni ei tule saamaan

kaikkia rahamääriä, joihin sillä sopimuksen ehtojen mukaan on oikeus.

Vakuutus sopimusten luokittelu Henkivakuutustoiminnan sopimukset luokitellaan vakuutus sopimuksiksi tai sijoitus sopimuksiksi. Vakuutus sopimuksia ovat sopimukset, joihin liittyy merkittävä vakuutus riski tai sellaiset sopimukset, joihin sisältyy vakuutuksenottajan oikeus muuttaa sopimusta kasvattamalla riskiä. Kapitalisaatio sopimuksiin ei sisälly vakuutus riskiä, joten nämä sopimukset on luokiteltu sijoitus sopimuksiksi.

Sopimukseen liittyvä oikeus harkinnanvaraiseen osuuteen ylijäämästä (Discretionary Participation Feature (DPF)) on vakuutuksenottajan sopimukseen perustuva oikeus saada taa-tun vähimmäisedun lisäksi muita etuja. Etuina hyvitetään vakuutuksille laskuperustekorona lisäksi asiakashyvityksiä, korotetaan kuolemantapaussummaa tai alennetaan vakuutus maksuja. Mandatum Lifen tulkinnessa kohtuus-periaatteesta määritellään tavoitteet harkinnanvaraisille eduille. Sijoitussidonnaisissa sopimuksissa vakuutuksenottaja kantaa sijoitus riskin valitsemalla sijoitus kohteet, joihin sopimusten arvonkehitys sidotaan.

Vakuutus- ja sijoitus sopimusten arvostus Kaikkiin vakuutus sopimuksiin ja niihin sijoitus sopimuksiin, joihin liittyy harkinnanvarainen oikeus osuuteen ylijäämästä (DPF), sovelletaan kansallisia laskentaperiaatteita.

Kaikkiin sopimuksiin lukuun ottamatta sijoitussidonnaisia sopimuksia liittyy harkinnanvarainen oikeus ylijäämään. Sellaisiin sijoitussidonnaisiin sopimuksiin, joita ei luokitella vakuutus sopimuksiksi, liittyy vakuutuksenottajan oikeus vaihtaa säästöjen tuottorakenne sijoitussidonnaisesta sellaiseksi, joka muodostuu vähimmäistuottotakuusta ja oikeudesta harkinnanvaraiseen osuuteen ylijäämästä. Tämän perusteella myös näihin sopimuksiin sovelletaan kansallisia laskentaperiaatteita.

Takaisinosto-oikeutta, vähimmäistuottotakuuta, saman sopimuksen sisällä olevia vakuutus- ja talletusosia sekä muita vastaavia oikeuksia ei eroteta pääsopimuksesta eikä arvosteta erikseen.

Kannanluovutuksella siirtyneen Suomi-yhtiön ryhmäeläkevakuutuksen (Eriytetty vakuutuskanta) osalta noudatetaan IFRS 4.30:n mukaista ns. varjolaskentaa, jonka perusteella omaa pääomaa oikaistaan sopimuksen mukaisten realisoitumattomien voittojen tai tappioiden osalta. Omaa pääomaa oikaistaan määrällä, jolla realisoitumattomat voitot tai tap-

piot olisivat jakautuneet Eriytetyn vakuutuskannan voitonjakopolitiikan mukaisesti Eriytetylle vakuutuskannalle, mikäli voitot tai tappiot olisi realisoitu tilinpäätöshetkellä.

Velat vakuutus- ja sijoitus sopimuksista ja jälleenvakuutus varat Vakuutus- ja sijoitus sopimusten velka kirjataan vakuutus velaksi, jonka muodostavat vakuutus maksuvastuu ja korvaus vastuu. Henkivakuutustoiminnan vakuutus velan laskennassa käytetään erilaisia menetelmiä, jotka sisältävät oletuksia muun muassa kuolevuudesta, sairastuvuudesta, sijoitusten tuottotosta, vastaisista liikekuluista ja vahinkojen selviämisestä.

Tulevan jälleenvakuutuksen vastuu velan muutos on laskettu vaihtuvin kurssein.

Vakuutus maksuvastuu lasketaan ensivakuutuksessa vakuutus kohtaisesti ja jälleenvakuutuksessa antavan yhtiön ilmoituksen perusteella tai yhtiön omien laskuperusteiden mukaan.

Vakuutus velan diskonttauksessa käytetty korko on enintään viranomaisen hyväksymän enimmäiskorona suuruinen. Ensivakuutuksen maksuperusteissa käytetty laskuperustekorko ts. sopimuksille alkamishetkellä taattu vähimmäistuottotakuu vaihtelee vakuutusten alkamisajankohdan perusteella nolasta 4,5 prosenttiin. Vakuutus velkaa

diskontattaessa on käytetty samaa tai alemmaa korkoa kuin maksua laskettaessa. Suurin osa Mandatum-konsernin harkinnanvaraiseen voitonjakoon oikeutettujen sopimusten ansaittujen etujen vakuutus velasta on diskontattu 3,5 prosentilla, joka on myös korkein käytetty diskonttauskorko. Lisäksi vuosiksi 2023–2025 Mandatum on alentanut enimmäiskoroksi 0,25 prosenttia ja vuodeksi 2026 enimmäiskorko on alennettu 0,75 prosenttiin. Suomi-yhtiöstä 30.12.2014 Mandatum Lifeen siirtyneen, muusta Mandatum Lifen vakuutuskannasta eriytetyn, ryhmäeläkevakuutuskannan ansaittujen etujen vakuutus velka on diskontattu 0,0 prosentilla.

Vakuutus velan diskonttauskorona ja pääosin 4,5 prosentin ja 3,5 prosentin vähimmäistuottotakuun eron takia vakuutus velkaan on lisätty laskuperustekorona täydennysvastuuta.

Kuolevuus oletuksilla on olennainen vaikutus vakuutus velan määrään erityisesti ryhmäeläkevakuutuksessa, jonka vastuu muodostaa noin 27 prosenttia yhtiön vakuutus velasta. Ryhmäeläkkeen vakuutus velan laskennassa käytetään ns. kohorttikuolevuus mallia, joka huomioi vakuutetun iän ja sukupuolen lisäksi myös syntymävuoden. Kohorttikuolevuus olettaa elinajan odotteen kasvavan yhdellä vuodella kymmenen vuoden aikavälillä.

Sijoitussidonnaisten sopimusten velat ja katteena olevat varat on sovitettu yhteen. Velkojen ja varojen määrät on esitetty liitetiedoissa. Ensivakuutuksen korvausvastuuta laskettaessa vain alkaneiden eläkkeiden korvausvastuussa käytetään diskonttausta. Tulevan jälleenvakuutuksen korvausvastuu perustuu antavan yhtiön ilmoitukseen ja arvioon vielä tilittämättä olevasta korvauskulusta. Sijoitussidonnaisen vastuuvelan katteessa on mukana konserniin kuuluvien yhtiöiden liikkeeseen laskemia joukkovelkakirjalainoja. Näitä ei ole eliminoitu omaisuudesta. Eliminointi johtaisi taseen osalta virheelliseen informaatioon, koska vakuutuksenottajat kantavat sijoituksiin liittyvän sijoitusriskin ja lisäksi epätasapainoon sijoitussidonnaisen vakuutusvelan ja sen katteena olevan omaisuuden osalta.

Korvausvastuu kattaa tulevaisuudessa suoritettavat korvaukset kaikista jo tapahtuneista vakuutustapahtumista. Korvausvastuuseen sisältyvät myös kaikki korvausten hoitokulut.

Vakuutusvelasta määritetään vuosittain lyhyt- ja pitkäkestoisen velan osuus.

Konsernitiilin päätöksen Riskienhallinta-osiossa on kerrottu vastuuvelan muutos päättyneen tilikauden aikana sekä vakuutusvelan ennustettu vuosittainen erääntyminen.

Vakuutusvelan riittävyystesti Velan riittävyystesti tehdään kaikista sopimuskannoista ja täydennystarvetta tarkastellaan yhtiötasolla koko vakuutusvelan riittävyiden perusteella. Muuhun kuin sijoitussidonnaiseen velkaan kohdistuva testi sisältää kaikki odotettavissa olevat sopimuksiin perustuvat rahavirrat. Sopimuksiin perustuviin rahavirtoihin kuuluvat odotettavissa olevat vakuutusmaksut, korvaukset, lisäedut ja liikekulut. Korvauksissa on arvioitu takaisinostot ja muut vakuutustapahtumat historiatietoihin perustuen. Korvausmäärät pitävät sisällään sekä sopimusten laskuperustekorona että arvion tulevasta lisäeduista. Rahavirtojen pääoma-arvot diskontataan tilinpäätöshetkeen käyttäen swap-korkokäyrää.

Sijoitussidonnaisen liikkeen testissä lasketaan riski- ja liikekuluylijäämien pääoma-arvot vastaavalla tavalla. Mikäli yhtiökohtaisen sijoitussidonnaisen ja muun liikkeen velan yhteismäärä edellyttää täydentämistä, kasvatetaan velkaa tulosvaikutteisesti testin osoittamalla määrällä.

Kohtuusperiaate ja eriytetyn vakuutuskannan voitonjakopolitiikka Vakuutusyhtiölain 13 luvun 2 §:n mukaan henkivakuutuksessa on noudatettava ns. kohtuusperiaatetta sellaisten vakuutusten kohdalla, joilla on vakuutussopimuksen mukaan oikeus

vakuutusten mahdollisesti tuottaman ylijäämän perusteella myönnettäviin lisäetuihin (DPF). Mikäli vakavaraisuusvaatimukset eivät ole esteenä, kohtuullinen osa ylijäämästä on palautettava lisäetuina näille vakuutuksille.

Mandatum-konsernin tavoitteena on antaa pitkällä aikavälillä alkupe- räisen vakuutuskannan voitonjakoon oikeutetuille vakuutussäästöille ennen kuluja ja veroja kokonaishyvitys, joka olisi vähintään kunakin hetkenä matalariskisimpinä pidettävien pitkien korkosijoitusten korkotason mukainen. Tämän hetken tulokinnan mukaisesti Saksan valtion joukkovelkakirjalainat olisivat lähimpänä riskitöntä pitkää korkosijoitusta. Toistaiseksi kuitenkin kokonaishyvityksen tavoitetasona on säästövakuutusten osalta viiden vuoden ja eläkevakuutusten osalta kymmenen vuoden Suomen valtion joukkovelkakirjalainan korkotasoa vastaava tuotto. Kokonaishyvitys muodostuu laskuperustekorosta ja vuosittain määrättävistä lisäeduista. Lisäetujen tasossa pyritään jatkuvuuteen. Yhtiön vakavaraisuusasema pyritään pitämään sellaisena, että se ei rajoita lisäetujen antamista vakuutuksenottajille eikä omistajille suunnattavaa voitonjakoa. Tarkemmin periaate on selitetty yhtiön verkkosivuilla.

Mandatum Lifeen siirtyi 30.12.2014 Suomi-yhtiöstä ryhmäeläkevakuutus- kanta (Vakuutuskanta), joka on eriy-

tetty muusta Mandatum Lifen vakuu- tuskannasta. Kannansiirron yhteydessä on sovittu, että Vakuutuskannan mukana siirtynyt omaisuus käytetään turvaamaan siirtyneen Vakuutuskannan etuuksia. Tämän johdosta ja varmista- miseksi Vakuutuskanta ja sitä kattava omaisuus on eriytetty Mandatum Lifen muusta vakuutuskannasta ja omai- suudesta. Edelleen tämän johdosta on sovittu, että Vakuutuskantaan ja sitä kattavaan omaisuuteen sovelletaan muusta Mandatum Lifen vakuutuskan- nasta riippumatonta voitonjakopolitiik- kaa alla tarkemmin kuvatulla tavalla.

Realisoituneen sijoitustuoton ylittäessä Vakuutuskannan vakuu- tusvelan diskonttauskoron mukaisen tuottovaateen, jaetaan tästä ylitteestä 65 prosenttia Vakuutuskannalle. Voi- tonjakopolitiikassa sovellettava vakuu- tusvelan diskonttauskorko perustuu aina kalenterivuoden ensimmäisenä päivänä käytettävään vakuutusvelan diskonttauskorkoon. Vakuutuskannan osuus diskonttauskoron ylittävistä sijoitustuotosta voidaan jakaa esimer- kiksi vuotuisena asiakashyvityksenä, kertaluonteisina etuuksien korotuksina tai se voidaan varata tulevien lisäetujen vastuuseen, jolla tasoitetaan vuotuisia asiakashyvityksiä ja turvataan asiakas- hyvitysten tasoa ja jatkuvuutta.

Realisoituneen sijoitustuoton alit- taessa Vakuutuskannan vakuutusvelan diskonttauskoron mukaisen tuottovaa-

teen, vakuutusvelan diskonttauskoron mukainen tuottovaade rahoitetaan ensisijaisesti Vakuutuskannan tulevien lisäetujen vastuusta ja sen jälkeen Mandatum Lifen omasta pääomasta. Se osa tulevien lisäetujen vastuusta, joka on Mandatum Lifen erillisellä päätöksellä luvattu Vakuutuskannalle ei ole käytettävissä edellä mainitun tuottovaateen rahottamiseen.

Vakuutuskannan voitonjakopolitiikka sovellettava diskonttauskorko on vuoden 2022 osalta 0,0 prosenttia. Yhtiön verkkosivuilta löytyy yksityiskohtaisempi kuvaus eriytetyn ryhmäeläkekannan voitonjakopolitiikasta sekä selvitys annetuista lisäeduista.

Työsuhde-etuudet

Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet

Työsuhteen päättymisen jälkeisiä etuuksia ovat eläkkeet ja henkivakuutukset.

Mandatum-konsernin eläkejärjestelyt ovat maksupohjaisia. Merkittävien maksupohjainen järjestely on Suomen TyEL-perusvakuutus.

Maksupohjaisissa järjestelyissä konserni suorittaa kiinteitä maksuja eläkevakutusyhtiölle eikä sillä ole oikeudellista tai tosiasiallista velvoitetta suorittaa lisämaksuja. Maksupohjaisista järjestelyistä aiheutuvat velvoitteet kirjataan kuluksi kaudella, jota veloitukset koskee.

Konsernilla on lisäksi vapaaehtoisia etuuspohjaisia eläkevakuutuksia. Vakuutukset ovat konsernin sisäisiä, ne sisältyvät Mandatum Lifen vakuutusvelkaan ja niiden määrä on epäolennainen.

Irtisanomisen yhteydessä suoritettavat etuudet

Irtisanomiseen perustuva velvoite kirjataan velaksi silloin, kun konserni on todistettavasti sitoutunut lopettamaan yhden tai useamman henkilön työsuhteen ennen normaalia eläkkeelle jäämisen ajankohtaa, tai myöntämään irtisanomisen yhteydessä suoritettavia etuuksia vapaaehtoisen irtisanoutumisen edistämiseksi tehdyn tarjouksen seurauksena. Etuuksista ei koidu työnantajalle taloudellista hyötyä tulevaisuudessa, joten ne kirjataan välittömästi kuluksi. Myöhemmin kuin 12 kuukauden kuluttua tilinpäätöksestä erääntyvät velvoitteet diskontataan. Irtisanomisen yhteydessä suoritettavia etuuksia ovat irtisanomiseen liittyvät rahapaketit ja eläkepaketit.

Kannustinjärjestelmät

Sammolla oli tilikauden aikana viisi voimassa olevaa käteisvaroina maksettavaa osakeperusteista kannustinjärjestelmää (Sampo-konsernin avainhenkilöiden kannustinjärjestelmät 2017:1, 2017:1/2, 2020:1, 2020:1/2 ja

2020:1/3). Mandatum-konsernissa ohjelmien piiriin kuului 34 henkilöä vuoden 2022 aikana.

Järjestelyt on arvostettu käypään arvoon niiden myöntämishetkellä sekä jokaisena raportointipäivänä tämän jälkeen. Käteisvaroina maksettavissa järjestelyissä arvostus kirjataan velaksi ja sen muutos tuloslaskelmaan.

Kannustimien käypä arvo on määritetty Black-Scholes-hinnoittelumallin avulla. Markkinaperusteisen kannustinosan käyvässä arvossa on huomioitu hinnoittelumallilla ennakoitu toteuma palkkiona maksettavien kannusteyksiköiden määrästä. Ei-markkinaperusteisten ehtojen vaikutuksia ei sisällytetä kannustimen käypään arvoon, vaan ne otetaan huomioon niiden kannusteyksiköiden määrissä, joihin oletetaan syntyvän oikeus oikeuden syntymisajan jakson kuluessa. Tältä osin konserni päivittää oletuksen arvioidusta lopullisesta kannusteyksiköiden määrästä jokaisena väli- ja tilinpäätöspäivänä.

Tuloverot

Tuloslaskelman verokulu sisältää kauden verotettavaan tuloon perustuvan veron ja laskennallisen veron. Verokulu kirjataan tulosvaikutteisesti, paitsi suoraan omaan pääomaan tai laajaan tuloslaskelmaan kirjattavien erien osalta, jolloin myös vero kirjataan kyseisiin eriin. Kauden verotettavaan tuloon perustuva

vero lasketaan kunkin maan voimassa olevan verokannan perusteella. Veroa oikaistaan mahdollisilla edellisiin tilikautiin liittyvillä veroilla.

Laskennalliset verot lasketaan kaikista väliaikaisista eroista kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välillä. Verotuksessa vähennyskeltvottomasta liikearvon arvonalentumisesta ei kirjata laskennallista veroa eikä tytäryhtiöiden jakamattomista voittovaroista kirjata laskennallista veroa siltä osin, kun ero ei todennäköisesti purkautu ennakointivissa olevassa tulevaisuudessa.

Laskennalliset verot lasketaan käytämällä tilinpäätöspäivään mennessä vahvistettuja verokantoja. Laskennallinen verosaaminen on kirjattu siihen määrään asti, kun on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää.

Osakepääoma

Osingot kirjataan omasta pääomasta sinä tilikautena, jona yhtiökokous päättää osingonjaosta.

Rahavarat

Rahavaroina käsitellään käteiset varat, joiksi katsotaan kassa sekä lyhytaikaiset talletukset (3 kk).

Mandatum Holding esittää liiketoiminnan rahavirrat käyttäen epäsuoraa esitystapaa, jolloin voittoa (tappiota)

ennen veroja oikaistaan ei-kassaperusteisten tapahtumien vaikutuksella, varojen ja velkojen muutoksilla ja tuotoilla ja kuluilla, jotka liittyvät investointien tai rahoituksen rahavirtoihin.

Rahavirtalaskelmassa saadut ja maksetut korot esitetään liiketoiminnan rahavirroissa. Myös saadut osingot sisältyvät liiketoiminnan rahavirtoihin. Maksetut osingot esitetään rahoitustoiminnan rahavirroissa.

Johdon harkintaa edellyttävät laatomisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät

Tilinpäätöksen laatiminen IFRS-standardien mukaisesti edellyttää johdon tekemiä arvioita ja oletuksia, jotka ovat vaikuttaneet tilinpäätöksessä esitettäviin tuottoihin, kuluihin, varoihin ja velkoihin sekä ehdollisiin velkoihin. Harkintaa joudutaan käyttämään myös tilinpäätöksen laatomisperiaatteiden soveltamisessa. Arviot perustuvat tilinpäätöshetkellä parhaaseen käytettävissä olleeseen tietoon. Arviointi perustuu sekä aikaisempiin kokemuksiin että tulevaisuutta koskeviin tilinpäätöshetkellä todennäköisimpinä pidettyihin oletuksiin. Toteutumatiiedot voivat poiketa näistä arvioihin ja oletuksiin perustuvista päätöksistä. Mahdolliset arvioiden muutokset kirjataan sillä tilikaudella, jonka aikana arviota korjataan ja kaikilla tämän jälkeisillä ajanjaksoilla.

Mandatum-konsernin keskeiset tulevaisuutta koskevat oletukset ja tilinpäätöspäivän arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät liittyvät muun muassa vakuutusmatemaattisissa laskelmissa käytettyihin oletuksiin, julkisesti noteeraamattomien rahoitusvarojen ja -velkojen ja sijoituskiinteistöjen käypien arvojen arviointiin sekä rahoitusvarojen ja aineettomien hyödykkeiden arvonalentumisten arviointiin. Näitä osa-alueita koskevat laatomisperiaatteet edellyttävät eniten merkittävien arvioiden ja oletusten käyttämistä.

Vakuutusmatemaattiset oletukset
Vakuutusvelkojen vakuutusmatemaattisista oletuksista on kerrottu tarkemmin kappaleessa Velat vakuutus- ja sijoitus-sopimuksista ja jälleenvakuutusvarat.

Uusien tai uudistettujen IFRS-standardien ja tulkintojen soveltaminen

Siirtyminen IFRS 17 Vakuutus-sopimukset- ja IFRS 9 Rahoitus-instrumentit-standardeihin

Yhteenveto ylätasen vaikutuksista Mandatumissa
Mandatum soveltaa IFRS 17 Vakuutus-sopimukset - ja IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardeja 1. tammikuuta 2023 alkaen. Uusien tilinpäätösstandardien

soveltamisella ei odoteta olevan vaikutusta Mandatumin liiketoiminnan kannattavuuteen tai pääomien hallintaan eikä huomattavaa määrällistä vaikutusta omaan pääomaan. IFRS 17 edellyttää muutoksia vakuutus-sopimusvelan laskentaan, sisältäen eksplisiittisen muuta riskiä kuin rahoitusriskiä koskevan riskioikaisun määrittämisen ja vakuutus-sopimusvelan diskonttaamisen markkinakoroilla. IFRS 17 soveltaminen, etenkin markkinaehtoisella korolla diskonttaaminen, voi tulevaisuudessa lisätä vakuutus-sopimusvelan volatiliiteettia. Markkinakorkojen heilunnasta johtuva muutos vakuutus-sopimusvelassa tullaan kirjaamaan heti tulosvaikutteisesti.

IFRS 9 -standardin soveltamisella ei ole huomattavaa vaikutusta Mandatumin taseeseen arvostamiseen sillä pääosa rahoitusvaroista on tällä hetkellä raportoitu käypään arvoon. Tulevien raportointikausien aikana rahoitusvarojen käyvän arvon muutokset tullaan kuitenkin kirjaamaan tulosvaikutteisesti, mikä voi lisätä tulosvolatiliiteettiä.

IFRS 17- tai IFRS 9 -standardien käyttöön otolla ei ole vaikutusta Solvenssi II -laskentaan.

IFRS 17 Vakuutus-sopimukset (voimassa 1.1.2023 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)
IASB julkaisi IFRS 17 Vakuutus-sopimukset -standardin 18.5.2017. IFRS 17 -standardi

ja kesäkuun 2020 muutokset hyväksyttiin Euroopan Unionissa 19.11.2021, lukuun ottamatta vapaavalintaista poikkeusta olla soveltamatta vuosikohortti-vaatimuksia vakuutus-sopimusryhmille. Mandatum ei aio soveltaa poikkeusta. Mandatum tulee soveltamaan IFRS 17 -standardia ensimmäistä kertaa 1.1.2023 alkavalla tilikaudella ja tilikauden 2022 vertailutiedot esitetään oikaistuina.

IFRS 17 -standardi korvaa IFRS 4 Vakuutus-sopimukset -standardin ja luo periaatteet vakuutus-sopimusten kirjaamiselle, arvostamiselle, esittämälle ja liitetiedoille. IFRS 17 -standardia sovelletaan vakuutus-sopimuksiin, jälleenvakuutus-sopimuksiin sekä sijoitus-sopimuksiin, joihin sisältyy oikeus harkinnanvaraisiin lisäetuihin. Standardin tavoitteena on antaa tilinpäätöksen käyttäjille informaatiota, joka antaa todenmukaisen kuvan vakuutus-sopimuksista ja yhtenäistää vakuutus-sopimusvelkojen arvostamista ja esittämistä.

Uudet tilinpäätöksen laatomisperiaatteet ja johdon harkinta voivat muuttua siihen saakka, kunnes Mandatum julkaisee IFRS 17 -standardin mukaisen vuoden 2023 vuositilinpäätöksen, joka sisältää avaavan taseen hetkeltä 1.1.2023.

Keskeiset laatimisperiaatteet ja johdon arviot

Soveltamisala

Vakuutus sopimukset voivat sisältää yhden tai useamman komponentin, jotka kuuluisivat eri tilinpäätösstandarden soveltamisalaan ja jotka käsiteltäisiin erillään toisistaan, jos komponentit ovat erotettavissa. Mandatum arvioi vakuutus sopimukset tunnistaakseen komponentit sopimuksista. Vakuutus sopimus voi esimerkiksi sisältää sijoitus- tai palvelukomponentin (tai molemmat), jotka eivät ole osa vakuutus sopimus palvelua.

Mandatum on tunnistanut kapitalisaatiosopimuksia sekä sijoitussidonnaisia sopimuksia, joihin sisältyy erotettavissa olevia sijoituskomponentteja ja jotka eivät sisällä merkittävää vakuutusriskiä. Näihin sopimuksiin ja sijoituskomponentteihin ei sovelleta IFRS 17 -standardia vaan ne arvostetaan IFRS 9 -standardin mukaisesti.

Vakuutusopimusten yhdistelytaso

IFRS 17 -standardin mukaan vakuutus-sopimukset muodostavat vakuutus-sopimusportfolioita. Portfolio koostuu sopimuksista, joihin sisältyvät riskit ovat samankaltaiset ja joita hallin-noidaan yhdessä. Portfoliot jaetaan vuosikohortteihin eli kohortti sisältää vakuutussopimuksia, joita eivät ole

myönnetty yhtä vuotta pidemmin
väliajoin.

Mandatum jakaa riskivakuutukset, perustekorkoisetvakuutukset ja sijoitussidonnaisetvakuutuksen eri portfolioihin.

Siirtymässä Mandatum on tunnistanut vain sopimuksia, jotka eivät ole tappiollisia ja joilla ei ole merkittävää mahdollisuutta tulla tappiolliseksi alkuperäisen kirjaamisen jälkeen.

Sopimusraja

Vakuutus sopimusryhmän alkuperäinen arvostaminen sisältää kaikki sopimusrajojen sisällä olevat tulevat rahavirrat. Määritettäessä rahavirtoja, jotka kuuluvat sopimusrajojen sisälle, otetaan huomioon sopimusehdoista tulevat tosiasialliset oikeudet ja velvoitteet ja myös voimassa olevasta sääntelystä tulevat vaateet.

Mandatum analysoi sopimusrajoja portfoliotasolla ja ne riippuvat portfolioon kuuluvien sopimusten ominaisuuksista.

Sopimusrajat riippuvat sopimusten ominaisuuksista ja ovat pääsääntöisesti pitkiä.

Arvostaminen

IFRS 17 sisältää yleisen arvostusmallin (GMM, general measurement model), joka on sovellettavissa kaikille vakuutus sopimuksille vakuutusso-
pimusvelkojen arvostamisessa sekä

muuttuvien palkkioiden mallin (VFA, variable fee approach), jota sovelletaan vakuutus sopimuksiin, joihin sisältyy suoria oikeuksia osuuteen sopimuksen ulijäämästä. Molemmissa arvostusmal-leissa vakuutus sopimusten arvostus perustuu tuleviin rahavirtoihin huomi-oiden rahan aika-arvo sekä riskioikaisu ja palvelumarginaali (CSM, contractual service margin). CSM kuvaa odotettuja tulevaisuuden voittoja, jotka Mandatum esittää tulosvaikutteisesti tulevaisuu- dossa tuotettaviin vakuutus palveluihin perustuen. Mandatum soveltaa GMM:ää laskuperustekorkoisiin sopimuksiin ja riskivakuutus sopimuksiin ja VFA:ta sijoitussidonnaisiin sopimuksiin, jotka arvostetaan IFRS 17 -standardin mukaisesti.

Vakuutussopimusvelan arvo koostuu jäljellä olevasta vakuutuskauden velasta (LRC, liability for remaining coverage) ja toteutuneista vakuutustapahtumista aiheutuvasta velasta (LIC, liability for incurred claims).

Vakuutus sopimusten hankinnasta aiheutuvat rahavirrat huomioidaan vakuutus sopimusryhmän alkamishetkellä sopimusten täyttämisestä aiheutuvia rahavirtoja arvioidessa. Hankinnasta aiheutuvat rahavirrat määritetään vakuutus sopimusryhmän alkuhetkellä ja ne voidaan kohdistaa suoraan portfolioille sekä allokoida vakuutus sopimuksille. Jos toteutuneet vakuutusten hankinnasta aiheutuvat

rahavirratt eivät vastaa oletettuja, rahavirtojen erotus kirjataan vakuutuspalvelulukuihin tuloslaskelmassa. Kun tietyt soveltuvuuskriteerit täyttyvät, vakuuttajat voivat soveltaa vakuutussopimusten arvostamiseen yksinkertaistettua vakuutusmaksujen kohdistamiseen perustuvaa lähestymistapaa (PAA, premium allocation approach). PAA soveltuu vakuutussopimuksille, joiden vakuutuskausi on enintään yksi vuosi. Soveltaminen on myös sallittua, jos se ei tuota olennaisesti erilaista lopputulosta kuin GMM. Mandatum soveltaa PAA:ta meneviin jälleenvakuutussopimuksiin.

Diskonttaus

Siirtyminen IFRS 17:n soveltamiseen laajentaa vakuutusvelkoihin kohdistuvaa diskonttaamista. Kaikissa sovelletuissa arvostusmalleissa huomioidaan rahan aika-arvo diskonttaamalla odotetut rahavirrat.

Mandatum on määrittänyt diskonttauskorot top-down-lähestymistapaan perustuen, missä teoreettista viiteportfoliota käyttäen määritetään soveltuva diskonttauskäyrä. Vakuutus sopimuksille, joihin ei sisälly suoria oikeuksia osuuteen sopimuksen ylijäämästä, on sovellettu niin kutsuttua locked-in-korkoa, jolla tarkoitetaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä määritettyä diskonttauskorkoa, jota sovelletaan palvelumarginaalin arvostamisessa.

Samaa diskonttauskäyrää käytetään kaikille portfolioille ja se sisältää riskittömän koron ja epälikviditeettipreemion. Vakuutussopimusten likviditeettiominaisuuksiin perustuen valittu teoreettinen viiteportfolio, josta epälikviditeettipreemion sisältämä diskonttauskäyrä johdetaan, on euromääräisiä BBB-luottoluokituksen omaavia kiinteän kuponnikoron joukkovelkakirjoja. Ekstrapolointi on tuotettu perustuen oletukseen riskitöntä korkoa lähenevästä päätekorosta (ultimate risk-free forward rate), mikä on yhdenmukainen suhteessa EIOPA:n määrittämään käyrään.

Kertyvän koron ja korkomuutosten vaikutus ja muut rahoitukseen liittyvät vaikutukset esitetään tuloslaskelmalla vakuutukseen liittyvinä rahoitus-tuottoina tai -kuluina. Mandatum on päättänyt olla soveltamatta IFRS 17 -standardin sallimaa optiota kirjata näitä vaikutuksia muiden laajan tuloksen eriin.

Riskioikaisu

IFRS 17 sisältää eksplisiittisen muuta riskiä kuin rahoitusriskiä koskevan riskioikaisun (RA, risk adjustment) osana vakuutusvelkojen arvostusta. RA kuvastaa epävarmuuden hintaa sellaisen rahavirtojen määrää ja ajoittumista. Riskioikaisu määritellään erikseen kaikille portfolioille. RA johdetaan luottamusvälitekniikalla ja käytetty luotta-

musväli on 85 prosenttia. Riskioikaisun osalta huomioidaan seuraavat riskit: kuolevuus-, pitkäikäisyys-, työkyvyttömyys- (sis. pysyvä työkyvyttömyys), raukeavuus- ja kuluriski.

Yleinen arvostusmalli (GMM)

Alkuperäisenä kirjaamisajankohtana vakuutussopimusryhmä arvostetaan sopimusten täyttämisestä aiheutuvien rahavirtojen pääoma-arvoon (FCF, fulfilment cash flows), joka sisältäen arvion tulevaisuuden rahavirroista, diskonttausvaikutuksen ja muuta riskiä kuin rahoitusriskiä koskevan riskioikaisun. Sopimusten täyttämisestä aiheutuviin rahavirtoihin lisätään palvelumarginaali.

Tulevaisuuden rahavirtoihin liittyvät arviot perustuvat rahavirtaennusteisiin ja niitä arvioidaan sopimuksen eräntymiseen saakka. Vain riskisopimukset ilman kuolemanvaraturvaa tai pysyvän työkyvyttömyyden turvaa ovat lyhyitä (vuoden vakuutuskausi) sopimuksia. Rahavirrat arvioidaan jokaiselle raportointikaudelle ja oletuksia päivitetään vuosittain tai tarvittaessa useammin. CSM:n kehityksessä huomioidaan locked-in korko.

Myöhemmillä raportointikausilla vakuutussopimusvelkojen määrä koostuu seuraavien erien yhteismäärästä; LRC, joka koostuu tulevina kausina tarjottavien palveluiden tulevien rahavirtojen nykyarvosta, RA, raportointipäivänä jäljellä oleva CSM ja LIC.

Muuttuvien palkkioiden malli (VFA)

Muuttuvien palkkioiden malli on muunnos GMM:stä. Myöhemmillä raportointikausilla locked-in-koron sijasta CSM:ää oikaistaan vastaamaan palkkioiden muuttuvaa luonnetta, missä muuttuvat palkkiot edustavat yhtiön osuutta perustana olevien erien käyvästä arvosta.

Sovelletut siirtymämenetelmät

Siirtymässä IFRS 17 - standardin täysin takautuva soveltaminen ja edellisten tilikausien vertailutietojen oikaisu on vaatimuksena. Jos täysin takautuva soveltaminen (FRA, full retrospective approach) ei ole käytännössä mahdollista, voidaan soveltaa mukautettua takautuvaa lähestymistapaa (MRA, modified retrospective approach) tai käypiin arvoihin perustuvaa lähestymistapaa (FVA, fair value approach).

Mandatum tunnistaa, kirjaa ja arvostaa jokaisen vakuutussopimusryhmän kuin IFRS 17:ää olisi aina sovellettu siirtymämenetelmä huomioiden ja kirjaa pois taseelta kaikki määrät, joita ei olisi olemassa, jos IFRS 17 -standardia olisi sovellettu. Aiheutuva nettoero kirjataan kertyneisiin voittovaroihin.

Mandatum soveltavaa MRA:ta tai FVA:ta, kun täysin takautuvan lähestymistavan soveltaminen ei ole käytännössä mahdollista. Siirtymässä käytetyn lähestymistavan valinta riippuu vakuutussopimusryhmän myöntöajankoh-

dasta, ryhmän luonteesta ja saatavilla olevasta datasta.

Soveltaessaan FVA:ta Mandatumin on määritettävä vakuutussopimusryhmän jäljellä olevan vakuutuskauden velan palvelumarginaali tai tappiokomponentti siirtymähetkellä vakuutussopimusryhmän käyvän arvon ja sopimuksen täyttämisestä aiheutuvien rahavirtojen nykyarvon erotuksena.

Avaava tase 1.1.2022

Mandatumin avaava tase oli 16 511,8 miljoonaa euroa ja oma pääoma 1 747,2 miljoonaa euroa. IFRS 4 mukaiseen päättävään taseeseen 16 470,1 miljoonaa euroa verrattuna avaava IFRS 17 tase kasvoi 41,2 miljoonaa euroa.

IFRS 17 siirtymän nettovaikutus omaan pääomaan oli 9,1 miljoonaa euroa avaavassa taseessa.

Seuraavan sivun taulukossa esitetään IFRS 17 mukainen avaava tase tilanteessa 1.1.2022.

IFRS 17 vaikutukset Mandatumiin

IFRS 17 mukaisessa avaavassa taseessa vakuutussopimusvelka oli 6 528,1 miljoonaa euroa sisältäen vastaavana esitetyn osuuden 41,2 miljoonaa euroa. Diskonttauksen ja uusien IFRS 17 -komponenttien, RA:n ja CSM:n käyttöönotto kasvattivat vakuutussopimusvelkaa. Siirtymähetkellä CSM oli 433 miljoonaa euroa.

Merkittävä osa henkivakuutusve-loista (sijoitussidonnaiset sopimukset) kuuluu IFRS 9 mukaiseen soveltami-salaan, koska kyseiset sopimukset eivät sisällä merkittävää vakuutusriskiä tai oikeutta harkinnanvaraisiin lisäetuihin. Avaavassa taseessa näiden sopimus-ten vakuutussopimusvelka oli 7 250,1 miljoonaa. IFRS 9 soveltamisalaan kuuluvien sopimusten osalta odotettuja voittoja ei esitetä osana CSM:ää. Näin ollen CSM:än odotetaan pienenevän ajan kuluessa, koska Mandatumin lasku-perustekorkoinen kanta jatkaa run-off-tilassa ja suurin osa uusista sopimuk-sista kirjataan IFRS 9 mukaisesti.

IFRS 17 käyttöönoton arvioitu vaikutus omaan pääomaan

Oman pääoman siirtolaskelma IFRS 4 -ja IFRS 17 -standardin välillä

Mandatum on arvioinut IFRS 17 -stan-dardin käyttöönoton vaikutuksen kon-sernin omaan pääomaan. Mandatumin kertyneet voittovarot vähenivät 14,3 miljoonaa euroa ja muut oman pää-oman erät kasvoivat 23,4 miljoonaa euroa tilanteessa 1.1.2022. Muut oman pääoman komponentit kasvoivat erilliskantaan liittyvän varjolaskennan päättymisen vuoksi.

Siirtymän vaikutus oli 9,1 miljoonaa euroa. Siirtymässä oman pääoman muutokseen vaikuttivat merkittävim-

Milj. €	IFRS 17 1/1/2022
Varat	
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	27,6
Sijoituskiinteistöt	129,4
Aineettomat hyödykkeet	54,3
Sijoitukset osakkuusyrityksissä	1,3
Rahoitusvarat	4 427,4
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset	10 557,6
Vakuutussopimusvelasta aiheutuvat saatavat	41,2
Jälleenvakuutuksesta aiheutuvat saatavat	1,5
Muut varat	157,0
Käteiset varat	918,1
Myytäväksi luokitellut varat	196,4
Varat yhteensä	16 511,8

min diskonttauskoron lasku sekä RA:n ja CSM:n kirjaaminen.

IFRS 17:n vaikutus esittämiseen IFRS 17 -standardin käyttöönotto johtaa merkittäviin muutoksiin tilin-päätöksen esittämisessä ja esitettävien liitetietojen laajuudessa vuoden 2023 aikana. IFRS 17 muuttaa tuloslaskelman rakennetta kuvastamaan keskeisiä tulon lähteitä. Vakuutuspalvelutulos kuvaa vakuutussopimusten myöntä-misestä ja sopimusten hallinnoinnista syntyvää tulosta. Rahoitustoiminnan nettotulos kuvaa vakuutukseen liittyviä rahoitustuottoja tai -kuluja, jotka johtuvat rahoituskomponenttien

Milj. €	IFRS 17 1/1/2022
Velat	
Vakuutussopimusvelka	6 570,8
Jäljellä oleva vakuutuskauden velka	6 550,4
Toteutuneista vakuutustapahtumista aiheutuva velka johtuva velka	20,4
Sijoitussopimusvelka	7 250,1
Rahoitusvelat	349,4
Muut rahoitusvelat	29,0
Laskennalliset verovelat	155,0
Muut velat	213,8
Myytäväksi luokiteltuihin varoihin liittyvät velat	196,4
Velat yhteensä	14 764,6
Oma pääoma	
Osakepääoma	5,0
Rahastot	533,5
Kertyneet voittovarot	544,6
Muut oman pääoman erät	664,1
	1 747,2
Määräysvallattomien osuus	0,0
Oma pääoma yhteensä	1 747,2
Oma pääoma ja velat yhteensä	16 511,8

* Baltian siviiliikkeen myynti toteutui 1.7.2022 (lisätietoja liitteessä 39). IFRS 17 -standardia ei sovelleta 1.1.2022 Baltian siviiliikkeeseen vaan siihen liittyvät varat ja velat on esitetty yhdellä rivillä myyntihetkeen asti.

vaikutuksista. Muutokset diskonttaus-koroissa kirjataan IFRS 17:n mukaisesti rahoitustoiminnan nettotulokseen. Koska Mandatum ei sovelle optiota esittää rahoitustuottoja- ja kuluja laajan tuloslaskelman erissä (OCI-optio), korkojen muutosten vaikutus, kuten myös korkokulut, esitetään kokonaisuudessaan osana vakuutuksen rahoitus-tuottoja tai -kuluja.

IFRS 9 Rahoitusinstrumentit (voimassa 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla) IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardi korvaa IAS 39 Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen -standardin. Uusi standardi muuttaa rahoitusvarojen luokittelua ja arvostusta sekä sisältää uuden arvonalentumismallin, joka perustuu odotettuihin luottotappioihin.

Mandatum on soveltanut väliaikaista vapautusta IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardin käyttöönotosta. IFRS 9 -standardi otetaan käyttöön samanaikaisesti IFRS 17 Vakuutussopimukset -standardin kanssa, eli 1.1.2023. Vertailukauden 2022 lukuja ei oikaista IFRS 9:n osalta.

Keskeiset laatimisperiaatteet

Rahoitusvarat - luokittelu

IFRS 9 mukaan rahoitusvarat luokitellaan myöhemmin arvostettaviksi joko jaksotettuun hankintamenoön, käypään

Oman pääoman siltalaskelma IFRS 4 -ja IFRS 17 -standardin välillä

Milj. €	Osake-pääoma	Rahastot	Kertyneet voittovarot	Muut omanpää-oman erät	Yhteensä
Oma pääoma 31.12.2021	5,0	533,5	558,9	640,7	1 738,1
IFRS 17 oikaisu			-17,9	23,4	5,5
Verovaikutus			3,6		3,6
Oma pääoma 1.1.2022	5,0	533,5	544,6	664,1	1 747,2

arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta tai käypään arvoon tulosvai-kutteisesti. Aikaisemmat IAS 39 luokat eräpäivään asti pidettävät sijoitukset, myytävissä olevat rahoitusvarat sekä lainat ja muut saamiset poistuvat IFRS 9 tullessa käyttöön. IFRS 9:n mukaisesti, valtaosa Mandatumin rahoitus-varoista arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Siirryttäessä IFRS 9:n käyttöön, Mandatum on luokitellut vain rajoitetun määrän rahoitusvaroja jaksotettuun hankintamenoön, eikä lainkaan käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta.

Rahoitusvarojen luokittelu uusiin arvostusluokkiin perustuu Mandatumin liiketoimintamallin mukaiseen rahoitus-varojen hallintaan sekä rahoitusvarojen sopimusperusteisiin rahavirtaominaisuuksiin (vain pääoman sekä koron maksukriteerit, SPPI). SPPI-kriteerit täyttyvät, kun rahoitusinstrumentin sopimukseen perustuvat rahavirrat ovat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamäärän koron maksuja. Rahoi-

tusvaroihin kuuluva erä arvostetaan jaksotettuun hankintamenoön vain, jos liiketoimintamallin tavoitteena on pitää rahoitusvara hallussa sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämiseksi ja rahoitusvaran sopimukseen perustuvat rahavirrat täyttävät SPPI-kriteerit. Korkotuotot lasketaan soveltamalla efektiivisen koron menetelmää. IFRS 9:n mukaisesti, jaksotettuun hankintamenoön myöhemmin arvostettaviin rahoitusvaroihin kohdistuu tappiota koskevan vähennyserän, odotettavissa olevat luottotappiot (ECL), vaatimukset.

Rahoitusvarat - arvonalentuminen

IFRS 9:n myötä otetaan käyttöön tulevaisuuteen kohdistuva ECL laskentamalli, joka korvaa IAS 39:n mukaisen toteutuneisiin tappioihin perustuvan arvonalentumismallin. Odotettavissa olevien luottotappioiden mallia sovelletaan jaksotettuun hankintamenoön arvostettaviin rahoitusvaroihin. Vaatimukset eivät koske oman pääoman

ehtoisia instrumentteja tai muita käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavia rahoitusvaroja.

Odotettavissa olevat luottotappiot heijastavat menneitä tapahtumia, eli aiemmin toteutuneita tapahtumia, vallitsevia olosuhteita ja ennusteita tulevista taloudellisista olosuhteista.

IFRS 9:n myötä otetaan käyttöön yleinen lähestymistapa, jossa tappioita koskeva vähennyserä arvostetaan määrään, joka vastaa joko 12 kuukaudelta odotettavissa olevia luottotappioita tai koko voimassaoloajalta odotettavissa olevia luottotappioita. Kolmivaiheista mallia käytetään odotettavissa olevien luottotappioiden määrittämiseen jokaisena raportointipäivänä. Vaiheessa 1 luottoriski ei ole kasvanut merkittävästi. Tappiota koskeva vähennyserä arvostetaan määrää, joka vastaa 12 kuukauden odotettavissa olevia luottotappioita. Vaiheessa 2 ja 3 luottoriski on kasvanut merkittävästi alkuperäisestä kirjaamisesta. Tappiota koskeva vähennyserä arvostetaan määrään, joka vastaa koko

voimassaoloajalta odotettavissa olevia luottotappioita. Vaiheessa 3 rahoitusvarojen luottokelpoisuuden arvioidaan alentuneen (maksukyvyttömyyden yhteydessä). Kuten vaiheessa 2, tappiota koskeva vähennyserä arvostetaan määrään, joka vastaa koko voimassaoloajalta odotettavissa olevien luottotappioita. Vaiheessa 3 korko lasketaan kuitenkin luottoarvon alentuneelle määrälle bruttokirjanpitoarvon sijaan.

Mandatumissa yleinen lähestymistapa perustuu kolmeen osatekijään, jotka ovat maksukyvyttömyyden todennäköisyys (PD), maksukyvyttömyyden aiheuttama tappio-osuus (LGD) ja vastuun määrä maksukyvyttömyyshetkellä (EAD).

Rahoitusvelat

IFRS 9:ään siirtymällä ei ole vaikutusta rahoitusvelkojen arvostamisessa. Mandatum arvostaa johdannaisvelat käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Rahoitusvelat, mukaan lukien etuoikeusasemaltaan huonommat velkapaperit, liikkeeseen lasketut velkapaperit ja muut rahoitusvelat on luokiteltu myöhemmin jaksotettuun hankintamenoarvostettaviksi soveltaen efektiivisen koron menetelmää.

Kuten edellä on kuvattu, merkittävä osa henkivakuutusveloista kuuluu IFRS 9:n soveltamisalaan. Mandatum kirjaa nämä sijoitussopimusvelat (sijoitus-

Luokittelukategoria IAS 39 mukaisesti	Luokittelukategoria IFRS 9 mukaisesti	Kirjanpitoarvo 31.12.2022 (Milj. €)	Siirtymä	Kirjanpitoarvo 1.1.2023 (Milj. €)
Johdannaisinstrumentit	Johdannaisinstrumentit	41,0	-	41,0
Käypään arvoon kirjattavaksi määritetyt rahoitusvarat	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	9 916,3	-	9 916,3
Myytävissä olevat rahoitusvarat	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	3 667,7	-	3 667,7
Lainat ja muut saamiset	Jaksotettuun hankintamenoan kirjattavat rahoitusvarat	85,2	-	85,2
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	13 710,3	-	13 710,3

* Yllä olevassa taulukossa esitetyt kirjanpitoarvot eivät sisällä odotettavissa olevien luottotappioiden vaikutusta, koska vaikutuksen odotetaan olevan merkityksetön. Aiemmin kirjatut luottotappiot sisältyvät taulukossa esitettyihin kirjanpitoarvoihin.

sidonnaiset vakuutukset) käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Käypä arvo perustuu näiden rahoitusvarojen taustalla oleviin laadintaperiaatteisiin, ja nämä on kirjattu käypään arvoon tulosvaikutteisesti.

Luokittelu ja arvostaminen IFRS 9:n mukaan

Taulukossa on esitetty tärkeimpien rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelun ja arvostamisen muutokset IFRS 9:ään siirtyessä. IFRS 9:n käyttöönotolla ei ole olennaista vaikutusta Mandatumin taseeseen, koska suurin osa rahoitusvaroista on raportoitu IAS 39:n käyvän

arvon mukaisena taseessa, joka on sama arvostusperiaate kuin IFRS 9:ssä. Siten uusilla luokitteluvaatimuksilla ei ole olennaista vaikutusta omaan pääomaan.

Koska IAS 39:n mukaan myytävissä oleviksi luokitellut rahoitusvarat arvostetaan IFRS 9:n mukaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti, myytävissä oleviin rahoitusvaroihin liittyvä oman pääoman rahasto siirretään kertyneisiin voittovaroihin.

Rahoitusvelkojen arvostamisessa ei tapahtunut muutoksia IFRS 9:ään siirtyessä.

Odotettavissa olevat luottotappiot Mandatumissa odotettavissa olevat luottotappiot lasketaan jaksotettuun hankintamenoan luokitelluista rahoitusvaroista. Mandatumissa jaksotettuun hankintamenoan luokitellut rahoitusvarat koostuvat pääasiassa kahden osapuolen välisistä lainoista. Odotettavissa olevat luottotappiot lyhytaikaisista talletuksista ja pankkitileistä ovat epäolennaisia.

TILINPÄÄTÖKSEN RISKIENHALLINTALIITE

1. Riskienhallinnan yleiset periaatteet

Mandatum-ryhmän (Mandatum) yhtiöt toimivat liiketoiminta-alueilla, joissa arvonluonnin erityispiirteinä hyvän asiakaspalvelun ohella ovat riskien hinnoittelu ja riskiportfolioiden aktiivinen hallinta.

Luodakseen arvoa sidosryhmille pitkällä tähtäimellä Mandatumilla tulee olla käytössään seuraavat pääomat:

- Taloudellista joustavuutta riittävän pääomituksen ja likviditeetin muodossa
- Hyvä teknologinen infrastruktuuri
- Tietopääomaa eli kattava oma vakuutusmatemaattinen tilastoaineisto ja analyttiset työkalut, jotta data saadaan muunnettua informaatioksi
- Inhimillistä pääomaa, eli osaavia ja motivoituneita työntekijöitä
- Yhteiskuntasuhdepääomaa hyvinä yhteiskunta- ja asiakassuhteina, jotta eri sidosryhmien muuttuvia tarpeita voitaisiin ymmärtää.

Yhtiötasolla edellä mainittuja pääomia kehitetään jatkuvasti, ja ne ovat käytössä seuraavia riskien hinnoitteluun, riskien ottamiseen ja aktiiviseen riskienhallintaan liittyviä ydintehtäviä toimeenpantaessa.

Vakuutusriskien asianmukainen valinta ja hinnoittelu

- Vakuutusriskit valitaan huolellisesti ja hinnoitellaan niiden riskitason mukaisesti.
- Vakuutustuotteita kehitetään aktiivisesti asiakkaiden muuttuvia tarpeita ja mieltymyksiä ennakoiden.

Sijoitustransaktioiden huolellinen valinta ja toteutus

- Yksittäisten sijoituskohteiden riski-tuottosuhteet ja vastuullisuuskysymykset analysoidaan huolellisesti.
- Transaktiot toteutetaan tehokkaasti.

Sijoitussalkkujen ja taseen tehokas hallinta

- Odotettujen tuottojen ja riskien tasapaino sijoitussalkuissa ja taseessa optimoidaan huomioiden vakuutusvelkojen ominaisuudet, sisäisesti arvioitu pääoman tarve,

viranomaisten vakavaraisuussääntely ja luottoluokittajien vaatimukset.

- Likviditeettiriskejä hallitaan kohden-tamalla riittävä osuus sijoituksista likvideihin sijoitusinstrumentteihin. Osuuden suuruus riippuu pääosin vakuutusvelkojen ominaisuuksista.

Seuraamusriskien tehokas pienentäminen

- Vastapuolten luottotappioriskejä hallitaan valitsemalla sopimusvastapuolet huolellisesti, käyttämällä vakuuksia ja varmistamalla riittävä hajautus.
- Ylläpidetään korkealaatuisia ja kustannustehokkaita liiketoimintaprosesseja.
- Jatkuvus- ja toipumissuunnitelmia kehitetään jatkuvasti toiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi.

Konsernitasolla riskienhallinnan pääpaino on konsernitasoisessa pääomituksessa ja likviditeetissä. On myös olennaista tunnistaa mahdolliset riskikeskittymät ja ymmärtää, kuinka yhtiöiden raportoidut voitot kehittyivät eri skenaarioissa. Nämä keskittymät

ja korrelaatiot voivatkin vaikuttaa konsernitason pääomitukseen ja likviditeettipuskureihin ja johdon konsernitasoihin toimenpiteisiin.

Kun yllä mainitut ydintehtävät toteutetaan menestyksekkäästi, tuloksen, riskien ja pääomituksen tasapaino voidaan saavuttaa yhtiö- ja konsernitasolla ja samalla luoda arvoa osakkeenomistajille.

Mandatum-konsernissa erityisesti Mandatum Lifen olemassa oleva laskuperustekorollinen vastuuvetä ja sitä kattavat varat ovat eniten pääomaa vaativa liiketoiminnan osa-alue ja tämä liiketoiminta muodostaa suurimman osan Mandatum-konsernin vakavaraisuuspääomavaatimuksesta. Tämän vuoksi seuraavat riskikuvaukset painottuvat pääosin Mandatum Lifen riskialtistumiin.

2. Mandatum Lifen liiketoiminnan riskit

Taseen markkinariskit sekä vakuutusriskeihin lukeutuvat pitkäikäisyys- ja takaisinostoriskit muodostavat Mandatum Lifen merkittävimmät riskit pääomavaateiden kautta tarkasteltuna. Tämän lisäksi operatiiviset riskit ja liike-

Kuva 2-1 Sijoitusomaisuuden allokaatio, Mandatum Life 31.12.2022 (vertailuvuoden luvut suluissa)*

Alkuperäisen kannan omaisuus 3 644 Milj. € (4 432)

toimintariskit ovat yhtiön toiminnan ja jatkuvuuden kannalta keskeisiä riskejä.

Henkivakuutusyhtiön liiketoiminta perustuu vakuutustapahtumien ja vakuutustoiminnan vastuisiin sisältyvien riskien kantamiseen ja hallinnointiin. Vakuutustapahtumien riskit ovat kooltaan ja sattumisajan-kohdiltaan satunnaisia. Merkittävä osa laskuperustekorkosidonnaisen henkivakuutuksen riskeistä ja tuloksesta tulee sijoitustoiminnasta. Pitkällä tähtäimellä sijoitusomaisuuden tuoton on katettava vähintään vakuutuksille luvattu laskuperustekorko, kohtuusprioriteettien mukaiset asiakashyvitykset ja omistajan tuotto-odotukset. Muut

tuloskomponentit ovat vakuutustoiminnan riskiliikkeen ja kustannusliikkeen tulokset. Riskiliikkeen tulos muodostuu vakuutuksenottajilta veloitetusta riskimaksusta vähennettynä toteutuneilla korvauskuluilla. Kustannusliikkeen tulos muodostuu puolestaan vakuutuksenottajilta veloitetusta liikekulukuormituksesta vähennettynä toteutuneilla liikekuluilla.

2.1 Markkinariskit ja niiden hallinta ja valvonta

Markkinariskeillä viitataan rahoitusvarojen ja -velkojen sekä vastuuvelan markkina-arvojen muutosten aiheuttamiin vaikutuksiin Mandatum Lifin

Eriytetty omaisuus 683 Milj. € (801)

* Kuvassa 2-1 esitetyt omaisuuserien määrät poikkeavat IFRS-taseen erittelyistä. Kuvassa 2-1 on mukana Mandatum Lifin omalla riskillä olevat sijoitukset käyvin arvoin, ja omaisuuserät on arvostettu sisältäen esimerkiksi kertyneet korot (ns. dirty value). Kuvassa 2-1 omaisuuserien luokittelu perustuu yhtiön sijoitustoiminnan ohjauksessa sovellettavaan malliin ja esimerkiksi korkorahastot esitetään osana korkosijoituksia, kun ne ovat IFRS-taseessa osakkeissa ja osuuksissa. Konsernin taseessa tehdään myös sisäisten lainojen eliminointi, joiden vaikutus on kuitenkin vähäinen. Kuvassa 2-1 esitettyyn sijoitusomaisuuteen luetaan käteisistä ainoastaan se osa, jota sijoitusorganisaatio hallinnoi. Muissa konserniyhtiössä kuin Mandatum Lifessä rahoitusvarojen määrä on yhteensä noin 0,8 miljoonaa euroa. Alkuperäisen kannan ja eriytetyn omaisuuden allokaatiot ovat yhteensä 4 326,7 miljoonaa euroa. Kun tästä vähennetään konsernin sisäisiä eriä 7,4 miljoonaa euroa, kertyneitä korkoja 24,1 miljoonaa euroa, käteistä 372,1 miljoonaa euroa, kiinteistösijoitusten käypä arvo 172,0 miljoonaa euroa ja lisätään 25,2 miljoonaa euroa johdannaisia, oikaistaan taseen lainat ja muut saamiset -erän allokaatiolla esitettyä määrää 1,1 miljoonalla eurolla sekä huomioidaan Mandatum Asset Management Oy:n rahoitusvarat 0,8 miljoonaa euroa, päästään yhteissummaan 3 776,0 miljoonaa euroa. Tämä vastaa konsernitaseen rahoitusvarojen määrää.

tuloksessa tai vakavaraisuudessa. Markkinariskejä tarkastellaan sekä koko taseen riskien kannalta että puhtaasti sijoitusomaisuuden riskien kannalta. Mandatum Lifin markkinariskit aiheutuvat pääasiassa osakesijoituksista sekä korkosijoitusten ja laskuperustekorkoisen vastuuvelan välisestä kokonaiskorkoriskistä.

Markkinariskien hallintaa lähestytään vastuuvelan odotettujen kassavirtojen, korkotason ja voimassa olevan

vakavaraisuusaseman pohjalta. Kaikille laskuperustekorkoisille vastuuvelan erille yhteinen ominaisuus on laskuperustekorko sekä asiakashyvitykset. Vastuuvelan kassavirrat ovat suhteellisen hyvin ennakoitavissa, koska sopimusten takaisinostot tai ylimääräiset lisäsisjoitukset ovat rajoitettuja suurimmassa osassa Mandatum Lifin laskuperustekorkoisia vakuutuksia.

Mandatum Lifin hallitus hyväksyy vuosittain sekä eriytettyä omaisuutta

että muuta yhtiön sijoitusriskillä olevaa omaisuutta koskevan sijoituspolitiikan. Kyseisessä politiikassa määritetään sijoitustoiminnan periaatteet ja limiitit. Tasehallinnan kannalta keskeinen riskinkantokyky malli ja siinä noudatettavat seurantaratjat ovat puolestaan määritelty hallituksen hyväksymässä riskienhallintapolitiikassa.

Mandatum Life on ulkoistanut sijoitustoiminnan hoidon Mandatum Asset Management Oy:lle (MAM) ja MAM tekee päivittäiset sijoituspäätökset, jotka perustuvat sijoituspolitiikassa määritellyille periaatteille ja toimivaltuuksille. Kaikki merkittävimmät sijoituspäätökset – isot allokaatiomuutokset ja sijoitusyksikön toimivaltuudet ylittäviin sijoituksiin liittyvät päätökset – tehdään kuitenkin joko Mandatum Lifen talousjohtajan tai hallituksen toimesta. Tasehallinta-komitea valvoo säännöllisesti sijoituspolitiikassa määritettyjen periaatteiden ja limiittien noudattamista. Talousjohtaja raportoi tasehallintakomitean toiminnasta hallitukselle ja Mandatum Lifen riskienhallintatoiminto raportoi sijoitusriskeistä hallitukselle. Tasehallintakomitea seuraa myös koko yhtiön vastuuvakaa ja eriytetyn ryhmäeläkekannan vastuuvakaa kattavien omaisuuserien riskillisyyttä suhteessa riskinkantokykyyn. Seurantaratjojen alittuessa Mandatum Lifen riskienhallintatoiminto raportoi hallitukselle.

Alkuperäisen laskuperustekorkeisen vastuuvakaa katteena olevan sijoitusomaisuuden kokonaistuotto vuonna 2022 oli -9,0 prosenttia (10,2). Eriytetyn ryhmäeläkekannan sijoitusten kokonaistuotto oli -6,9 prosenttia (2,9). Kuvassa 2-1 on esitetty sijoitusallokaatiot erikseen alkuperäisen ja eriytetyn kannan osalta tilanteen 31.12.2021 ja 31.12.2022 mukaisesti.

2.1.1 Osakeriskit

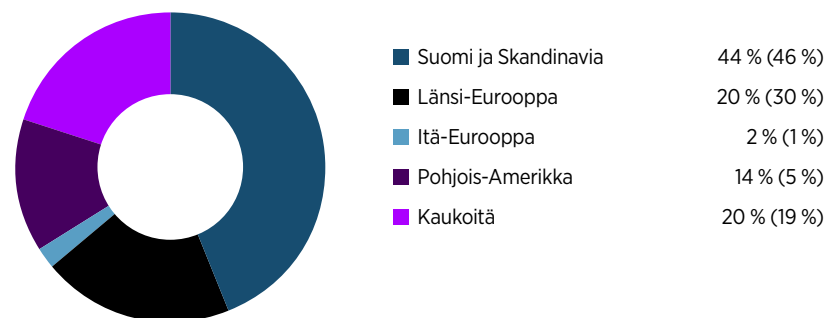
Osakeriski liittyy osakkeiden arvovaihtelusta aiheutuviin mahdollisiin tappioihin. Alkuperäisen kannan listatut osakesijoitukset olivat vuodenvaihteessa 746,8 miljoonaa euroa (1 181,7). Eriytetyn kannan listatut osakesijoitukset olivat 37,7 miljoonaa euroa (51,4).

Yhtiön osakesalkkua hoidetaan aktiivisesti. Osakesalkun ja siihen liittyvien johdannaisten aiheuttamat positiot ja riskit eivät saa ylittää sijoituspolitiikassa määritettyjä rajoja. MAM hoitaa pääosin kehittyneiden markkinoiden osakkeista koostuvaa salkkua, kun taas kehittyvien markkinoiden osakesijoituksia hoidetaan edelleen pääosin kolmansien osapuolien hallinnoimien sijoitusten kautta. Kuvassa 2-2 esitetään listattujen osakesijoitusten maantieteellinen jakauma erikseen kummankin kannan osalta.

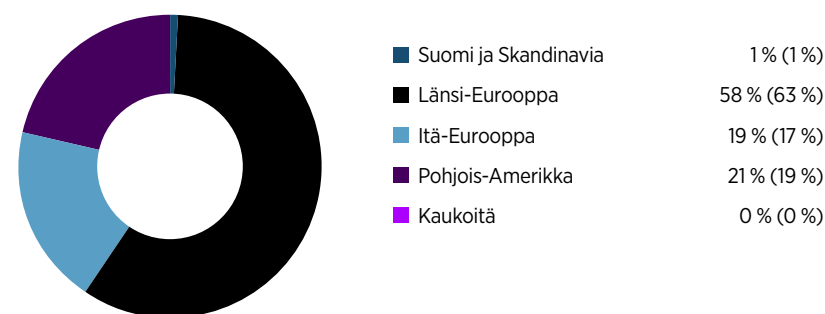
Kappaleessa 2.2 on lisäksi listattu kymmenen suurinta suoraa osakesi-

Kuva 2-2 Listattujen osakesijoitusten maantieteellinen jakauma, Mandatum Life 31.12.2022 (vertailuvuoden tiedot suluissa)

Alkuperäinen kanta 747 Milj. € (1 182)

Eriytetty kanta 38 Milj. € (51)

joitusta ja kappaleessa 2.3 on kuvattu suorien listattujen osakesijoitusten jakauma toimialoittain.

2.1.2 Korkosijoituksiin liittyvät riskit Mandatum Lifen korkosijoituksiin liittyvät riskit ovat markkinakorkojen muutoksiin liittyvä korkoriski ja luottoriskiä omaavien korkosijoitusten luottoriskimarginaalin vaihtelusta seuraava sijoitusten arvон heilahtelu (spread-riski).

Mandatum Lifen merkittävin korkoriski on se, ettei korkosijoituksilla saada vastaavalle vakuutustekniselle vastuuvälille taattua vähimmäistuottoa pitkällä aikavälillä. Tämä riski kasvaa tilanteessa, jossa markkinakorot laskevat ja pysyvät alhaisella tasolla. Sijoituspolitiikan mukaisesti sijoitussalkun muodostamisessa huomioidaan vastuuvälän luonne suhteessa korko- ja inflaatoriskeihin. Vastuuvälän ja korkosijoitusten välistä korkoriskiä valvotaan ja hallitaan jatkuvasti, ja sisäisiin malleihin perustuvilla seurantarajoilla ja niihin liittyvillä toimintaohjeilla turvataan pääomien riittävyttä erilaisissa markkinatilanteissa.

Alkuperäisen laskuperustekorkoisen vastuuvälän keskimääräinen duraatio (pois lukien sijoitussidonnaiset vastuut) oli vuoden lopussa noin kahdeksan vuotta ja eriytetyn vastuuvälän duraatio oli noin kahdeksan vuotta.

Alkuperäisen laskuperustekorkoisen vastuuvälän katteena olevien korkosi-

joitusten duraatio per 31.12.2022 oli 1,8 vuotta (2,0) ja eriytetyn omaisuuden duraatio oli 2,1 vuotta (2,5).

Vastuuvälän osalta Mandatum Life on varautunut matalaan korkotasoon muun muassa alentamalla uusien sopimusten laskuperustekorkoa ja täydentämällä vastuuvälää alentamalla vastuuvälän diskonttokorkoa. Tämän lisäksi olemassa olevia sopimuksia on muokattu siten, että jälleensijoitusriski on paremmin hallittavissa ja vastuuvälää on täydennetty korkotäydennyksillä. Korkotäydennyksistä kerrotaan tarkemmin kappaleessa 2.5.2. Lisäksi Mandatum Life on suojannut vastuuvälään liittyvää korkoriskiä koronvaihtosopimuksilla, joiden käytön periaatteet ja limiitit on erikseen määritelty Mandatum Lifin sijoituspolitiikassa. Konsernitilinpäätöksessä ei ole sovellettu suojauslaskentaa vastuuvälän korkoriskiä suojaaviin koronvaihtosopimuksiin.

Valtaosa yhtiön korkosijoituksista on tehty yritysten liikkeeseen laskemiin velkainstrument-teihin, jolloin myös luottoriskimarginaalien levenemisestä seuraava arvomuutosriski eli spread-riski on merkittävä.

Taulukossa 2-3 on esitetty paitsi korkosijoitusten jakauma eri instrumenttityyppien osalta myös näiden keskimääräinen maturiteetti. Maturiteetti kuvaa duraatiota paremmin yhtiön altistumista spread-riskille, varsinkin vaihtuvakor-

Taulukko 2-3 Korkosijoitukset instrumenttityypeittäin, Mandatum Life 31.12.2021 ja 31.12.2022

Alkuperäisen kannan korkosijoitukset	31.12.2022		31.12.2021	
	Osuus korko-salkusta	Keski-määräinen maturiteetti	Osuus korko-salkusta	Keski-määräinen maturiteetti
Rahamarkkinasijoitukset ja kassavarat	14,8 %	0,0	19,7 %	0,0
Valtioiden joukkovelkakirjalainat	0,0 %	0,0	0,0 %	0,0
Katetut joukkovelkakirjalainat	0,0 %	0,0	0,0 %	0,0
Investment grade -joukkovelkakirjalainat ja lainat	34,3 %	3,1	29,0 %	2,9
High yield -joukkovelkakirjalainat ja lainat	39,4 %	2,7	40,6 %	3,2
Omaisuusvakuudelliset joukkovelkakirjalainat	0,0 %	0,0	0,0 %	0,0
Heikomman etuoikeuden lainat/Tier 2	6,0 %	2,4	4,5 %	2,9
Heikomman etuoikeuden lainat/Tier 1	5,5 %	3,4	6,2 %	4,1
Korkojohdannaiset	0,0 %	-	0,0 %	-
Yhteensä	100,0 %	2,5	100,0 %	2,5

Eriytetyn kannan korkosijoitukset	31.12.2022		31.12.2021	
	Osuus korko-salkusta	Keski-määräinen maturiteetti	Osuus korko-salkusta	Keski-määräinen maturiteetti
Rahamarkkinasijoitukset ja kassavarat	6,1 %	0,0	12,4 %	0,0
Valtioiden joukkovelkakirjalainat	0,0 %	0,0	0,0 %	0,0
Katetut joukkovelkakirjalainat	0,0 %	0,0	0,0 %	0,0
Investment grade -joukkovelkakirjalainat ja lainat	51,8 %	3,0	45,7 %	3,3
High yield -joukkovelkakirjalainat ja lainat	30,9 %	3,3	30,6 %	3,8
Omaisuusvakuudelliset joukkovelkakirjalainat	0,0 %	0,0	0,0 %	0,0
Heikomman etuoikeuden lainat/Tier 2	6,1 %	2,4	5,0 %	3,1
Heikomman etuoikeuden lainat/Tier 1	5,4 %	3,9	6,3 %	4,3
Korkojohdannaiset	-0,4 %	-	0,0 %	-
Yhteensä	100,0 %	2,9	100,0 %	3,1

koisten korkosijoitusten osalta. Taulukossa 2–8 on esitetty sijoitusomaisuus omaisuuslajeittain jaoteltuna toimialan ja luottokelpoisuuden perusteella.

Vuoden 2022 lopussa rahamarkkinasijoitusten osuus alkuperäisen kannan korkosijoituksista laski 14,8 prosenttiin (19,7) ja investment grade -korkosijoitusten osuus nousi 34,3 prosenttiin (29,0). High yield -korkosijoitusten osuus laski hieman 39,4 prosenttiin (40,6). Eriytetyn kannan korkosalkussa rahamarkkinasijoitusten osuus laski 6,1 prosenttiin (12,4). Investment grade -korkosijoitusten osuus nousi 51,8 prosenttiin (45,7). Eriytetyn kannan high yield -korkosijoitusten osuus nousi hieman 30,9 prosenttiin (30,6).

2.1.3 Valuuttakurssiriskit

Mandatum Lifen vakuutuksista syntyvä ensivakuutuksen laskuperustekorkoinen vastuuvélka muodostuu kokonaan euromääräisistä sitoumuksista. Jälleen-vakuutuksen osalta syntyy vähäinen määrä valuuttariskiä. Käytännössä yhtiölle syntyy valuuttariskiä sijoitettaessa euroalueen ulkopuolelle. Avoimia valuuttapositioneja hallinnoidaan sijoituspolitiikan limiittien puitteissa. Taulukossa 2–4 esitetään alkuperäisen kannan ja eriytetyn kannan sijoitusten ja vastuuvélan avoin valuuttaposition tilanteen 31.12.2021 ja 31.12.2022 mukaisesti.

Taulukko 2–4 Valuuttapositionit, Mandatum Life 31.12.2021 ja 31.12.2022

Valuuttariskin nettoasema, alkuperäinen kanta, 31.12.2022 ja 31.12.2021

Kotivaluutta, Milj. €	USD	JPY	GBP	SEK	NOK	CHF	DKK	Muut	Netto, yhteensä
Vakuutustekninen vastuuvélka	0,0	0,0	0,0	-0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,3
Sijoitukset	495,5	0,6	98,5	45,0	9,4	18,6	7,6	146,2	821,4
Johdannaiset	-497,8	0,0	-104,9	-48,6	-8,6	-24,4	-12,8	-68,0	-765,0
Nettopositio, yhteensä	-2,4	0,6	-6,4	-3,8	0,8	-5,7	-5,1	78,2	56,1

Kotivaluutta, Milj. €	USD	JPY	GBP	SEK	NOK	CHF	DKK	Muut	Netto, yhteensä
Vakuutustekninen vastuuvélka	0,0	0,0	0,0	-0,9	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,9
Sijoitukset	502,0	0,0	127,0	60,4	10,1	48,5	24,8	213,9	986,8
Johdannaiset	-483,0	0,0	-124,0	-57,6	-9,0	-42,6	-24,1	-122,4	-862,6
Nettopositio, yhteensä	19,1	0,0	2,9	1,9	1,1	5,9	0,7	91,5	123,2

Valuuttariskin nettoasema, eriytetty kanta, 31.12.2022 ja 31.12.2021

Kotivaluutta, milj. €	USD	JPY	GBP	SEK	NOK	CHF	DKK	Muut	Netto, yhteensä
Vakuutustekninen vastuuvélka	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sijoitukset	18,9	0,0	20,2	0,0	0,4	3,8	1,2	0,3	44,8
Johdannaiset	-19,7	0,0	-20,3	0,0	0,0	-4,4	-1,3	0,0	-45,7
Nettopositio, yhteensä	-0,8	0,0	-0,1	0,0	0,4	-0,6	-0,1	0,3	-0,9

Kotivaluutta, milj. €	USD	JPY	GBP	SEK	NOK	CHF	DKK	Muut	Netto, yhteensä
Vakuutustekninen vastuuvélka	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sijoitukset	36,3	0,0	18,4	0,0	0,4	6,6	1,4	0,3	63,5
Johdannaiset	-34,9	0,0	-17,8	0,0	0,0	-5,8	-1,3	0,0	-59,8
Nettopositio, yhteensä	1,4	0,0	0,6	0,0	0,4	0,8	0,0	0,3	3,6

2.1.4 Muut markkinariskit

Korko-, osake- ja valuuttariskien lisäksi sijoitusomaisuuteen liittyy kiinteistö-, pääomarahasto- ja muista vaihtoehtoisista sijoituksista nousevat riskit. Sijoituspolitiikassa on määritetty maksimipainot tämän tyyppisille sijoituksille. Vuoden 2022 lopussa näiden sijoitusten yhteenlaskettu osuus alkuperäisen kannan sijoitusomaisuudesta oli 17,4 prosenttia (16,4) ja eriytetyn kannan omaisuudesta 5,8 prosenttia (5,2).

Ulkopuoliset omaisuudenhoitajat hoitavat pääomarahastosijoituksia sekä vaihtoehtoisia sijoituksia. Pääomarahastosalkku on hajautettu rahastojen tyylin ja maantieteellisen alueen mukaan. Vaihtoehtoiset sijoitukset sisältävät sekä suoria sijoituksia yksittäisiin rahastoihin että sijoituksia rahastojen rahastoihin, mikä mahdollistaa riittävän hajautuksen rahastojen ja sijoitustapojen välillä.

Vaihtoehtoisiin sijoituksiin liittyy usein etukäteen tehtävä sijoitussitoumus, joka ajan kuluessa sitoutuu joko kokonaan tai osittain sijoituksina kyseisiin rahastoihin. Mandatum Lifellä oli näitä taseen ulkopuolisia sijoitussitoumuksia avoimena vuoden 2022 lopussa yhteensä 2 066 miljoonaa euroa (1 804), joista 1 785 miljoonaa euroa (1 542) liittyi sijoitussidonnaisten

vakuutusten katteena oleviin varoihin. Näistä sitoumuksista syntyy yhtiölle riski siitä, että yhtiöllä on likvidejä varoja maksaa rahastojen pääomakutsut. Tätä riskiä yhtiön hallinnoi arvioimalla etukäteen mahdollisia odotettavissa olevien pääomakutsujen määriä ja nämä on otettu huomioon yhtiön sisäisessä likviditeetin hallinnassa. Sijoitussidonnaisissa sijoituskohteissa pääomakutsut rahoitetaan yleensä perimällä vakuutuksenottajalta erillinen vakuutusmaksu. Tästä syntyvää vastapuoliriskiä vakuutuksenottajaan yhtiö hallinnoi muun muassa asiakasvalinnalla, sijoituskorien korien kohderyhmän määrittämisellä ja vakuutus sopimusten ehtoilla.

MAMin kiinteistöyksikkö vastaa yhtiön kiinteistösijoitustoiminnasta. Kiinteistösalkkuun kuuluu suoria ja epäsuoria sijoituksia, kuten kiinteistörahastoja ja kiinteistöyhtiöiden osakkeita, päätetyn allokaation mukaisesti. Kiinteistösijoitustoiminnan riskejä rajoitetaan hajauttamalla sijoitukset sekä alueellisesti että kiinteistötyypeittäin.

2.2 Sijoitustoiminnan riskikeskittymät

Sijoituspolitiikassa on määritetty rajat sijoituksille yksittäisiin yhtiöihin. Rajoja asetettaessa otetaan huomioon

ensisijaisesti oma arvio sijoituskohteen luottoriskillisyydestä ja vastaava sitoutuvan pääoman määrä. Myös sijoituskohteesta saatavilla oleva julkinen informaatio, kuten luottoluokitukset, vaikuttavat sijoituslimiitin enimmäismäärään. Riskikeskittymiä seurataan säännöllisesti. Taulukossa 2-5 on kuvattuna markkina- ja luottoriskien keskittymät koko sijoitusomaisuudessa yksittäisten vastapuolten osalta omaisuuslajeittain.

Taulukossa 2-6 näytetään vielä erikseen kymmenen suurinta sijoitusta listattuihin osakkeisiin ja näiden osuus kaikista suorista listatuista osakesijoituksista. Suorien kotimaisten osakesijoitusten lisäksi yhtiö sijoittaa ulkomaisiin osakkeisiin sijoitusrahastojen ja ETF-rahastojen kautta sekä myös suorina osakesijoituksina. Taulukossa 2-7 puolestaan on eritelty keskittymät high yield- ja luottoluokittelemattomiin joukkovelkakirjalainoihin.

Taulukko 2–5 Suurimmat keskittymät yksittäisten vastapuolten osalta omaisuuslajeittain, koko sijoitusomaisuus, Mandatum Life 31.12.2021 ja 31.12.2022
Markkina- ja luottoriskien keskittymät yksittäisten vastapuolten osalta omaisuuslajeittain, koko sijoitusomaisuus, 31.12.2022

Liikkeeseenlaskija, Milj. €	Markkina-arvo yhteensä	% sijoitusomaisuudesta	Kassavarat ja lyhytaikaiset korkosijoitukset	Pitkäaikaiset korkosijoitukset, yhteensä	Pitkäaikaiset korkosijoitukset: Valtioiden takaamat	Pitkäaikaiset korkosijoitukset: Katetut joukkolainat	Pitkäaikaiset korkosijoitukset: Seniorivelka	Pitkäaikaiset korkosijoitukset: Tier 1 ja Tier 2	Osake-sijoitukset	Vakuudella kattamaton osuus johdannaisista
BNP Paribas	152,4	4 %	122,2	30,2	0,0	0,0	30,2	0,0	0,0	0,0
Skandinaviska Enskilda Banken	114,2	3 %	99,2	14,4	0,0	0,0	2,8	11,6	0,0	0,6
Danske Bank	106,8	2 %	79,0	27,8	0,0	0,0	17,3	10,5	0,0	0,0
Nordea Bank	103,1	2 %	71,8	30,3	0,0	0,0	5,6	24,7	0,0	1,1
Vattenfall	68,8	2 %	0,0	68,8	0,0	0,0	0,0	68,8	0,0	0,0
UPM-Kymmene	54,3	1 %	0,0	8,5	0,0	0,0	8,5	0,0	45,8	0,0
Vaisala	49,8	1 %	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	49,8	0,0
OP Pohjola	45,6	1 %	0,0	45,6	0,0	0,0	33,7	12,0	0,0	0,0
Caverion	40,4	1 %	0,0	4,4	0,0	0,0	0,0	4,4	36,0	0,0
Metso Outotec	35,7	1 %	0,0	5,9	0,0	0,0	5,9	0,0	29,8	0,0
10 suurinta keskittymää yhteensä	771,1	18 %	372,1	235,9	0,0	0,0	103,9	132,0	161,4	1,7
Muut	3 566,7	82 %								
Sijoitusomaisuus yhteensä	4 337,7	100 %								

Markkina- ja luottoriskien keskittymät yksittäisten vastapuolten osalta omaisuuslajeittain, koko sijoitusomaisuus, 31.12.2021

Liikkeeseenlaskija, Milj. €	Markkina-arvo yhteensä	% sijoitusomaisuudesta	Kassavarat ja lyhytaikaiset korkosijoitukset	Pitkäaikaiset korkosijoitukset, yhteensä	Pitkäaikaiset korkosijoitukset: Valtioiden takaamat	Pitkäaikaiset korkosijoitukset: Katetut joukkolainat	Pitkäaikaiset korkosijoitukset: Seniorivelka	Pitkäaikaiset korkosijoitukset: Tier 1 ja Tier 2	Osake-sijoitukset	Vakuudella kattamaton osuus johdannaisista
BNP Paribas	208,4	4 %	181,5	26,9	0,0	0,0	26,9	0,0	0,0	0,0
Nordea Bank	204,0	4 %	180,1	23,8	0,0	0,0	5,1	18,7	0,0	0,0
Skandinaviska Enskilda Banken	151,0	3 %	147,2	3,7	0,0	0,0	0,0	3,7	0,0	0,0
Danske Bank	94,9	2 %	76,6	18,3	0,0	0,0	11,1	7,2	0,0	0,0
Vattenfall	81,6	2 %	0,0	81,6	0,0	0,0	0,0	81,6	0,0	0,0
Vaisala	78,1	1 %	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	78,1	0,0
Fortum	51,1	1 %	0,0	27,4	0,0	0,0	27,4	0,0	23,8	0,0
OP Pohjola	48,8	1 %	0,0	48,8	0,0	0,0	37,0	11,8	0,0	0,0
Trevian Finland Properties I	46,1	1 %	0,0	46,1	0,0	0,0	46,1	0,0	0,0	0,0
UPM-Kymmene	43,9	1 %	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	43,9	0,0
10 suurinta keskittymää yhteensä	1 007,8	19 %	585,5	276,7	0,0	0,0	153,6	123,1	145,7	0,0
Muut	4 225,6	81 %								
Sijoitusomaisuus yhteensä	5 233,5	100 %								

Taulukko 2–6 Kymmenen suurinta suorien listattujen osakesijoitusten keskittymää, koko sijoitusomaisuus, Mandatum Life 31.12.2021 ja 31.12.2022
Kymmenen suurinta osakesijoituskeskittymää, koko sijoitusomaisuus, 31.12.2022

10 suurinta listattua osakesijoitusta	Markkina-arvo yhteensä, Milj. €	% kaikista suorista lista- tuista osakesijoituksista
Vaisala	49,8	11,6 %
UPM-Kymmene	45,8	10,7 %
Caverion	36,0	8,4 %
Lassila & Tikanoja	31,6	7,4 %
Metso Outotec	29,8	7,0 %
F-Secure Corporation	19,2	4,5 %
Uponor	17,9	4,2 %
Musti Group Holding	16,4	3,8 %
Nanoform Finland	13,1	3,1 %
F-Secure	9,3	2,2 %
10 suurinta keskittymää yhteensä	268,9	62,9 %
Muut suorat listatut osakesijoitukset	158,7	37,1 %
Suorat listatut osakesijoitukset yhteensä	427,6	100,0 %

Kymmenen suurinta osakesijoituskeskittymää, koko sijoitusomaisuus, 31.12.2021

10 suurinta listattua osakesijoitusta	Markkina-arvo yhteensä, Milj. €	% kaikista suorista lista- tuista osakesijoituksista
Vaisala	78,1	9,9 %
UPM-Kymmene	43,9	5,5 %
Lassila & Tikanoja	40,0	5,0 %
Terveystalo	37,0	4,7 %
F-Secure	33,7	4,3 %
Caverion	33,2	4,2 %
Musti Group	32,5	4,1 %
Uponor	30,9	3,9 %
Metso Outotec	29,0	3,7 %
Nanoform Finland	26,9	3,4 %
10 suurinta keskittymää yhteensä	385,1	48,6 %
Muut suorat listatut osakesijoitukset	407,3	51,4 %
Suorat listatut osakesijoitukset yhteensä	792,4	100,0 %

Taulukko 2–7 Kymmenen suurinta high yield- sekä luottoluokittelematonta korkosijoituskeskittymää, koko sijoitusomaisuus, Mandatum Life 31.12.2021 ja 31.12.2022
Kymmenen suurinta high yield- sekä luottoluokittelematonta korkosijoituskeskittymää, koko sijoitusomaisuus, 31.12.2022

10 suurinta suoraa sijoitusta high yield- ja luottoluokittelemattomiin korkoinstrumentteihin	Luokitus	Markkina-arvo yhteensä, Milj. €	% kaikista suorista korkosijoituksista
Granite Debtco 9 Limited	NR	27,0	1,0 %
Teollisuuden Voima	BB+	26,0	1,0 %
Granite Debtco 10 Limited	NR	25,2	0,9 %
Special Investment Fund eQ Finnish Real Estate	NR	24,7	0,9 %
Pohjolan Voima	NR	24,4	0,9 %
Huhtamaki	BB+	23,2	0,9 %
Saxo Bank	BB	17,2	0,6 %
Volvo Car	BB	17,2	0,6 %
Intrum	BB	15,2	0,6 %
Sponda	NR	14,7	0,5 %
10 suurinta keskittymää yhteensä		214,8	8,0 %
Muut suorat korkosijoitukset		2 485,1	92 %
Suorat korkosijoitukset yhteensä		2 699,9	100 %

Kymmenen suurinta high yield- sekä luottoluokittelematonta korkosijoituskeskittymää, koko sijoitusomaisuus, 31.12.2021

10 suurinta suoraa sijoitusta high yield- ja luottoluokittelemattomiin korkoinstrumentteihin	Luokitus	Markkina-arvo yhteensä, Milj. €	% kaikista suorista korkosijoituksista
Trevian Finland Properties I	NR	46,1	1,5 %
TDC	B	43,2	1,4 %
Pohjolan Voima	NR	37,4	1,2 %
Sponda	NR	35,0	1,1 %
Teollisuuden Voima	BB	28,4	0,9 %
EQ FIN Real Estate	NR	26,0	0,8 %
Granite DEBTco 9 LTD	NR	25,8	0,8 %
Huhtamaki	NR	23,0	0,7 %
EG Group	B-	18,9	0,6 %
Intrum	BB	18,3	0,6 %
10 suurinta keskittymää yhteensä		302,2	9,8 %
Muut suorat korkosijoitukset		2 789,1	90 %
Suorat korkosijoitukset yhteensä		3 091,2	100 %

2.3 Luottoriskit

Luottoriskit liittyvät mahdollisiin tappioihin tai taloudellisen aseman heikentymiseen, jotka johtuvat arvo-papereiden liikkeeseenlaskijoiden, johdannaissopimusten vastapuolten tai muiden velallisten luottokelpoisuudessa tapahtuvista muutoksista. Luottoriskiä aiheutuu sekä sijoituksista että vakuutus- ja jälleenvakuutussopimuksista.

Luottoriskit voivat realisoitua markkina-arvon alentumisena luotto-marginaalien muuttuessa epäedullisesti (spread-riski) tai luottotappioina mikäli velkainstrumentin liikkeeseenlaskija tai johdannaissopimusten tai jälleenvakuutussopimusten vastapuoli ei pysty täyttämään taloudellisia velvoitteitaan (luottotappioriski). Nykyisellä sijoitusomaisuudella luottoriskien rooli on merkittävä niin riskiaseman kuin riskienhallinnan käytäntöjenkin osalta.

Sijoitusomaisuuteen liittyvien luottoriskien lisäksi luottoriskiä aiheutuu jälleenvakuutussopimuksista. Nämä luottoriskit syntyvät osittain jälleenvakuuttajilta olevista saamisista ja osittain jälleenvakuutetusta vastuuelan osasta. Yhtiön osalta jälleenvakuuttajiin liittyvät luottoriskit ovat sijoituksiin liittyvän luottoriskin rinnalla vähäisiä.

Sijoitusomaisuuden merkittävien toimialakeskittymä ovat sijoitukset rahoitusalan korkoinstrumentteihin.

Taulukko 2-8 Luottoriskipositio omaisuuslajeittain, toimialasektoreittain ja luottoluokittain, Mandatum Life koko sijoitusomaisuus 31.12.2022

Milj. €	AAA	AA+ - AA-	A+ - A-	BBB+ - BBB-	BB+ - C	D	Luokittel-maton	Korko-sijoitukset yhteensä	Listatut osakkeet	Muut	Vasta-puoliriski	Yhteen-sä	Muutos tilantees-ta 31.12.2021
Perusteollisuus	0,0	0,0	4,0	32,9	29,9	0,0	13,7	80,4	62,2	0,0	0,0	142,7	9,6
Pääomahyödykkeet	0,0	0,0	16,8	22,3	57,9	0,0	15,1	112,0	99,3	0,0	0,0	211,4	-0,4
Kulutustavarat	0,0	2,9	23,5	87,2	90,4	0,0	10,3	214,4	59,8	0,0	0,0	274,2	-120,0
Energia	0,0	0,0	7,0	0,0	0,0	0,0	0,0	7,0	7,5	0,3	0,0	14,8	-44,3
Rahoitus	0,0	221,1	556,2	292,1	62,3	0,0	18,9	1 150,7	1,8	0,4	1,7	1 154,6	-218,0
Valtiot	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Valtioiden takaamat jvk-lainat	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Terveystenhoito	0,0	0,0	5,3	38,9	130,9	0,0	8,4	183,6	32,7	0,0	0,0	216,4	-92,7
Vakuutus	0,0	0,0	15,4	41,8	0,0	0,0	16,6	73,8	0,0	1,0	0,0	74,8	-15,6
Media	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,9	2,9	5,8	0,0	0,0	0,0	5,8	-2,0
Pakkaus	0,0	0,0	0,0	0,0	27,4	0,0	0,0	27,4	5,4	0,5	0,0	33,3	-2,3
Julkinen sektori, muut	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-22,9
Kiinteistöala	0,0	0,0	0,0	73,9	0,0	0,0	83,4	157,3	0,0	169,4	0,0	326,7	-91,5
Palvelut	0,0	0,0	10,1	38,2	192,8	0,0	36,5	277,7	41,3	2,7	0,0	321,7	-75,7
Teknologia ja elektroniikka	0,0	0,9	7,1	14,4	4,7	0,0	20,4	47,5	110,2	0,0	0,0	157,7	-56,3
Telekommunikaatio	0,0	0,0	7,3	44,4	26,5	0,0	0,0	78,2	0,3	0,0	0,0	78,5	-45,4
Liikenne	0,0	0,0	1,9	8,4	4,8	0,0	5,8	20,9	7,0	0,0	0,0	27,9	-9,2
Yhdyskuntapalvelut	0,0	1,3	0,0	39,9	94,8	0,0	34,6	170,6	0,0	0,0	0,0	170,6	-27,3
Muut	0,0	5,6	0,0	4,4	13,0	0,0	69,5	92,5	0,0	11,6	0,0	104,1	37,9
Arvopaperistetut joukkovelkakirjat	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Vakuudelliset joukkovelkakirjat	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sijoitusrahastot	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	171,2	171,2	356,9	487,3	0,0	1 015,4	-127,0
Vastapuoliyhteisö	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	7,2	7,2	7,2
Yhteensä	0,0	231,9	654,6	738,8	735,6	2,9	507,3	2 871,1	784,5	673,3	8,9	4 337,7	-895,7
Muutos tilanteesta 31.12.2021	0,0	19,8	-8,7	-166,6	-100,4	2,9	-106,5	-359,4	-448,6	-96,5	8,9	-895,7	

2.3.1 Luottoriskien hallinta

Suorien velkasijoitusten valinta perustuu ensisijaisesti yksittäisten joukkovelkakirjojen valitsemiseen ja toissijaisesti ylhäältä alas johdettuun allokaatioon. Tämä sijoitustyyli saattaa johtaa tilanteisiin, joissa sijoitussalkku ei ole täysin rahoitusteorian mukaisesti hajautettu, mutta sisältää perusteellisesti riski-tuotosuhteeseen keskittyen analysoituja sijoituksia. Seuraavia seikkoja pidetään kriittisinä menestystekijöinä velkasijoitusten valinnassa:

1. Mahdolliset sijoitukset tulee ymmärtää täysin. Liikkeeseenlaskijan tai vastapuolen luottokelpoisuus arvioidaan yhdessä instrumentteihin liittyvien vakuuksien ja muiden rakenteellisten yksityiskohtien kanssa. Vaikka ulkopuolisia luottoluokituslaitosten antamia luottoluokituksia käytetään sisäisen arvioinnin tukena, sisäisesti tehdyt arviot ovat aina tärkeimpiä päätöksentekoon vaikuttavia tekijöitä. Analyysien tekemisessä tarvittavaa osaamista ja resursseja on kehitetty sijoitusyksikössä jatkuvasti viime vuosien aikana.
2. Kun yksittäisen instrumentin ominaisuudet ymmärretään ja instrumenttiin liittyvän tuottopotentialin ja riskien katsotaan olevan tasapainossa, sijoitustransaktio tulee olla toteutettavissa lyhyellä varoitusajalla

instrumenttityypistä riippumatta. Tämä luo painetta luottolimiittirakenteisiin ja toimintatapoihin, joiden tulee olla samanaikaisesti

- i. tarpeeksi joustavia nopean päästöksenteon mahdollistamiseksi instrumenttityypistä riippumatta,
- ii. hyvin rakennettuja, jotta voidaan varmistua siitä, että sijoitusvaihtoehtojen arviointi suoritetaan huolellisesti huomioiden sijoitustyyppille ominaiset piirteet ja riskit, ja
- iii. näiden tulee rajoittaa yksittäisiä yhtiöitä koskevien riskien enimmäismäärä siten, että se on tasapainossa riskinottohalukkuuden kanssa. Viime vuosien aikana luottolimiittirakenteet ja -toimintatavat ovat olleet erityisesti huomion kohteena yhtiöiden sijoituspolitiikkoja kehitettäessä.

Yksittäisiä yhtiöitä ja tuotteita koskevia luottoriskien kokonaismääriä seurataan säännöllisesti ei-toivottujen keskittymien tunnistamiseksi. Luottoriskiasemat raportoidaan säännöllisesti tasehallintakomitealle ja hallitukselle esimerkiksi toimialoittain sekä omaisuuslajeittain ja korkosijoitusten osalta luottoluokituksittain. Myös yksittäisten liikkeeseenlaskijoiden ja vastapuolien luottoluokituksia seurataan jatkuvasti.

Johdannaissovimusten vastapuoliriskin hallitsemiseksi ja pienentämiseksi käytetään kahdenvälisiä ISDA- ja CSA-sopimuksia.

2.4 Likviditeettiriski

Likviditeettiriski on riski siitä, ettei yhtiö pystyisi realisoimaan sijoituksiaan tai muita omaisuus-eriään pystyäkseen suoriutumaan maksuvelvoitteista niiden erääntyessä.

Suhteellisen pieni osa henkivakuutusvastuista on takaisinostettavissa, mikä tekee mahdolliseksi antaa luotettavia, lyhyen aikavälin korvausennusteita. Tämän lisäksi varat ovat likvidejä, joten likviditeettiriski ei ole nykyisellään merkittävä. Likviditeettiriskin hallinnan merkitystä kasvattaa kuitenkin johdannaisten käyttö ja niihin liittyvät mahdolliset vakuudet. Nämä on huomioitu yhtiön likviditeetin hallinnassa stressitestien kautta. Yksityiskohtaisempi kuvaus Mandatum-ryhmän likviditeettiriskistä löytyy kappaleesta 4.2.

2.5 Vakuutusriskit

Henkivakuutustoiminnan vakuutusriskit sisältävät biometriset riskit sekä muut henkivakuutustoiminnan riskit kuten takaisinostoriskin ja kustannusriskin. Vastuuvelan diskonttokorkoon liittyvä riski on osa yhtiön markkinariskejä, mutta se liittyy myös keskeisesti vakuu-

tustutotteisiin ja käsitellään siitä syystä tässä yhteydessä. Tässä osiossa käsitellään näiden henkivakuutustoiminnan riskien kehitystä vuonna 2022. Lisäksi osiossa esitellään vakuutusriskejä koskevat keskeiset riskienhallintaperiaatteet.

2.5.1 Biometriset riskit

Henkivakuutustoiminnan biometriset riskit syntyvät pääasiassa siitä, että vakuutetuille tulisi korvattavaksi enemmän kuolemantapausta-, työkyvyttömyys- tai sairauskulukorvauksia tai että eläkevakuutuksissa eläkkeitä tulisi maksamaan vakuutetuille pidempään (pitkäikäisyysriski) kuin yhtiö ennakoivakuutusten hinnoitteluhetkellä. Tapauksia, joissa yksittäinen voimakkaasti vaikuttava tapahtuma tai tapahtumasarja aiheuttaa merkittävän eron toteutuneiden korvausten ja odotettujen maksujen välillä, kutsutaan katastrofiriskiksi.

Sopimusten pitkäkestoisuus ja se, että yhtiön oikeus muuttaa vakuutusehdoja ja -maksuja on rajoitettu, kasvattaa biometrisiä riskejä. Mikäli vakuutusmaksut osoittautuvat riittämättömiksi, eivätkä ne ole muutettavissa, vastuuvélkaa täydennetään odotettavissa olevaa tappiota vastaavalla määrällä.

Taulukossa 2-10 esitetään yhtiön ensivakuutuksen riskiliikkeen tulos ilman Baltian liiketoiminnan tulosta. Toteutuneen korvausmenon suhde laskuperus-

teiden mukaiseen korvausmenoon oli 75 prosenttia vuonna 2022 (68). Taulukosta voi myös arvioida riskiliikkeen herkkyyttä. Esimerkiksi henkivakuutuksen osalta kuolevuuden kaksinkertaistuminen nostaisi maksetut korvaukset 17,2 miljoonasta eurosta 34,4 miljoonaan euroon. Baltian liiketoiminnan osalta riskiliikkeen tulos oli 0,9 miljoonaa euroa (1,5).

Pitkäikäisyysriski on yhtiön biometristä riskeistä merkittävin. Laskuperustekorollinen ryhmäeläkekanta muodostaa suurimman osan pitkäikäisyysriskistä. Laskuperustekorolliset ryhmäeläkkeet ovat olleet uusilta jäseniltä pääosin suljettuja useiden vuosien ajan, ja tämän vuoksi jäsenten keski-ikä on suhteellisen korkea, lähes 70 vuotta. Sijoitussidonnaisten ryhmäeläkkeiden ja yksilöllisten eläkevakuutusten kannassa pitkäikäisyysriski ei ole niin merkittävä, sillä vakuutukset ovat pääsääntöisesti määrällisiä, ja niihin liittyvät henkivakuutukset pienentävät pitkäikäisyysriskiä.

Pitkäikäisyysriskin osalta vuotuista riskiliikkeen tulosta ja kuolleisuustrendiä analysoidaan säännöllisesti ja sekä eriytetyn ryhmäeläkekannan että muun ryhmäeläkevakuutuskannan osalta vastuuvelan laskennassa käytettyä elinajan odotetta on historiassa tarkistettu. Yhteensä muutokset kasvattivat vuoden 2022 vastuuvelkaa 63,4 miljoonalla eurolla (71,0), sisältäen eriytetyn

Taulukko 2-10 Omalla vastuulla olevan riskiliikkeen korvaussuhteita 2021 ja 2022 ilman Baltian liiketoiminnan osuutta, Mandatum Life

Milj. €	2022			2021		
	Riskitulo	Korvausmenot	Korvaussuhde	Riskitulo	Korvausmenot	Korvaussuhde
Henkivakuutus	46,5	22,2	48 %	47,3	17,3	37 %
Kuolevuus	27,4	17,2	63 %	28,2	12,1	43 %
Sairastavuus ja työkyvyttömyys	19,1	5,0	26 %	19,1	5,3	28 %
Eläkevakuutus	80,1	72,9	91 %	83,5	72,1	86 %
Yksilöllinen eläke	13,9	14,6	105 %	14,0	14,6	104 %
Ryhmäeläke	66,2	58,3	88 %	69,4	57,4	83 %
Kuolevuus (pitkäikäisyys)	64,9	57,2	88 %	67,9	56,6	83 %
Työkyvyttömyys	1,2	1,1	94 %	1,6	0,9	54 %
Yhteensä	126,6	95,1	75 %	130,8	89,4	68 %

ryhmäeläkekannan 52,2 miljoonan euron (58,2) kuolevuustäydennyksen. Näiden muutosten jälkeen ryhmäeläkkeen kumulatiivinen kuolleisuus on ollut ylijäämäinen. Vuoden 2022 pitkäikäisyyden riskiliike oli ryhmäeläkevakuutuksien osalta 7,8 miljoonaa euroa (11,3) voitollinen, kun huomioidaan täydennysvastuiden 7,6 miljoonan euron (7,3) purku.

Henkivakuutuksen kuolevuusliike on voitollista. Merkittävimpänä kuolevuusliikkeen heikkenemiseen vaikuttavana riskinä nähdään mahdollinen pandemia, tosin Covid-19-pandemia ei ole juurikaan heikentävästi vaikuttanut yhtiön kuolevuusliikkeen kehitykseen. Tässä taustalla on pitkälti se, että taudin vaikutukset kohdistuvat enemmän iäkkäisiin henki-

löihin, ja näillä ei yleensä enää riskihenkivakuutuksia ole.

Muiden biometristen riskien osalta riskiliike on ollut kokonaisuutena voitollista, vaikka eri riskien välillä on voimakasta vaihtelua. Työkyvyttömyys- ja sairauskuluvakuutuksissa riskiä pienentää pitkällä aikavälillä se, että yhtiöllä on oikeus korottaa vakuutusmaksuja olemassa olevien sopimusten osalta, mikäli vakuutuskorvausten määrässä tapahtuu epäsuotuisaa kehitystä.

Yhtiön vakuutuskanta on suhteellisen hyvin hajautunut, eikä sisällä merkittäviä riskikeskitymiä. Yhtiön ottamalla katastrofijälleenvakuutuksella pienennetään mahdollisten riskikeskitymien merkitystä entisestään.

2.5.2 Vastuuvelan diskonttaus korkoon liittyvä riski
Vastuuvelan diskonttaus korkoon liittyvä riski on merkittävin vastuuvelan riittävyteen vaikuttava riski. Sopimuksiin sisältyvä laskuperustekorko on päätetty koko sopimusajalle. Tämän johdosta markkinakorkojen ja odotettujen sijoitustuottojen laskiessa saatetaan joutua tilanteeseen, jossa vastuuvelkaa on täydennettävä.

Suurimmassa osassa alkuperäisistä laskuperustekorollisista sopimuksista taattu korko on 3,5 prosenttia. Suomessa ennen vuotta 1999 myydyissä yksilöllisissä vakuutuksissa laskuperustekorko on 4,5 prosenttia, joka on myös määräysten mukainen korkein sallittu

diskonttauskorko. Näiden vakuutus-
ten vastuuvelan diskonttauskorko on
alennettu 3,5 prosenttiin. Tästä johtuen
vastuuvelkaa on täydennetty 28,9
miljoonalla eurolla vuonna 2022 (32,4).
Lisäksi 182,2 miljoonaa euroa on varattu
vuosille 2023–2025 vastuuvelan lasku-
perustekorkovaatimuksen alentamiseksi
0,25 prosenttiin ja vuoden 2026 osalta
0,75 prosenttiin. Kokonaisuutena yhtiö
on täydentänyt alkuperäisen lasku-
perustekorkoisen vakuutuskannan vas-
tuuvelkaa 211,0 miljoonan euron (274,0)
suuruuisella korkotäydennyksellä.

Eriytetyn ryhmäeläkekannan vakuu-
tussopimusten laskuperustekorko on
pääosin 3,5 prosenttia. Riskienhallinnan
näkökulmasta tärkeämpää on se, että
vastuuvelan diskonttauskorko on
0,0 prosenttia. Eriytetyn kannan 3,5
prosentilla diskontattu perusvastuu
on 450,9 miljoonaa euroa (485,1)
ja diskonttauskoron 0,0 prosenttiin
alentavan korkotäydennyksen määrä on
168,7 miljoonaa euroa (183,5). Tulevien
lisäetujen täydennyksellä on merkittävä
rooli eriytetyn kannan riskienhallin-
nassa. Tämä täydennys on yhteensä
95,6 miljoonaa euroa (82,4), joka
voidaan käyttää kattamaan mahdollisia
sijoitustappioita tai rahoittamaan mah-
dollisia muutoksia eriytetyn vastuuvelan
diskonttauskorossa.

Kuhunkin vakuutuslajiin ja lasku-
perustekorkoon liittyvät vastuuvelat on

esitetty taulukossa 2–11. Taulukossa
näkyvät myös kunkin luokan vastuuvelan
muutos vuonna 2022.

2.5.3 Muut vakuutusriskit
Muista vakuutusriskeistä merkittä-
vimpiä ovat vakuutuksenottajien
käyttäytymiseen liittyvät epävarmuus-
tekijät. Asiakkailta on oikeus lopettaa
vakuutusmaksujen maksaminen tai
mahdollisuus lopettaa vakuutussopi-
mus ennen aikaisesta (takaisinostoriski).
Keskeytys- ja takaisinostomäärien pitä-
minen alhaisella tasolla on keskeinen
menestystekijä erityisesti sijoitussidon-
naisen liiketoiminnan kustannusliikkeen
kannalta. Tasehallinnan riskien kan-
nalla takaisinostoriski on vähemmän
merkittävä, koska noin 85 prosenttia
laskuperustekorollisesta vastuuvelasta
muodostuu eläkevakuutuksista, joissa
takaisinosto on mahdollinen ainoastaan
poikkeustapauksissa. Tasehallinnan
kannalta todellista takaisinostoriskiä on
näin ollen vain laskuperustekorollisissa
sijoitusvakuutuksissa ja kapitalisaa-
tiosopimuksissa, joiden vastuuvelan
yhteismäärä on kuitenkin noin viisi
prosenttia koko laskuperustekorol-
lisesta vastuuvelasta. Vastuuvelan
täydennyksiä ei myöskään makseta
takaisinoston yhteydessä, mikä osal-
taan pienentää laskuperustekorkoiseen
kantaan liittyvää takaisinostoriskiä.

2.5.4 Vakuutusriskien hallinta ja valvonta

Henkivakuutuksien biometrisiä riskejä
rajoitetaan huolellisella vastuuvalin-
nalla, riski- ja kustannusvastaavalla
hinnoittelulla, asettamalla ylärajoja
myönnettäville turville sekä jälleenva-
kuutuksella. Vakuutusriskien komitea
monitoroi yhtiön vakuutusriskien hallin-
nan kattavuutta ja asianmukaisuutta.

Vakuutusriskeihin liittyvä vas-
tuuvallinta on osa yhtiön päivittäistä
toimintaa. Mandatum Lifen vastuuvalin-
tapolitiikassa on määritetty periaatteet
riskin valinnalle ja limiitit vakuutettaville
summille. Hallitus hyväksyy vastuun-
valintapolitiikan, vakuutussopimusten
hinnoittelun ja vastuuvelan laskennan
keskeisimmät periaatteet.

Jälleenvakuutuksella rajoitetaan
erityisesti yksittäisiä kuolevuus- ja
pysyvän työkyvyttömyyden riskejä.
Hallitus päättää vuosittain suurimmista
omalla vastuulla pidettävistä korvaus-
määristä. Yhtiössä tämä määrä on 1,5
miljoonaa euroa vakuutettua kohden.
Mahdollisten katastrofien vaikutusten
pienentämiseksi yhtiöllä on käytössä
katastrofisuojia.

Riskiliikkeen tulosta seurataan
tiiviisti ja maksutason riittävyyttä
arvioidaan vähintään vuosittain perus-
teellisesti. Yhtiö mittaa riskinvalinnan
tehokkuutta ja hinnoittelun riittävyyttä
keräämällä tietoa toteutuneesta kor-

vausmenosta kultakin tuote- ja riski-
alueelta. Toteutunutta korvausmenoa
verrataan vakuutusmaksuja asetetta-
essa oletettuihin ennusteisiin kunkin
eri riskiturvan osalta. Kustannusriskiä
hallinnoidaan seuraamalla liikekuluja,
kehittämällä yhtiön toiminnan tehok-
kuutta ja käyttämällä sellaista liikeku-
luuormitusrakennetta, josta saadaan
tuloja läpi vakuutuksen elinkaaren.

Vastuuvelkaa analysoidaan ja mah-
dollisia täydennystarpeita arvioidaan
säännöllisesti. Vastuuvelkaan liittyviä
keskeisimpiä oletuksia tarkistetaan
vuosittain. Vastuiden riittävyyttä
testataan neljännesvuosittain. Näihin
vastuuvelan ja riskiliikkeen analyyseihin
perustuen asetetaan hinnat uusille
vakuutussopimuksille sekä päivitetään
vastuuvallintapolitiikka ja vastuuvelan
laskennassa käytetyt oletukset.

Taulukko 2-11 Vastuuvelan muutoksen analyysi ennen jälleenvakuuttajien osuutta, Mandatum Life

Milj. €	Velka 2021	Maksut	Korvaukset	Kuormitustulo	Takuutuotot	Asiakas- hyvitykset	Muut	Velka 2022	Osuus %
Sijoitussidonnainen pl. Baltia	10 525	1 285	-734	-104	0	0	-1 061	9 912	77 %
Yksilöllinen eläkevakuutus	1 777	52	-24	-20	0	0	-308	1 478	11 %
Henkivakuutus	2 495	73	-146	-19	0	0	-342	2 062	16 %
Kapitalisaatiosopimukset	4 721	1 065	-510	-41	0	0	-220	5 015	39 %
Ryhmäeläkevakuutus	1 532	95	-54	-24	0	0	-192	1 357	11 %
Laskuperustekorollinen ja muut pl. Baltia	3 236	104	-364	-31	80	4	-61	2 969	23 %
Eriytetty ryhmäeläkekanta	751	2	-45	-1	16	4	-12	715	6 %
Laskuperustekorko 3,5 %	485	2	-45	-1	16	4	-10	451	4 %
Korkotäydennys (3,5 % -> 0,0 %)	183	0	0	0	0	0	-15	169	1 %
Tulevien lisäetujen vastuu	82	0	0	0	0	0	13	96	1 %
Ryhmäeläkevakuutus	1 397	32	-168	-4	41	0	12	1 309	10 %
Laskuperustekorko 3,5 %	1 129	0	-133	-2	37	0	13	1 044	8 %
Laskuperustekorko 2,5 %, 1,5 % tai 0,0 %	268	32	-35	-2	4	0	-2	265	2 %
Yksilöllinen eläkevakuutus	550	4	-123	-3	19	0	43	490	4 %
Laskuperustekorko 4,5 %	377	2	-56	-2	15	0	-5	331	3 %
Laskuperustekorko 3,5 %	112	1	-35	-1	4	0	23	104	1 %
Laskuperustekorko 2,5 % tai 0,0 %	61	0	-32	0	1	0	26	56	0 %
Yksilöllinen henkivakuutus	130	30	-19	-9	5	0	-14	122	1 %
Laskuperustekorko 4,5 %	49	4	-2	-1	2	0	-1	51	0 %
Laskuperustekorko 3,5 %	63	8	-9	-3	2	0	-5	57	0 %
Laskuperustekorko 2,5 % tai 0,0 %	18	18	-8	-5	0	0	-8	15	0 %
Kapitalisaatiosopimukset	28	0	0	0	0	0	-3	25	0 %
Laskuperustekorko 3,5 %	0	0	0	0	0	0	0	0	0 %
Laskuperustekorko 2,5 % tai 0,0 %	28	0	0	0	0	0	-3	25	0 %
Tulevien lisäetujen vastuu	0	0	0	0	0	0	0	0	0 %
Korkotäydennys	274	0	0	0	0	0	-63	211	2 %
Kuolevuustäydennys	71	0	0	0	0	0	-8	63	0 %
Tuleva jälleenvakuutus	1	0	-1	0	0	0	0	0	0 %
Muu velka	35	37	-8	-15	0	0	-17	32	0 %
Mandatum Life pl. Baltia	13 762	1 390	-1 098	-135	80	4	-1 123	12 881	100 %
Baltia	196	10	-27	-3	0	0	-176	0	0 %
Sijoitussidonnainen	186	9	-26	-3	0	0	-166	0	0 %
Muut	10	1	-1	0	0	0	-10	0	0 %
Mandatum Life -konserni yhteensä	13 958	1 399	-1 125	-138	81	4	-1 299	12 881	100 %

3. Mandatum Asset Managementin liiketoiminnan riskit

MAMin merkittävin riskialue on operatiiviset riskit, minkä vuoksi operatiivinen riskienhallinta on tärkeä osa yhtiön riskienhallintaa. Operatiivisten riskien lisäksi MAM altistuu likviditeettiriskille. MAMin liiketoiminta rahoitetaan omaisuudenhoidon tuotoilla, joka koostuu asiakkaiden ja kumppaneiden maksamista omaisuudenhoidon palkkiotuotoista. MAM ei ole rahoittanut toimintaansa ulkoisella rahoituksella, joten yhtiöllä ei ole siihen liittyviä riskejä, kuten korkoriskiä, valuuttakursiriskiä tai jälleenrahoitusriskiä. MAM hallitsee likviditeettiriskiä seuraamalla likviditeettiasemaansa säännöllisesti ja ylläpitämällä likviditeettipuskuria. MAM seuraa myös likviditeettiasemaansa sääntelyn tuomien likviditeettivaatimusten näkökulmasta.

MAM altistuu myös keskittymäriskille asiakasportfolionsa kautta, sillä suurin osa sen asiakkaista ovat Sampo-konsernin yhtiöitä. Mandatum Life on MAMin suurin asiakas palkkiotuotoilla mitattuna. Keskittymäriskiä ei kuitenkaan pidetä merkittävänä, koska Mandatum Life ja MAM ovat kummatkin Sampo-konsernin yhtiöitä.

MAM ei käy kauppaa omaan lukuunsa, joten se ei ole alttiina markkinariskille, joka aiheutuisi sen omasta

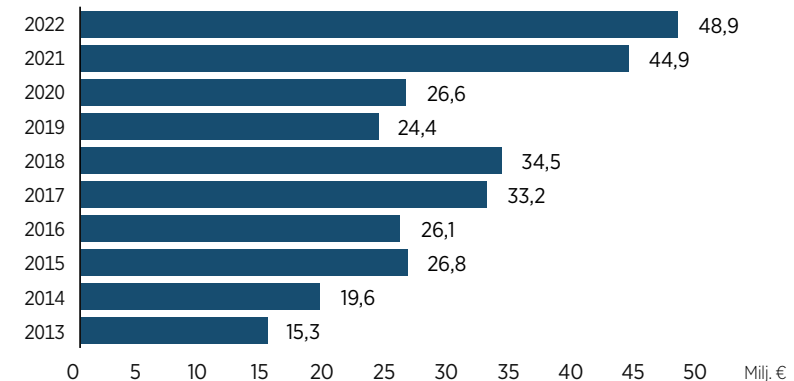
kaupankäynnistä. MAMin palkkiotuotot ovat kuitenkin vahvasti sidoksissa sen hallinnoimien omaisuuserien arvoon, ja palkkiotuottojen kautta MAM altistuu markkinariskille. MAMin hallinnoimat omaisuuserät ovat kuitenkin hyvin hajautettuja sekä omaisuusluokittain että toimialoittain, ja myös maantieteellisesti.

4. Mandatum-konserni

4.1 Liikekuluriski

Mandatum on altistunut lisäksi kustannusriskeille, jotka ovat riskejä siitä, että tulevat liikekulut ylittäisivät vakuutusten ja palveluiden hinnoittelussa oletetun tason. Kustannusriskiä lisää se, että henkivakuutustoiminnassa vakuutusten ehtoja ja vakuutusmaksuja ei useimmiten voida muuttaa vakuutuksen elinkaaren aikana. Keskeisenä haasteena on vakuutusten ja palveluiden hoitamiseen liittyvien prosessien kustannusten sekä moninaiseen IT-arkkitehtuuriin liittyvien kustannusten pitäminen hyväksyttävällä tasolla. Vuonna 2022 konsernin operatiivinen tulos (palkkiotuotot vähennettynä liikekuluilla) oli 48,9 miljoonaa euroa (44,9). Mandatum ei jaksota vakuutusten hankintakuluja. Kuvassa 4-1 on esitetty konsernin operatiivinen tulos vuosilta 2013–2022. Kuvassa vuoden 2020 ja sitä aikaisempien vuosien operatiivinen tulos vastaa Mandatum Life -konsernin lukuja.

Kuva 4-1 Mandatumin operatiivinen tulos 2013–2022

4.2 Likviditeettiriski

Likviditeettiriskillä on suhteellisen vähän merkitystä Mandatum-konsernissa. Merkittävin vaikutus tällä on Mandatum Lifessa, mutta pääsääntöisesti henkivakuutusyhtiön laskuperustekorkoisessa vakuutuskanassa velat ovat verrattain hyvin ennustettavia ja riittävä osa niistä vastaavista sijoitusvaroista on käteistä tai lyhytaikaisia rahamarkkinasijoituksia.

Henkivakuutusyhtiöissä yleisesti ottaen suuri muutos takaisinostojen määrässä voisi vaikuttaa likviditeetti-

asemaan. Mandatum Lifessa kuitenkin vain suhteellisen pieni määrä vakuutussopimuksista voidaan takaisinostaa ennaikaisesti ja sen vuoksi korvauskuluista aiheutuvat lyhyen aikavälin kassavirrat on mahdollista ennustaa hyvin tarkasti.

Vastuuvelan sekä rahoitusvarojen ja -velkojen maturiteetit on esitetty taulukossa 4-2. Taulukossa esitetään rahoitustarve, joka aiheutuu rahoitusvarojen ja -velkojen sekä vastuuvelan odotetuista kassavirroista.

Taulukko 4–2 Kassavirrat sopimukseen perustuvan maturiteetin mukaan, Mandatum-konserni, 31.12.2022

Milj. €	Kirjanpitoarvo			Kassavirta						
	Kirjanpitoarvo yhteensä	Kirjanpitoarvo – ilman sopimuksellista eräpäivää	Kirjanpitoarvo – Sopimukseen perustuva maturiteetti	2023	2024	2025	2026	2027	2028–2037	2038–
Rahoitusvarat	4 574,2	2 177,7	2 396,5	330,0	639,9	570,8	515,3	426,8	434,9	0,0
Rahoitusvarat (muut kuin johdannaiset)	4 551,1	2 177,7	2 373,4	306,9	639,9	570,8	515,3	426,8	434,9	0,0
Koronvaihtosopimukset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Valuuttajohdannaiset	23,1	0,0	23,1	23,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Rahoitusvelat	405,1	0,0	405,1	-362,1	-263,1	-8,2	-7,8	-7,8	-78,2	-182,8
Rahoitusvelat (muut kuin johdannaiset)	402,5	0,0	402,5	-361,5	-262,6	-8,1	-7,7	-7,7	-76,8	-182,9
Koronvaihtosopimukset	2,2	0,0	2,2	-0,1	-0,5	-0,2	-0,2	-0,2	-1,4	0,1
Valuuttajohdannaiset	0,4	0,0	0,4	-0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Vuokrasopimusvelat	21,0	0,0	21,0	-1,6	-1,6	-1,6	-1,6	-1,7	-12,9	0,0
Nettovastuuvelka	2 493,0	0,0	2 493,0	-242,0	-228,8	-225,1	-205,3	-177,4	-114,2	-682,5

* Taulukossa rahoitusvarat ja -velat on jaettu sopimuksiin, joiden maturiteetti on sopimuksessa määritetty sekä muihin sopimuksiin. Muiden sopimusten kassavirtaprofiilin esittämisen sijasta niille esitetään ainoastaan kirjanpitoarvo. Lisäksi taulukossa on esitetty vastuuvelan odotetut kassavirrat jälleenvakuutuksen jälkeen. Erien luonteesta johtuen näihin lukuihin liittyy epävarmuutta.

Mandatum-konsernilla on melko vähäinen määrä rahoitusvelkoja ja näin ollen jälleenvakuutusriski on suhteellisen pieni

Kuten edellä on mainittu, MAMin osalta likviditeettiriski liittyy enemmän yhtiön kustannusten maksamiseen ja erityisesti kun merkittävä osa kustannuksista liittyy konsernin sisäisiin veloituksiin, niin konsernin kannalta MAMin toimintaan liittyvä likviditeettiriski on erittäin vähäinen. Tätä korostaa se, että MAMin pääomitus on järjestetty oman pääoman ehtoisilla varoilla.

4.3 Valuuttariski

Valuuttariski voidaan jakaa transaktioriskiksi ja translaatoriskiksi. Mandatum-konserni on alttiina transaktioriskille, jolla tarkoitetaan valuuttariskiä, joka syntyy sopimus pohjaisista ulkomaanvaluutan määräisistä kassavirroista lähinnä henkivakuutusyhtiössä.

Mandatum-konsernissa transaktioriskiä syntyy pääasiassa Mandatum

Lifen sijoituksista muihin valuuttoihin kuin euroon, koska Mandatum Lifen vastuuvelka on euromääräistä (pl. jälleenvakuutus, jonka merkitys vähäinen). Avoimia valuuttapositioneja hallinnoidaan sallittujen limiittien puitteissa. MAMin sivuliikkeen käteisvaroista muodostuva transaktioriskipositio on vähäinen, sillä käteisvaroja oli 0,05 miljoonaa euroa vuoden

2022 lopussa. Mandatum-konsernin transaktioriskipositio vastaa siis pitkälti edellä taulukossa 2–4 kuvattua Mandatum Lifen valuuttapositionia.

SEGMENTTI- INFORMAATIO

Mandatum-konsernin segmentti-raportointi perustuu tuoteryhmä- sekä liiketoimintajakoon. Raportoivat segmentit ovat sijoitussidonnaiset sopimukset, muut sopimukset sekä omaisuudenhoitoratkaisut.

Tuoteryhmien riskit poikkeavat toisistaan sijoitusriskien osalta. Segmenttien tulokset raportoidaan yhtiön johdolle osana johdon raportointia.

Segmentille sijoitussidonnaiset sopimukset on kohdistettu sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset ja näiden tuotto mukaan

lukien Mandatum Lifen rahastoyhtiöiltä saamat palkkiot. Liikekustannusten, mukaan lukien poistot, ja aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden allokointi segmenteille on laadittu yhtiön sisäisen kustannuslaskennan avulla.

Segmenttien ja yhtiöiden välisten kotimaisten ja rajat ylittävien liiketoimien hinnoittelussa on sovellettu markkinaehtoperiaatetta. Hinnoittelu perustuu OECD:n siirtohinnoitteluhjeistukseen sekä EU:n siirtohinnoitteludokumentoinnista antamaan käytäntöäntöön.

Konsernin laaja tuloslaskelma liiketoimintasegmenteittäin 2022

Milj. €	Mandatum Life Sijoitus- sidonnaiset sopimukset	Mandatum Life Muut sopimukset	Mandatum Asset Management	Eliminoinnit & liike- toiminnoille kohdistat- tavat erät	Konserni
Vakuutusmaksutulo	1 294,0	96,4	0,0	0,0	1 390,4
Sijoitustoiminnan nettotuotot ¹	-1 002,6	169,8	0,1	6,8	-825,9
Liiketoiminnan muut tuotot + liikevaihto konsernin ulkopuolisilta	0,0	17,7	18,6	0,0	36,3
Liikevaihto konserniyhtiöiltä	0,0	0,0	59,5	-59,5	0,0
Korvaukset	-759,7	-123,0	0,0	0,0	-882,7
Vakuutus- ja sijoitussopimusvelkojen muutos ²	596,0	83,8	0,0	0,0	679,8
Henkilöstökulut	-24,0	-29,5	-20,5	0,0	-74,1
Liiketoiminnan muut kulut	-74,5	-29,2	-26,4	49,2	-81,0
Konserniavustus Sampo Oyj:lle	0,0	0,0	-29,0	0,0	-29,0
Rahoituskulut	0,0	-14,0	-0,1	1,8	-12,2
Osuus osakkuusyritysten voitoista/tappioista	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1
Voitto ennen veroja	29,1	172,2	2,1	-1,7	201,8
Verot	-5,8	-36,7	-0,5	0,0	-43,0
Vähemmistöosuus	0,0	0,2	0,0	0,0	0,2
Tilikauden voitto	23,3	135,7	1,6	-1,7	158,9

Milj. €	Mandatum Life Sijoitus- sidonnaiset sopimukset	Mandatum Life Muut sopimukset	Mandatum Asset Management	Eliminoinnit & liike- toiminnoille kohdistat- tavat erät	Konserni
Tilikauden muut laajan tuloksen erät					
Varjolaskenta		0,0			0,0
Myytavissä olevat rahoitusvarat		-548,6			-548,6
Rahavirtojen suojaus		0,0			0,0
Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot		121,1			121,1
Tilikauden muut laajan tuloksen erät yhteensä nettona verojen jälkeen					-427,5
TILIKAUDEN LAAJA TULOS					-268,6
Tilikauden voitosta					
Emoyhtiön omistajien osuus					158,7
Määräysvallattomien osuus					0,2
Tilikauden laajasta tuloksesta					
Emoyhtiön omistajien osuus					-268,8
Määräysvallattomien osuus					0,2

¹ Mandatum Life Muut sopimukset pitää sisällään vanhan segmentin mukaisen Mandatumin osuuden eriytetyn kannan sijoitustoiminnan tuloksesta 6,1 miljoonaa euroa.

² Mandatum Life Sijoitussidonnaiset sopimukset -segmentissä on huomioitu vastuun siirtyminen sijoitussidonnaisten ja laskuperustekorollisten sopimusten välillä.

Siirtyminen vähentää sijoitussidonnaisten sopimusten erää 'vakuutus- ja sijoitussopimusten velkojen muutos' 56,6 milj. euroa (kasvatti 69,0 milj. euroa) kasvattaen Life other -segmentin vakuutusvelkaa. Tästä eläkkeisiin liittyviä vuosi-irroituksia oli 68,2 milj. euroa (74,0).

Konsernin laaja tuloslaskelma liiketoimintasegmenteittäin 2021

Milj. €	Mandatum Life Sijoitus- sidonnaiset sopimukset	Mandatum Life Muut sopimukset	Mandatum Asset Management	Eliminoinnit & liike- toiminnoille kohdistat- tamat erät	Konserni
Vakuutusmaksutulo	1 278,4	88,6	0,0	0,0	1 367,0
Sijoitustoiminnan nettotuotot ¹	1 448,1	337,2	0,0	1,9	1 787,2
Liiketoiminnan muut tuotot + liikevaihto konsernin ulkopuolisilta	0,0	25,5	14,7	0,0	40,2
Liikevaihto konserniyhtiöiltä	0,0	0,0	35,0	-35,0	0,0
Korvaukset	-726,1	-401,0	0,0	0,0	-1 127,0
Vakuutus- ja sijoitussopimusvelkojen muutos ²	-1 875,9	233,9	0,0	0,0	-1 642,1
Henkilöstökulut	-46,6	-6,3	-12,5	0,0	-65,4
Liiketoiminnan muut kulut	-40,4	-56,1	-18,9	30,8	-84,6
Konserniavustus Sampo Oyj:lle	0,0	0,0	-15,0	0,0	-15,0
Rahoituskulut	0,0	-16,0	-0,1	2,3	-13,8
Osuus osakkuusyritysten voitoista/tappioista	0,0	0,6	0,0	0,0	0,6
Voitto ennen veroja	37,6	206,4	3,2	0,0	247,1
Verot	-7,5	-42,8	-0,6	0,0	-50,9
Vähemmistöosuus	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1
Tilikauden voitto	30,1	163,7	2,6	0,0	196,3

Milj. €	Mandatum Life Sijoitus- sidonnaiset sopimukset	Mandatum Life Muut sopimukset	Mandatum Asset Management	Eliminoinnit & liike- toiminnoille kohdistat- tamat erät	Konserni
Tilikauden muut laajan tuloksen erät					
Varjolaskenta		5,4			5,4
Myytavissä olevat rahoitusvarat		126,2			126,2
Rahavirtojen suojaus		0,0			0,0
Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot		-25,2			-25,2
Tilikauden muut laajan tuloksen erät yhteensä nettona verojen jälkeen					106,4
TILIKAUDEN LAAJA TULOS					302,6
Tilikauden voitosta					
Emoyhtiön omistajien osuus					196,2
Määräysvallattomien osuus					0,1
Tilikauden laajasta tuloksesta					
Emoyhtiön omistajien osuus					302,6
Määräysvallattomien osuus					0,1

¹ Mandatum Life Muut sopimukset pitää sisällään vanhan segmentin mukaisen Mandatumin osuuden eriytetyn kannan sijoitustoiminnan tuloksesta 11,3 miljoonaa euroa.

² Mandatum Life Sijoitussidonnaiset sopimukset -segmentissä on huomioitu vastuun siirtyminen sijoitussidonnaisten ja laskuperustekorollisten sopimusten välillä.

Siirtyminen kasvattaa sijoitussidonnaisten sopimusten erää 'vakuutus- ja sijoitussopimusten velkojen muutos' 69,0 miljoonaa euroa (82,2), vähentäen muut sopimukset -segmentin vakuutusvelkaa vastaavan määrän.

Konsernitase liiketoimintasegmenteittäin 2022

Milj. €	Mandatum Life Sijoitus- sidonnaiset sopimukset	Mandatum Life Muut sopimukset	Mandatum Asset Management	Eliminoinnit	Konserni
Varat					
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	2,2	23,4	0,1	0,0	25,6
Sijoituskiinteistöt	0,0	182,7	0,0	-66,4	116,3
Aineettomat hyödykkeet	6,2	2,2	46,7	0,0	55,1
Sijoitukset osakkuusyrityksissä	0,0	4,3	0,0	0,0	4,3
Rahoitusvarat	0,0	3 779,0	0,8	-3,8	3 776,0
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset	9 934,3	0,0	0,0	0,0	9 934,3
Saamiset jälleenvakuutus sopimuksista	0,0	1,5	0,0	0,0	1,5
Muut varat	0,0	212,4	12,2	-29,0	195,6
Käteiset varat	0,0	667,2	57,4	0,0	724,6
Varat yhteensä	9 942,7	4 872,6	117,2	-99,2	14 833,3
Velat					
Velat vakuutus- ja sijoitussopimuksista	0,0	2 968,6	0,0	0,0	2 968,6
Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitussopimuksista	9 911,9	0,0	0,0	0,0	9 911,9
Rahoitusvelat	0,0	356,1	0,0	-3,8	352,3
Laskennalliset verovelat	0,0	58,0	0,6	0,0	58,6
Muut velat	23,3	249,9	45,7	-95,4	223,6
Velat yhteensä	9 935,2	3 632,5	46,3	-99,2	13 514,9

Milj. €	Mandatum Life Sijoitus- sidonnaiset sopimukset	Mandatum Life Muut sopimukset	Mandatum Asset Management	Eliminoinnit	Konserni
Oma pääoma					
Osakepääoma					5,0
Rahastot					746,7
Kertyneet voittovarot					566,8
Emoyhtiön omistajien osuus					1 318,5
Määräysvallattomien osuus					-0,1
Oma pääoma yhteensä					1 318,4
Oma pääoma ja velat yhteensä					
					14 833,3

Konsernitase liiketoimintasegmenteittäin 2021

Milj. €	Mandatum Life Sijoitus- sidonnaiset sopimukset	Mandatum Life Muut sopimukset	Mandatum Asset Management	Eliminoinnit	Konserni
Varat					
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	2,4	25,1	0,1	0,0	27,6
Sijoituskiinteistöt	0,0	129,4	0,0	0,0	129,4
Aineettomat hyödykkeet	5,0	3,0	46,3	0,0	54,3
Sijoitukset osakkuusyrityksissä	0,0	1,3	0,0	0,0	1,3
Rahoitusvarat	0,0	4 430,3	0,9	-3,8	4 427,4
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset	10 557,6	0,0	0,0	0,0	10 557,6
Saamiset jälleenvakuutus sopimuksista	0,0	1,5	0,0	0,0	1,5
Muut varat	0,0	161,7	18,9	-23,6	157,0
Käteiset varat	0,0	876,6	41,5	0,0	918,1
Myytäväksi luokitellut varat ¹	186,1	10,3	0,0	0,0	196,4
Varat yhteensä	10 751,2	5 639,3	107,6	-27,4	16 470,6
Velat					
Velat vakuutus- ja sijoitussopimuksista	0,0	3 236,4	0,0	0,0	3 236,4
Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitussopimuksista	10 525,5	0,0	0,0	0,0	10 525,5
Rahoitusvelat	0,0	378,5	0,0	-3,8	374,7
Laskennalliset verovelat	0,0	158,4	0,2	0,0	158,6
Muut velat	47,2	255,9	30,5	-92,7	240,9
Myytäväksi luokiteltuihin varoihin liittyvät velat	186,1	10,3	0,0	0,0	196,4
Velat yhteensä	10 758,8	4 039,5	30,8	-96,5	14 732,5

Milj. €	Mandatum Life Sijoitus- sidonnaiset sopimukset	Mandatum Life Muut sopimukset	Mandatum Asset Management	Eliminoinnit	Konserni
Oma pääoma					
Osakepääoma					5,0
Rahastot					1 174,2
Kertyneet voittovarot					558,9
Emoyhtiön omistajien osuus					1 738,1
Määräysvallattomien osuus					0,0
Oma pääoma yhteensä					1 738,1
Oma pääoma ja velat yhteensä					
					16 470,6

¹ Myytävät varat koskevat Baltian liiketoimintaa.

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

1. Vakuutusmaksut

Vakuutusmaksutulo

Milj. €	2022	2021
Vakuutusmaksutulo yhteensä, brutto		
Vakuutusmaksutulo sopimuksista	333,4	371,6
Jälleenvakuutusmaksutulo	0,0	0,1
Vakuutusmaksutulo yhteensä, brutto	333,5	371,7
Jälleenvakuuttajien osuus	-9,0	-8,8
Vakuutusmaksutulo yhteensä, netto	324,5	362,9
Sijoitusmaksutulo yhteensä	1 065,9	1 004,1
Vakuutusmaksutulo yhteensä*	1 390,4	1 367,0

* Vakuutusmaksuvastuun muutos esitetään liitteessä no 5, "Vakuutus- ja sijoitusvelkojen muutos".

Vakuutusmaksutulon jakautuminen

Milj. €	2022	2021
Vakuutusmaksutulo sopimuksista		
Vakuutusmaksutulo sopimuksista, jotka oikeuttavat harkinnanvaraiseen osuuteen ylijäämästä	104,4	95,7
Vakuutusmaksutulo sijoitussidonnaisista vakuutusmaksutuloista	228,1	274,4
Vakuutusmaksutulo muista sopimuksista	0,9	1,6
Yhteensä	333,4	371,6
Jälleenvakuutusmaksutulo	0,0	0,1
Sijoitusmaksutulo sopimuksista		
Maksutulo sopimuksista, jotka oikeuttavat harkinnanvaraiseen osuuteen ylijäämästä	0,0	0,0
Maksutulo sijoitussidonnaisista sopimuksista	1 065,9	1 004,1
Yhteensä	1 065,9	1 004,1
Vakuutus- ja sijoitusmaksutulo yhteensä	1 399,4	1 375,8

Milj. €	2022	2021
Jälleenvakuuttajien osuus	-9,0	-8,8
Vakuutusmaksutulo yhteensä	1 390,4	1 367,0
Ensivakuutusmaksut maantieteellisen segmentin mukaisesti		
Suomi	1 349,1	1 350,9
Baltian maat	50,2	24,8
Yhteensä	1 399,3	1 375,7
Kerta- ja jatkuvat vakuutusmaksut ensivakuutuksesta		
Jatkuvat vakuutusmaksut, vakuutusmaksut	257,1	258,4
Kertamaksut, vakuutusmaksut	76,3	113,3
Kertamaksut, sijoitusmaksut	1 065,9	1 004,1
Yhteensä	1 399,3	1 375,7
Ensivakuutuksen maksutulo vakuutuslajeittain		
Maksutulo vakuutusmaksutuloista		
Henkivakuutus		
Sijoitussidonnainen yksilöllinen henkivakuutus	81,2	128,6
Muu yksilöllinen henkivakuutus	45,3	46,2
Työntekijäin ryhmähenkivakuutus	8,9	8,2
Muu ryhmähenkivakuutus	14,1	12,7
Yhteensä	149,5	195,7
Eläkevakuutus		
Sijoitussidonnainen yksilöllinen eläkevakuutus	52,2	54,0
Muu yksilöllinen eläkevakuutus	4,0	4,6
Sijoitussidonnainen ryhmäeläkevakuutus	94,7	91,7
Muu ryhmäeläkevakuutus	33,1	25,6
Yhteensä	183,9	175,9
Yhteensä	333,4	371,6

Milj. €	2022	2021
Maksutulo sijoitusopimuksista		
Kapitalisaatiosopimukset		
Sijoitussidonnainen kapitalisaatiosopimus	1 065,9	1 004,1
Muu kapitalisaatiosopimus	0,0	0,0
Yhteensä	1 065,9	1 004,1
Maksutulo vakuutus- ja sijoitusopimuksista yhteensä	1 399,3	1 375,7

Baltian liiketoiminnan myynnistä lisätietoja toimintakertomuksessa sekä liitteessä 39 Lopetetut toiminnot

2. Sijoitustoiminnan nettotuotot

Milj. €	2022	2021
Rahoitusvaroista		
Johdannaissopimuksista		
Voitot/tappiot	-11,5	-39,6
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevista sijoituksista		
Saamistodistukset		
Korkotuotot	35,9	26,2
Voitot/tappiot	-74,3	24,6
Osakkeet		
Voitot/tappiot	-1 150,3	1 297,2
Osinkotuotot	162,9	75,8
Lainat ja muut saamiset		
Korkotuotot	0,5	-1,8
Muut rahoitusvarat		
Voitot/tappiot	1,9	1,9
Muut varat		
Voitot/tappiot	5,2	1,2
Yhteensä	-1 018,4	1 425,0

Milj. €	2022	2021
Lainoista ja muista saamisista		
Korkotuotot	7,7	3,4
Voitot/tappiot	-0,4	3,2
Yhteensä	7,3	6,6
Myytavissä olevista rahoitusvaroista		
Saamistodistukset		
Korkotuotot	74,8	69,3
Voitot/tappiot	-4,3	23,7
Arvon alentumistappiot	0,0	-3,9
Osakkeet		
Voitot/tappiot	77,4	204,1
Arvon alentumistappiot	-24,1	-7,7
Osinkotuotot	58,7	107,8
Yhteensä	182,5	393,2
Yhteensä rahoitusvaroista	-840,0	1 785,2
Muista varoista		
Sijoituskiinteistöt		
Voitot/tappiot	-0,9	0,3
Arvon alentumistappiot	-1,2	-8,6
Muut	1,2	2,5
Yhteensä muista varoista	-0,9	-5,8
Palkkiotuotot, netto		
Omaisuuksien hoito	-22,0	-24,0
Palkkiotuotot	37,0	31,8
Yhteensä	15,0	7,8
Sijoitustoiminnan nettotuotot yhteensä	-825,9	1 787,2

Sijoitustoiminnan nettotuotot yhteensä

Voitot/tappiot myytävissä olevista rahoitusvaroista sisältävät 101,2 miljoonaa euroa (253,8) käyvän arvon rahastosta tilikauden tulokseen kirjattua arvostusta.

Muut tuotot ja kulut muodostuvat kiinteistösijoitusten vuokrista, hoitovastikkeista ja poistoista.

Kaikki sijoituksista aiheutuvat tuotot ja kulut sisältyvät sijoitustoiminnan netto-tuottoihin. Voitot/tappiot sisältävät myyntivoitot ja -tappiot sekä realisoituneet että realisoitumattomat arvostuserot sekä kurssivoitot ja -tappiot.

Myytävissä olevien rahoitusvarojen realisoitumattomat arvostuserot kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään käyvän arvon rahastossa omassa pääomassa.

Käyvän arvon rahaston muutokset on eritelty oman pääoman muutoslaskelmassa.

3. Liiketoiminnan muut tuotot

Milj. €	2022	2021
Muut tuotot	9,0	9,4
Muut vakuutustekniset tuotot	8,8	14,2
OmaisuuDENhoitopalkkiot	18,6	16,8
Yhteensä	36,3	40,4

OmaisuuDENhoitopalkkioihin sisältyy 16,2 miljoonaa euroa (14,5) IFRS 15 -standardin alaisia tuottoja. Muut tuotot 9,0 miljoonaa euroa (9,4) ovat eläke- ja palkitsemispalveluihin liittyviä liikevaihtoja ja myöskin ne ovat IFRS 15 -standardin alaisia tuottoja.

Muut vakuutustekniset tuotot liittyvät NovaS-kantaan.

4. Korvaukset

Korvaukset sisältävät kaikki vakuutus- ja sijoitussopimusten korvaukset.

Milj. €	Maksetut korvaukset		Korvausvastuun muutos		Korvauskulut	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Vakuutussopimukset						
Henkivakuutus						
Vakuutukset, jotka ovat oikeutettuja harkinnanvaraiseen voitonjakoon	-28,2	-29,6	0,3	5,0	-27,8	-24,6
Muut vakuutukset	-0,1	-0,2	0,0	0,0	-0,1	-0,2
Sijoitussidonnaiset vakuutukset	-155,1	-145,2	0,5	0,2	-154,6	-145,0
Yhteensä	-183,5	-175,0	0,9	5,2	-182,6	-169,8
Eläkevakuutus						
Vakuutukset, jotka ovat oikeutettuja harkinnanvaraiseen voitonjakoon	-336,1	-342,9	182,9	175,5	-153,2	-167,4
Sijoitussidonnaiset vakuutukset	-77,6	-62,4	57,0	-210,8	-20,6	-273,2
Yhteensä	-413,8	-405,3	240,0	-35,3	-173,8	-440,6
Jälleenvakuutus						
	-0,9	-0,2	0,9	0,3	-0,1	0,0
Yhteensä	-598,1	-580,5	241,7	-29,9	-356,4	-610,4
Jälleenvakuuttajien osuus	0,7	1,4	0,0	0,5	0,7	1,9
Vakuutussopimukset yhteensä	-597,5	-579,1	241,7	-29,4	-355,8	-608,5
Sijoitussopimukset						
Kapitalisaatiosopimukset						
Vakuutukset, jotka ovat oikeutettuja harkinnanvaraiseen voitonjakoon	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sijoitussidonnaiset vakuutukset	-527,0	-518,5	0,0	0,0	-527,0	-518,5
Yhteensä	-527,0	-518,5	0,0	0,0	-527,0	-518,5
Korvaukset yhteensä	-1 124,5	-1 097,6	241,7	-29,4	-882,7	-1 127,0

Maksetut korvaukset korvauslajeittain

Milj. €	2022	2021
Vakuutusopimukset		
Henkivakuutus		
Takaisinostot	-2,5	-2,6
Kuolemantapauskorvaukset	-14,5	-12,3
Säästösummien takaisinmaksut	-2,3	-3,6
Vahingonselvittelykulut	0,0	-1,6
Muut	-9,0	-9,6
Yhteensä	-28,3	-29,8
Sijoitussidonnainen henkivakuutus		
Takaisinostot	-93,5	-92,8
Kuolemantapauskorvaukset	-56,9	-47,0
Säästösummien takaisinmaksut	-4,7	-5,3
Yhteensä	-155,1	-145,2
Eläkevakuutus		
Maksetut eläkkeet	-328,8	-337,2
Takaisinostot	-0,7	-1,1
Kuolemantapauskorvaukset	-6,6	-4,7
Yhteensä	-336,1	-342,9

Milj. €	2022	2021
Sijoitussidonnainen eläkevakuutus		
Maksetut eläkkeet	-65,7	-45,0
Takaisinostot	-5,9	-8,7
Kuolemantapauskorvaukset	-6,1	-8,7
Muut	0,0	0,0
Yhteensä	-77,6	-62,4
Jälleenvakuutusopimukset	-0,9	-0,2
Yhteensä	-598,1	-580,5
Jälleenvakuuttajien osuus	0,7	1,4
Vakuutusopimukset yhteensä	-597,5	-579,1
Sijoitusopimukset		
Kapitalisaatiosopimukset		
Takaisinostot	0,0	0,0
Yhteensä	0,0	0,0
Sijoitusopimukset		
Sijoitussidonnaiset kapitalisaatiosopimukset		
Takaisinostot	-526,4	-518,5
Säästösummien takaisinmaksut	-0,6	-0,1
Yhteensä	-527,0	-518,5
Sijoitusopimukset yhteensä	-527,0	-518,5
Maksetut korvaukset, brutto	-1 125,1	-1 099,0
Maksetut korvaukset, netto	-1 124,5	-1 097,6

5. Vakuutus- ja sijoitussopimusvelkojen muutos

Milj. €	2022	2021
Vakuutussopimukset		
Henkivakuutus		
Sopimukset, jotka oikeuttavat harkinnanvaraiseen voitonjakoon	10,5	0,0
Muut sopimukset	0,0	-0,1
Sijoitussidonnaiset sopimukset	453,1	-224,2
Yhteensä	463,7	-224,3
Eläkevakuutus		
Sopimukset, jotka oikeuttavat harkinnanvaraiseen voitonjakoon	70,4	95,6
Sijoitussidonnaiset sopimukset	417,5	-302,1
Yhteensä	487,8	-206,5
Jälleenvakuutussopimukset	0,0	0,0
Yhteensä	951,5	-430,8
Jälleenvakuuttajien osuus	0,0	0,5
Vakuutussopimukset yhteensä, netto	951,5	-430,3
Sijoitussopimukset		
Kapitalisaatiosopimukset		
Sopimukset, jotka oikeuttavat harkinnanvaraiseen voitonjakoon	3,2	-2,0
Sijoitussidonnaiset sopimukset	-274,9	-1 209,3
Sijoitussopimukset yhteensä	-271,7	-1 211,3
Vakuutus- ja sijoitussopimusvelkojen muutos yhteensä, brutto	679,8	-1 642,1

6. Henkilöstökulut

Milj. €	2022	2021
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-53,8	-49,0
Käteisvaroina toteutetut osakeperusteiset maksut	-8,3	-4,9
Eläkekulut - maksupohjaiset järjestelyt	-8,8	-7,9
Muut henkilösivukulut	-3,2	-3,5
Yhteensä	-74,1	-65,4

Lisätiedot osakeperusteisista maksuista esitetään liitetiedossa 33 Kannustinjärjestelmät.

7. Liiketoiminnan muut kulut

Milj. €	2022	2021
Tietohallintokulut	-25,9	-24,5
Muut henkilöstökulut	-2,6	-1,8
Markkinointikulut	-3,9	-4,1
Poistot	-5,4	-4,7
Vuokrat	-1,6	-1,7
Ensivakuutuksen palkkiot	-2,5	-4,1
Tulevan jälleenvakuutuksen palkkiot	0,0	0,0
Annetun jälleenvakuutuksen palkkiot	6,3	5,8
Komissiot	-24,6	-28,3
Työntekijäin ryhmähenkivakuutuksen kulut	-2,2	-1,9
Vieraat konsulttipalkkiot	-3,0	-2,2
Konserniavustukset	-29,0	-15,0
Muut vakuutustekniset kulut	-7,8	-14,2
Markkinainformaatio ja sijoitustutkimuskulut	-2,3	-1,4
Pankkipalvelut	-1,1	-1,1
Muut	-4,4	-0,4
Yhteensä	-110,0	-99,6

Erä Muut sisältää muun muassa kulut viestinnästä, ulkopuolisista palveluista sekä muista hallintokuluista.

Toimintokohtaiset kulut

Milj. €	2022	2021
Vakuutus- ja sijoitussopimusten hankintamenot		
Ensivakuutuksen palkkiot	-2,5	-4,1
Tulevan jälleenvakuutuksen palkkiot ja voitto-osuudet	0,0	0,0
Muut hankintamenot	-19,3	-20,8
Vakuutus- ja sijoitussopimusten hoitokulut	-98,8	-84,1
Hallintokulut	-16,5	-12,7
Menevän jälleenvakuutuksen palkkiot ja voitto-osuudet	6,3	5,8
Sijoitustoiminnan hoitokulut	-0,4	0,8
Korvaustoiminnan hoitokulut	-8,5	-6,1
Liiketoiminnan muut kulut	-44,2	-43,7
Yhteensä	-184,0	-165,0

8. Rahoitusvarat ja -velat

Taulukko sisältää taseen Rahoitusvarat lukuunottamatta sijoitussidonnaisiin sopimuksiin liittyviä rahoitusvaroja.

Rahoitusvarat ja -velat on luokiteltu IAS 39.9 mukaisesti kategorioihin. Taulukossa on esitetty myös rahoitusvaroihin ja -velkoihin liittyvät korkotuotot ja -kulut, tuloslaskelmaan kirjatut realisoituneet ja realisoitumattomat voitot ja tappiot, arvonalentumistappiot sekä osinkotuotot.

Siirtyviä korkosaamisia ja siirtyviä korkovelkoja ei ole sisällytetty rahoitusvaroihin ja -velkoihin. Siirtyvät korkosaamiset olivat 24,3 miljoonaa euroa (21,6) ja siirtyvät korkovelat 3,6 miljoonaa euroa (1,9).

Milj. €	2022				
	Kp-arvo	Korkotuotot/ Korkokulut	Voitot/ tappiot	Arvonal. Tappiot	Osinko- tuotot
RAHOITUSVARAT					
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat					
Johdannaissopimukset	23,1	-13,4	1,9	-	-
Lainat ja muut saamiset					
	85,2	7,7	0,9	-1,2	-
Myytavissä olevat rahoitusvarat					
	3 667,7	74,8	73,1	-24,1	58,7
Rahoitusvarat yhteensä	3 776,0	69,1	75,8	-25,3	58,7

Milj. €	2022				
	Kp-arvo	Korkotuotot/ Korkokulut	Voitot/ tappiot	Arvonal. Tappiot	Osinko- tuotot
RAHOITUSVELAT					
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat					
Johdannaissopimukset	2,6	-	-	-	-
Jakotettuun hankintamenoön kirjattavat					
	349,6	-11,6	-	-	-
Rahoitusvelat yhteensä	352,3	-11,6	-	-	-

Milj. €	2021	Korkotuotot/ Korkokulut	Voitot/ tappiot	Arvonl. Tappiot	Osinko- tuotot
	Kp-arvo				
RAHOITUSVARAT					
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat					
Johdannaissopimukset	3,7	-6,5	-33,1	-	-
Lainat ja muut saamiset	85,5	3,4	5,8	-8,6	-
Myytävissä olevat rahoitusvarat	4 348,50	69,3	227,8	-11,6	107,8
Rahoitusvarat yhteensä	4 437,80	66,2	200,4	-20,2	107,8

Milj. €	2021	Korkotuotot/ Korkokulut	Voitot/ tappiot	Arvonl. Tappiot	Osinko- tuotot
	Kp-arvo				
RAHOITUSVELAT					
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat					
Johdannaissopimukset	29,0	-	-	-	-
Jakotettuun hankintamenoön kirjattavat	345,6	-13,3	-	-	-
Rahoitusvelat yhteensä	374,7	-13,3	-	-	-

TASEEN LIITETIEDOT

9. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Milj. €	2022				2021			
	Käyttöoikeus-omaisuuserät*	Maa-alueet ja rakennukset	Koneet ja kalusto	Yhteensä	Käyttöoikeus-omaisuuserät*	Maa-alueet ja rakennukset	Koneet ja kalusto	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 1.1.	22,4	2,0	3,3	27,6	24,0	2,0	3,6	29,6
Lisäykset	0,0	0,0	0,2	0,2	0,0	0,0	0,2	0,2
Vähennykset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Poistot	-1,6	0,0	-0,5	-2,2	-1,6	0,0	-0,5	-2,2
Kirjanpitoarvo 31.12.	20,7	2,0	2,9	25,6	22,4	2,0	3,3	27,6
31.12.								
Hankintameno	26,3	2,9	12,1	41,2	26,3	2,9	11,9	41,0
Kertyneet poistot	-5,5	-0,9	-9,1	-15,5	-3,9	-0,9	-8,6	-13,4
Kirjanpitoarvo 31.12.	20,7	2,0	2,9	25,6	22,4	2,0	3,3	27,6

Tase-erä koneet ja kalusto sisältää laitteet ja toimistokalusteet.

* Konserni on vuokralleottajana useissa vuokrasopimuksissa, jotka koskevat toimistotiloja, autoja sekä toimistolaitteita. Käyttöoikeusomaisuuserät sisältävät konsernin toimitilavuokrasopimukset.

Konserni vuokraa pääsääntöisesti tilat omaan käyttöön. Vuokrasopimusajat vaihtelevat 2–5 vuoden välillä. Useimmat sopimukset sisältävät mahdollisuuden uusia sopimus vuokra-ajan päättyessä.

Vuokramaksut ovat yleisesti sidottuja kuluttajahintaindeksiin muutoksiin.

Liitteessä 29 Muut velat on annettu laajemmin lisätietoa konsernin vuokrasopimuksista.

10. Sijoituskiinteistöt

Milj. €	2022	2021
1.1.		
Hankintameno	246,1	238,4
Kertyneet poistot	-74,3	-70,9
Kertyneet arvonalentumiset	-42,4	-33,9
Kirjanpitoarvo 1.1.	129,4	133,7
Kirjanpitoarvo 1.1.	129,4	133,7
Lisäykset	2,3	7,8
Vähennykset	-9,2	-0,1
Poistot	-3,2	-3,4
Arvonalentumistappiot	-2,9	-8,6
Kirjanpitoarvo 31.12.	116,3	129,4
31.12.		
Hankintameno	239,2	246,1
Kertyneet poistot	-77,5	-74,3
Kertyneet arvonalentumiset	-45,3	-42,4
Kirjanpitoarvo 31.12.	116,3	129,4
Vuokratuotot sijoituskiinteistöistä	15,8	14,7
Sijoitusomaisuuteen sisältyvät muulla sopimuksella vuokralle annetut kiinteistöt		
Ei-purettavissa olevat vähimmäisvuokrat		
Yhden vuoden kuluessa	7,3	7,3
Yli yhden vuoden ja enintään viiden vuoden kuluttua	10,0	10,0
Yli viiden vuoden kuluttua	0,8	0,8
Yhteensä	18,1	18,1
Kaudella tuloutetut muuttuvat vuokrat yhteensä	0,3	0,0

Milj. €	2022	2021
Kiinteistökulut		
Välittömät hoitokulut kiinteistöistä, jotka ovat kerryttäneet vuokratuottoa kaudella	-8,2	-6,5
Välittömät hoitokulut kiinteistöistä, jotka eivät ole kerryttäneet vuokratuottoa kaudella	-2,9	-2,3
Yhteensä	-11,1	-8,8
Sijoituskiinteistöjen käypä arvo 31.12.	165,4	176,7

Sijoituskiinteistöjen käypien arvojen arvostus perustuu muihin kuin todennettavissa oleviin markkinahintoihin eli käypien arvojen hierarkiassa ne kuuluvat tasolle 3.

Sijoituskiinteistöjen tilat vuokrataan markkinaehtoisilla, peruuttamattomilla vuokrasopimuksilla. Vuokrasopimusten pituudet vaihtelevat toistaiseksi voimassa olevista monivuotisiin sopimuksiin.

11. Aineettomat hyödykkeet

Milj. €	2022					2021				
	Liikearvo	Asiakas- suhteet	Keskeneräiset projektit	Muut	Yhteensä	Liikearvo	Asiakas- suhteet	Keskeneräiset projektit	Muut	Yhteensä
1.1.										
Hankintameno	39,9	12,4	2,1	49,1	103,5	0,0	4,1	0,0	49,1	53,2
Kertyneet poistot	0,0	-3,3	0,0	-46,0	-49,2	0,0	-2,0	0,0	-44,7	-46,6
Kirjanpitoarvo 1.1.	39,9	9,1	2,1	3,2	54,3	0,0	2,0	0,0	4,4	6,6
Kirjanpitoarvo 1.1.	39,9	9,1	2,1	3,2	54,3	0,0	2,2	0,0	4,4	6,6
Lisäykset	2,8	1,5	2,5	2,5	9,2	39,9	8,3	2,1	0,0	50,3
Vähennykset	-1,5	0,0	-2,3	0,0	-3,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Poistot	0,0	-3,1	0,0	-1,5	-4,6	0,0	-1,3	0,0	-1,3	-2,6
Kirjanpitoarvo 31.12.	41,2	7,5	2,2	4,2	55,1	40,0	9,0	2,1	3,2	54,3
31.12.										
Hankintameno	41,2	13,9	2,2	51,6	108,9	39,9	12,4	2,1	49,1	103,5
Kertyneet poistot	0,0	-6,4	0,0	-47,4	-53,8	0,0	-3,3	0,0	-46,0	-49,2
Kirjanpitoarvo 31.12.	41,2	7,5	2,2	4,2	55,1	40,0	9,0	2,1	3,2	54,3

Asiakassuhteiden taloudellinen käyttöaika konsernissa on 5–15 vuotta. Poistot tehdään tasapoistoina. Muut aineettomat hyödykkeet koostuvat pääosin IT-ohjelmistoista. Poistot sisältyvät tuloslaskelman erään Liiketoiminnan muut kulut.

Liikearvon arvonalentumistestaus

Liikearvojen osalta on suoritettu IAS 36 Omaisuuden arvonalentuminen – standardin tarkoittama arvonalentumistestaus. Testauksien perusteella ei ole kirjattu arvonalentumisia. Arvonalentumistestausta varten Mandatum määrittelee kerrytettävissä olevan rahamäärän käyttöarvoon perustuen niille rahavirtaa tuottaville yksiköille, joille liikearvoa on kohdistettu. Mandatum on määritellyt tällaiseksi yksiköksi MAM-alakonsernin.

MAM-alakonsernin kerrytettävissä olevat rahamäärät Mandatumille on määritetty käyttäen diskontattua rahavirtamallia. Malli pohjautuu historiatietojen lisäksi johdon

parhaisiin arvioihin taloudellisista tuotto- ja kustannuskehityksistä. Mallissa seuraavalle viidelle vuodelle on käytetty tarkempaa johdon arvioihin perustuvaa laskelmaa ja viiden vuoden jälkeen päätearvo tulevista kassavirroista on laskettu käyttäen Gordonin kasvumallia 2 prosentin kasvuolettamalla. Saadut kassavirratt on diskontattu ennen veroja oman pääoman kustannuksella, jossa on käytetty arvoa 10,75 prosenttia. Pääoman kustannus on määritelty CAPM-mallilla.

MAM-alakonsernin osalta kerrytettävissä oleva rahamäärä ylittää sen kirjanpitoarvon noin 347 miljoonalla eurolla. MAM-alakonsernin liikearvoa on testattu kahdella eri herkkyyksianalyysillä. Ensimmäinen herkkyyksianalyysi kuvaa heikentyvään tulokseen pohjautuvaa laskelmaa ja toinen laskelma perustuu kasvavaan pääoman kustannukseen. Herkkyyksianalyysien pohjalta merkittävätkään muutokset eivät johtaisi siihen, että yksikön kirjanpitoarvo ylittäisi sen kerrytettävissä olevan rahamäärän.

12. Sijoitukset osakkuusyhtyi-

Pääomaosuusmenetelmällä yhdistellyt osakkuusyhtiöt 31.12.2022

Milj. €	Kirjan- pitoarvo	Käypä arvo	Omistus- osuus %	Varat/ Velat	Liikevaihto	Voitto/ tappio
Precast Holding Oy	3,6	3,6	27,1	59,2/45,3	58,9	0,4

Pääomaosuusmenetelmällä yhdistellyt osakkuusyhtiöt 31.12.2021

Milj. €	Kirjan- pitoarvo	Käypä arvo	Omistus- osuus %	Varat/ Velat	Liikevaihto	Voitto/ tappio
Precast Holding Oy	2,6	2,6	20,4	42,2/37,0	66,4	2,4

Muutokset sijoituksissa osakkuusyhtyi-

Milj. €	2022	2021
Osuudet 1.1.	1,3	0,6
Muutos	3,0	0,1
Osuus kauden tuloksesta	0,1	0,6
Osuudet 31.12.	4,3	1,3

13. Rahoitusvarat

Konsernin rahoitusvarat koostuvat sijoituksista johdannaissopimuksiin, käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi määritetyistä rahoitusvaroista, lainoista ja muista saamisista sekä myytävissä olevista rahoitusvaroista.

Johdannaissopimuksia konsernissa voidaan tehdä sekä kaupankäynti- että suojaamistarkoituksessa. Käytettäviä instrumentteja ovat valuutta-, korko- ja osakejohdannaiset. Tilikaudella on sovellettu käyvän arvon suojausta.

Milj. €	2022	2021
Johdannaissopimukset	23,1	3,7
Lainat ja muut saamiset	0,0	0,0
Myytävissä olevat rahoitusvarat	85,2	85,5
Yhteensä	3 667,7	4 348,5
Total	3 776,0	4 437,8

Johdannaissopimukset

Milj. €	2022 Käypä arvo			2021 Käypä arvo		
	Kohde- et. nimell. arvo	Saamiset	Velat	Kohde- et. nimell. arvo	Saamiset	Velat
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannais- sopimukset						
Korkojohdannaiset						
Koronvaihtosopimukset	58,0	0,0	2,2	0,0	0,0	0,0
Yhteensä	58,0	0,0	2,2	0,0	0,0	0,0
Valuuttajohdannaiset						
Valuuttatermiinit	508,3	11,0	0,4	771,1	3,7	16,6
Yhteensä	508,3	11,0	0,4	771,1	3,7	16,6
Yhteensä	566,3	11,0	2,6	771,1	3,7	16,6
Suojaavat johdannaissopimukset						
Valuuttatermiinit	328,4	12,0	0,0	422,9	0,0	12,4
Yhteensä	328,4	12,0	0,0	422,9	0,0	12,4
Suojaamistarkoituksessa pidettävät johdannais- sopimukset yhteensä	328,4	12,0	0,0	422,9	0,0	12,4
Johdannaissopimukset yhteensä	894,7	23,1	2,6	1 194,1	3,7	29,0

Käyvän arvon suojaus

Käyvän arvon suojausta käytetään suojaamaan osaa myytävissä olevien rahoitusvarojen valuuttariskistä. Suojaussuhteen ulkopuolelle on jätetty termiinisopimusten korkoelementti.

Käyvän arvon suojausiksi luokiteltujen valuuttajohdannaisten nettotulos oli -32,2 (-31,9) miljoonaa euroa. Suojattavasta riskistä johtuva nettotulos myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon suojauksesta oli 32,2 (31,9) miljoonaa euroa.

Muut rahoitusvarat

Milj. €	2022	2021
Myytavissä olevat rahoitusvarat		
Saamistodistukset	2 214,6	2 395,0
Osakkeet ja osuudet	1 453,1	1 953,5
Yhteensä	3 667,7	4 348,5
Johdannaiset	23,1	3,7
Lainat ja muut saamiset	85,2	85,5
Rahoitusvarat yhteensä	3 776,0	4 437,8

Myytavissä olevat arvopaperit sisältävät arvonalentumistappioita 24 miljoonaa euroa (8).

14. Käyvät arvot

Milj. €	2022		2021	
	Käypä arvo	Kirjanpito-arvo	Käypä arvo	Kirjanpito-arvo
Rahoitusvarat				
Rahoitusvarat	3 690,8	3 690,8	4 352,3	4 352,3
Lainat ja muut saamiset	85,2	85,2	85,5	85,5
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset	9 934,3	9 934,3	10 743,7	10 743,7
Muut varat	73,6	73,6	38,9	38,9
Käteiset varat	724,6	724,6	918,1	918,1
Yhteensä	14 508,5	14 508,5	16 138,5	16 138,5
Rahoitusvelat				
Rahoitusvelat	330,1	349,6	356,8	349,4
Johdannaiset	2,6	2,6	29,0	29,0
Muut velat	223,6	223,6	240,9	240,9
Yhteensä	556,3	575,9	626,8	619,4

Taulukossa esitetään rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot ja kirjanpitoarvot tase-erittäin sisältäen myös myytäväksi luokitellut varat. Käypien arvojen arviointiperiaatteet esitetään tilinpäätösperiaatteissa.

Alustavien analyysien mukaan konsernilla ei ole IFRS 9 -standardin mukaisesti hankintamenoa tai laajan tuloksen kautta arvostettavia rahoitusvaroja, joista arvioitaisiin odotettavissa olevia luottotappioita. Lopullinen luokittelu voi poiketa tästä arvioista kun IFRS 9 -standardi otetaan käyttöön 1.1.2023.

Sijoitusarvopapereiden käypä arvo määritellään käyttäen toimivilla markkinoilla noteerattuja markkinahintoja. Jos noteerattua hintaa aktiivisilta markkinoilta ei ole saatavissa, käypä arvo arvioidaan diskontattujen rahavirtojen perusteella. Diskonttokorko saadaan markkinoilta saatavalta korkokäyrältä.

Johdannaissopimusten käypä arvo määritellään käyttäen toimivilla markkinoilla noteerattuja markkinahintoja, rahavirtojen diskonttausmenetelmää tai optiohinnoittelumalleja.

Lainojen ja muiden vastaavien rahoitusinstrumenttien, joilla ei ole hintanoteerausta toimivilla markkinoilla, käypä arvo määritellään diskontattujen rahavirtojen perusteella käyttäen markkinoilla noteerattavia korkoja. Markkinoilta saatavaa korkokäyrää oikaistaan rahoitusinstrumenttien muiden osatekijöiden, esim. luottoriskin perusteella.

Lyhytaikaisten korottomien saamisten ja velkojen käypänä arvona käytetään kirjanpitoarvoa.

Käyvät arvot ovat ns. puhtaita arvoja, joissa ei ole mukana siirtyvien korkojen osuutta.

15. Käypien arvojen määrittäminen ja hierarkia

Suurin osa konsernin rahoitusinstrumenteista arvostetaan käypään arvoon. Näiden arvostus perustuu joko julkisiin hintanoteerauksiin tai arvostuksiin, jotka perustuvat saatavilla olevaan markkinainformaatioon. Mikäli näitä ei ole ollut käytettävissä, pienelle osalle instrumenteista arvo on määritetty muita menetelmiä käyttäen.

Käypään arvoon arvostetut rahoitusinstrumentit on liitetiedoissa ryhmitelty kolmeen hierarkiatasoon perustuen muun muassa siihen, ovatko markkinat, joilla instrumentilla käydään kauppaa, toimivat tai ovatko arvostustekniikoissa käytettävät syöttötiedot objektiivisesti todennettavissa.

Tasolla 1 instrumentin arvostus perustuu toimivilla markkinoilla noteerattuun hintaan, jota käytetään täysin samanlaisten rahoitusvarojen tai -velkojen arvostuksessa.

Tasolla 2 instrumentin arvostuksessa käytetään syöttötietoina lisäksi muita todennettavissa olevia kuin toimivilla markkinoilla hintoja joko suoraan tai niistä johdettuna käyttäen arvostustekniikoita.

Tasolla 3 arvostus perustuu muihin kuin todennettavissa oleviin markkinahintoihin.

Rahoitusvarat 31.12.2022

Milj. €	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Johdannaissopimukset				
Valuuttajohdannaiset	0,0	23,1	0,0	23,1
Yhteensä	0,0	23,1	0,0	23,1
Sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvät rahoitusvarat				
Osakkeet ja osuudet	647,0	2,1	31,3	680,5
Saamistodistukset	89,8	757,2	94,3	941,3
Rahastot	4 879,8	675,8	2 327,0	7 882,6
Johdannaissopimukset	0,0	18,0	0,0	18,0
Muut varat	0,0	411,9	0,0	411,9
Yhteensä	5 616,6	1 865,0	2 452,7	9 934,3
Myytävissä olevat rahoitusvarat				
Osakkeet ja osuudet	416,8	0,0	16,4	433,2
Saamistodistukset	1 570,2	631,0	13,4	2 214,6
Muut varat	358,6	67,6	593,6	1 019,9
Yhteensä	2 345,6	698,6	623,4	3 667,7
Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat yhteensä	7 962,3	2 586,7	3 076,1	13 625,0
Jakotettuun hankintamenoön arvostettavat rahoitusvarat				
Muut varat				
Lainat ja muut saamiset	0,0	0,0	85,2	85,2
Yhteensä	0,0	0,0	85,2	85,2
RAHOITUSVARAT YHTEENSÄ	7 962,3	2 586,7	3 161,3	13 710,3

Rahoitusvelat 31.12.2022

Milj. €	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Johdannaissopimukset				
Koronvaihtosopimukset	0,0	2,2	0,0	2,2
Valuuttajohdannaiset	0,0	0,4	0,0	0,4
Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvelat yhteensä	0,0	2,6	0,0	2,6
Velat joilla on huonompi etuoikeus				
Pääomalainat	0,0	349,6	0,0	349,6
Muut rahoitusvelat yhteensä	0,0	349,6	0,0	349,6
RAHOITUSVELAT YHTEENSÄ	0,0	352,3	0,0	352,3

Rahoitusvarat 31.12.2021

Milj. €	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Johdannaissopimukset				
Valuuttajohdannaiset	0,0	3,7	0,0	3,7
Yhteensä	0,0	3,7	0,0	3,7
Sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvät rahoitusvarat				
Osakkeet ja osuudet	703,2	2,4	20,1	725,7
Saamistodistukset	78,5	817,0	60,5	956,0
Rahastot	5 804,6	707,0	2 064,9	8 576,5
Johdannaissopimukset	0,0	11,4	0,0	11,4
Muut varat	0,0	474,1	0,0	474,1
Yhteensä	6 586,3	2 011,9	2 145,5	10 743,7
Myytavissä olevat rahoitusvarat				
Osakkeet ja osuudet	773,4	0,0	28,8	802,1
Saamistodistukset	1 647,1	716,0	32,0	2 395,0
Muut varat	438,3	22,9	690,2	1 151,4
Yhteensä	2 858,7	739,0	750,9	4 348,5
Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat yhteensä	9 445,0	2 754,6	2 896,4	15 096,0
Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat rahoitusvarat				
Muut varat				
Lainat ja muut saamiset	0,0	0,0	85,5	85,5
Yhteensä	0,0	0,0	85,5	85,5
RAHOITUSVARAT YHTEENSÄ	9 445,0	2 754,6	2 981,9	15 181,5

Rahoitusvelat 31.12.2021

Milj. €	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Johdannaissopimukset				
Valuuttajohdannaiset	0,0	29,0	0,0	29,0
Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvelat yhteensä	0,0	29,0	0,0	29,0
Velat joilla on huonompi etuoikeus				
Pääomalainat	0,0	356,8	0,0	356,8
Muut rahoitusvelat yhteensä	0,0	356,8	0,0	356,8
RAHOITUSVELAT YHTEENSÄ	0,0	385,8	0,0	385,8

Käypien arvojen herkkyyshanalyysi

Kaikkien muiden valuuttojen 10 prosenttiyksikön lasku kotivaluuttaa (EUR) vastaan lisäisi tulosta 32 miljoonaa euroa ja vähentäisi omaa pääomaa 45 miljoonaa euroa.

Konsernin rahoitusvarojen ja -velkojen käypien arvojen herkkyyshanalyysi eri markkinariskiskenaarioissa on esitetty alla. Vaikutukset kuvaavat yksittäisessä markkinamuuttujassa tapahtuvan yhtäkkisen muutoksen vaikutusta instrumenttien käypään arvoon 31.12.2022.

Herkkyysharkastelut sisältävät johdannaisspositioiden vaikutukset. Kaikki herkkyyshanalyysit on laskettu ennen veroja ja ainoastaan laskuperustekorolliselle kannalle.

Milj. €	Korko		Luotto		Osake	Muut sijoitukset
	1 % tasoliike alas	1 % tasoliike ylös	10 % tasoliike alas	10 % tasoliike ylös	20 % alas	20 % alas
Vaikutus tulokseen	6	-6	0	0	0	0
Vaikutus suoraan omaan pääomaan	57	-55	21	-23	-157	-135
Kokonaisvaikutus	64	-61	21	-23	-157	-135

16. Tason 3 käypään arvoon arvostettavien rahoitusvarojen muutokset

Rahoitusvarat 2022

Milj. €	1.1.	Tulokseen kirjatut voitot/tappiot yht.	Muihin laajan tuloksen eriin kirjatut voitot/tappiot yht.	Ostot	Myynnit	Toteuttamiset	Siirrot tasolta 1 ja 2	Siirrot tasolle 1 ja 2	31.12.	Kaudelle kirjatut voitot/ tappiot rahoitusvaroista
Sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvät rahoitusvarat										
Osakkeet ja osuudet	20,1	1,2	0,0	15,0	-4,9	0,0	0,0	0,0	31,4	1,2
Saamistodistukset	60,5	-7,7	0,0	108,4	-81,2	-22,6	39,6	-2,8	94,3	-7,7
Rahastot	2 064,9	-15,7	0,0	597,7	-315,3	0,0	0,0	-4,5	2 327,0	-23,3
Yhteensä	2 145,5	-22,3	0,0	721,1	-401,4	-22,6	39,6	-7,3	2 452,7	-29,8
Myytavissä olevat rahoitusvarat										
Osakkeet ja osuudet	28,8	5,9	-12,0	0,0	-6,2	0,0	0,0	0,0	16,4	-12,0
Saamistodistukset	32,0	0,0	0,0	17,2	-5,7	0,0	0,0	-30,1	13,4	0,0
Rahastot	690,2	10,4	-50,8	43,8	-100,0	0,0	0,0	0,0	593,6	-40,8
Yhteensä	750,9	16,3	-62,8	61,0	-111,9	0,0	0,0	-30,1	623,4	-52,8
Käypään arvoon arvostettavat yhteensä										
	2 896,4	-6,0	-62,8	782,0	-513,3	0,0	39,6	-37,3	3 076,1	-82,5

Milj. €	Kokonaisvoitot/-tappiot	Käyvän arvon muutokset	Yhteensä
Tuloslaskelmaan kirjatut tilikauden voitot tai tappiot tilikauden lopun taseeseen sisältyvistä varoista	-19,8	-62,8	-82,5

Rahoitusvelat 2022

Ei raportoitavaa.

Rahoitusvarat 2021

Milj. €	1.1.	Tulokseen kirjatut voitot/tappiot yht.	Muihin laajan tuloksen eriin kirjatut voitot/tappiot yht.	Ostot	Myynnit	Totetuttamiset	Siirrot tasolta 1 ja 2	Siirrot tasolle 1 ja 2	31.12.	Kaudelle kirjatut voitot/ tappiot rahoitusvaroista
Sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvät rahoitusvarat										
Osakkeet ja osuudet	18,2	3,9	0,0	1,6	-3,5	0,0	0,0	0,0	20,1	2,8
Saamistodistukset	19,3	1,4	0,0	80,3	-40,4	0,0	0,0	0,0	60,5	1,3
Rahastot	1 296,8	477,9	0,0	635,9	-345,7	0,0	0,0	0,0	2 064,8	480,6
Yhteensä	1 334,3	483,1	0,0	717,8	-389,7	0,0	0,0	0,0	2 145,5	484,8
Myytavissä olevat rahoitusvarat										
Osakkeet ja osuudet	31,3	0,0	3,9	0,3	0,0	0,0	0,0	-6,8	28,8	3,9
Saamistodistukset	23,1	2,8	0,6	66,9	-61,4	0,0	0,0	0,0	32,0	0,7
Rahastot	657,7	17,8	132,2	95,4	-212,8	0,0	0,0	0,0	690,2	147,4
Yhteensä	712,1	20,6	136,7	162,6	-274,3	0,0	0,0	-6,8	750,9	152,0
Käypään arvoon arvostettavat yhteensä										
	2 046,4	503,7	136,7	880,3	-664,0	0,0	0,0	-6,8	2 896,4	636,8

Milj. €	Kokonaisvoitot/-tappiot	Käyvän arvon muutokset	Yhteensä
Tuloslaskelmaan kirjatut tilikauden voitot tai tappiot tilikauden lopun taseeseen sisältyvistä varoista	500,1	136,7	636,8

Rahoitusvelat 2021

Ei raportoitavaa.

17. Tason 3 käypään arvoon arvostettavien rahoitusvarojen herkkyyshanalyysi

Milj. €	2022		2021	
	Kirjanpito- arvo	Jokseenkin mahdollisten muutosten vaikutus (+/-)	Kirjanpito- arvo	Jokseenkin mahdollisten muutosten vaikutus (+/-)
Rahoitusvarat				
Myytavissä olevat rahoitusvarat				
Osakkeet ja osuudet	16,4	-3,3	28,8	-5,8
Rahoitusmarkkinavälineet	13,4	0,0	32,0	-0,3
Rahastot	593,6	-118,7	690,2	-138,0
Yhteensä	623,4	-122,1	750,9	-144,1
Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat yhteensä	623,4	-122,1	750,9	-144,1

Korkoinstrumenttien osalta rahoitusvarojen arvoa on testattu olettamalla korkotason nousevan 1 prosenttiyksiköllä kaikissa maturiteeteissa. Muiden omaisuuslajien osalta on oletettu hintojen laskevan 20 prosenttia. Konserni ei kannu sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyviä sijoitusriskejä, joten niiden osalta vaikutuksia ei ole esitetty. Edellä esitettyjen vaihtoehtoisten oletusten perusteella mahdollinen korkotason muutos aiheuttaisi saamistodistusten osalta 0,0 miljoonan euron (0,3) ja muiden instrumenttien mahdollinen hinnan alentuminen 122,0 miljoonan euron (143,8) arvostustappion konsernin muussa laajassa tuloksessa. Jokseenkin mahdollinen tulosvaikutus olisi näin konsernin omaan pääomaan suhteutettuna 9,3 prosenttia (8,3).

18. Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset

Milj. €	2022	2021
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat		
Saamistodistukset	941,3	956,0
Osakkeet ja osuudet	8 273,3	9 082,7
Yhteensä	9 214,6	10 038,6
Lainat ja muut saamiset	701,7	693,6
Muut rahoitusvarat	18,0	11,4
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset yhteensä	9 934,3	10 743,7
Yhteensä	9 934,3	10 743,7

Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevien osakkeiden ja osuuksien alkuperäinen hankintameno on 7 533 miljoonaa euroa (6 954) ja saamistodistusten 1 032 miljoonaa euroa (1 009).

19. Laskennalliset verosaamiset ja verovelat

Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2022 aikana

Milj. €	1.1.	Laajaan tulokseen kirjatut erät	Omaan pääomaan kirjatut erät	31.12.
Laskennalliset verosaamiset				
Vahvistetut tappiot	0,1	-0,1		0,0
Käyvän arvon muutokset	0,0			0,0
Varjolaskenta	4,7		-11,4	-6,7
Muut vähennyskelpoiset tilapäiset erot	6,1	-5,8		0,3
Yhteensä	10,9	-5,9	-11,4	-6,4
Laskennallisten verojen netotus				6,4
Laskennalliset verosaamiset yhteensä				0,0
Laskennalliset verovelat				
Varaukset ja tilinpäätössiirrot	1,4			1,4
Käyvän arvon muutokset	163,2		-106,3	56,9
Varjolaskenta	4,7		-11,4	-6,7
Muut erot	0,2	0,4	0,0	0,6
Yhteensä	169,5	0,4	-117,7	52,2
Laskennallisten verojen netotus				-6,4
Laskennalliset verovelat yhteensä				58,6

Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2021 aikana

Milj. €	1.1.	Laajaan tulokseen kirjatut erät	Omaan pääomaan kirjatut erät	31.12.
Laskennalliset verosaamiset				
Vahvistetut tappiot	0,1			0,1
Käyvän arvon muutokset	0,0			0,0
Varjolaskenta	5,8		-1,1	4,7
Muut vähennyskelpoiset tilapäiset erot	0,6	5,5		6,1
Yhteensä	6,5	5,5	-1,1	10,9
Laskennallisten verojen netotus				-10,9
Laskennalliset verosaamiset yhteensä				0,0
Laskennalliset verovelat				
Varaukset ja tilinpäätössiirrot	1,5	0,0		1,4
Käyvän arvon muutokset	138	-0,1	25,2	163,2
Varjolaskenta	5,8		-1,1	4,7
Muut erot	0,0	0,1	0,1	0,2
Yhteensä	145,3	-0,2	24,2	169,5
Laskennallisten verojen netotus				10,9
Laskennalliset verovelat yhteensä				158,6

20. Verot

Milj. €	2022	2021
Tulos ennen veroja	201,8	247,1
Verot laskettuna emoyhtiön verokannalla	-40,4	49,4
Ulkomaisten tytäryritysten poikkeavat verokannat	0,0	0,1
Verovapaat tulot	1,8	-3,2
Vähennyskelvottomat kulut	-1,4	2
Konserniyhdistelyt ja eliminoinnit	0,0	-0,1
Verot aikaisemmilta tilikausilta	-3,0	2,8
Yhteensä	-43,0	50,9

21. Tulosvaikutteisesti kirjatut laajan tuloksen erät

Milj. €	2022	2021
Muut laajan tuloksen erät, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteiseksi:		
Myytävissä olevat rahoitusvarat		
Tilikauden voitot/tappiot	-605,6	126,2
Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot	121,1	-25,2
Varjolaskenta	57,0	5,4
Muut laajan tuloksen erät, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteiseksi yhteensä nettoverojen jälkeen	-427,5	106,4

22. Muihin Laajan tuloksen eriin liittyvät verot

Milj. €	2022			2021		
	Ennen veroja	Vero-vaikutus	Verojen jälkeen	Ennen veroja	Vero-vaikutus	Verojen jälkeen
Myytävissä olevat rahoitusvarat	-605,6	107,2	-498,4	126,2	-26,9	100,9
Varjolaskenta	57,0	13,9	70,9	5,4	1,7	5,4
Muut laajan tuloksen erät yhteensä	-548,6	121,1	-427,5	131,6	-25,2	106,4

23. Muut varat

Milj. €	2022	2021
Korot	24,3	21,5
Saamiset vakuutuksenottajilta	2,9	0,9
Saamiset jälleenvakuutustoiminnasta	0,1	0,4
Kauppahintasaamiset	73,6	38,9
Johdannaiskaupan vakuudet	5,7	25,8
Etukäteen maksetut eläkkeet	20,7	21,9
Menevä JV palkkiosaamiset	5,8	5,4
Saamiset yhteistoimintayhtiöiltä	0,1	0,4
Vuokrasaamiset	2,0	1,4
Sijoitusten siirtosaamiset ja palkkoita	0,2	0,4
Verosaamiset	7,1	10,7
Eriytetyn kannan saaminen	33,6	0,0
Muut	19,6	35,9
Yhteensä	195,6	157,0

Erä Kauppahintasaamiset sisältää tehtyjä sijoituksia, joista rahoja ei ole vielä saatu vastapuolelta.

Erä Korot sisältää suurimmaksi osaksi johdannaisiin liittyviä korkosaamisia.

Erä Eriytetyn kannan saaminen sisältää eriytetyn ryhmäeläkevakuutuskannan saamisen.

Erä Muut koostuu mm. palkkioista, myyntisaamisista ja jaksotussaamisista.

24. Käteiset varat

Milj. €	2022	2021
Pankkisaamiset	724,6	918,1
Yhteensä	724,6	918,1

25. Velat vakuutus- ja sijoitussopimuksista

Muiden kuin sijoitussidonnaisten vakuutus- ja sijoitussopimusten velkojen muutos

Milj. €	Vakuutus- sopimukset	Sijoitus- sopimukset	Yhteensä
1.1.2022	3 218,9	27,8	3 246,7
Maksut	105,4	0,0	105,4
Korvaukset	-365,4	0,0	-365,4
Kuormitustulo	-31,6	0,0	-31,6
Laskuperustekorko	80,6	0,0	80,6
Asiakashyvitykset	4,5	0,0	4,5
Kannanluovutus	-9,9	0,0	-9,9
Muut	-58,6	-3,2	-61,8
31.12.2022	2 944,0	24,6	2 968,6
Jälleenvakuuttajien osuus	-1,5	0,0	-1,5
Velka 31.12.2022	2 942,5	24,6	2 967,1

Milj. €	Vakuutus- sopimukset	Sijoitus- sopimukset	Yhteensä
1.1.2021	3 495,3	25,8	3 521,1
Maksut	97,4	0,0	97,4
Korvaukset	-372,9	0,0	-372,9
Kuormitustulo	-31,2	0,0	-31,2
Laskuperustekorko	90,3	0,0	90,3
Asiakashyvitykset	12,2	0,0	12,2
Muut	-72,1	2,0	-70,2
31.12.2021	3 218,9	27,8	3 246,7
Jälleenvakuuttajien osuus	-1,5	0,0	-1,5
Velka 31.12.2021	3 217,5	27,8	3 245,2

Sijoitussidonnaisten vakuutus- ja sijoitussopimusvelkojen muutos

Milj. €	Vakuutus- sopimukset	Sijoitus- sopimukset	Yhteensä
1.1.2022	5 936,1	4 775,5	10 711,6
Maksut	228,1	1 065,9	1 294,0
Korvaukset	-232,8	-527,0	-759,7
Kuormitustulo	-65,3	-41,0	-106,3
Kannanluovutus	-146,2	0,0	-146,2
Muut	-823,3	-258,1	-1 081,4
Velka 31.12.2022	4 896,6	5 015,3	9 911,9

Milj. €	Vakuutus- sopimukset	Sijoitus- sopimukset	Yhteensä
1.1.2021	5 199,1	3 566,1	8 765,2
Maksut	274,4	1 004,1	1 278,4
Korvaukset	-207,5	-518,5	-726,1
Kuormitustulo	-69,2	-29,2	-98,4
Muut	739,4	753,0	1 492,4
Velka 31.12.2021	5 936,1	4 775,5	10 711,6

Vuoden alun ja lopun velka sisältää tulevien lisäetujen vastuun sekä korkotäydennysten vaikutuksen. Laskelma perustuu eriin ennen jälleenvakuuttajien osuutta. Tarkempi erittely veloista löytyy tilinpäätöksen riskienhallintaliitteestä.

Vakuutusopimukset

Milj. €	2022	2021
Velka sopimuksista, jotka oikeuttavat harkinnanvaraiseen voitonjakoon		
Vakuutusmaksuvastuu	1 369,3	1 459,0
Korvausvastuu	1 574,5	1 758,0
Velka muista vakuutusopimuksista		
Vakuutusmaksuvastuu	0,0	0,6
Korvausvastuu	0,0	0,1
Yhteensä	2 943,8	3 217,8
Jälleenvakuutusopimukset		
Vakuutusmaksuvastuu	0,0	0,0
Korvausvastuu	0,3	1,1
Yhteensä	0,3	1,1
Vakuutusopimukset yhteensä		
Vakuutusmaksuvastuu	1 369,3	1 459,7
Korvausvastuu	1 574,5	1 758,1
Yhteensä	2 943,8	3 217,8
Sijoitusopimukset		
Velka sopimuksista, jotka oikeuttavat harkinnanvaraiseen voitonjakoon		
Vakuutusmaksuvastuu	24,6	27,8
Velka vakuutus- ja sijoitusopimuksista yhteensä		
Vakuutusmaksuvastuu	1 393,8	1 487,5
Korvausvastuu	1 574,7	1 759,3
Yhteensä	2 968,6	3 246,7

Milj. €	2022	2021
Jälleenvakuuttajien osuus		
Korvausvastuu	1,5	1,5
Yhteensä	1,5	1,5

Vastuuvelan riittävyyslaskelmasta ei aiheudu lisävaateita.

Sijoitusopimuksiin, jotka oikeuttavat harkinnanvaraiseen voitonjakoon tai joihin sisältyy oikeus vaihtaa sopimukseen, johon sisältyy yllä mainittu piirre, on sovellettu IFRS 4 Vakuutusopimukset -standardin sallimaa helpotusta. Tällaiset sijoitusopimukset on arvostettu vakuutusopimusten tavoin.

26. Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitusopimuksista

Milj. €	2022	2021
Sijoitussidonnaiset vakuutusopimukset	4 896,6	5 936,1
Sijoitussidonnaiset sijoitusopimukset	5 015,3	4 775,5
Yhteensä	9 911,9	10 711,6

27. Rahoitusvelat

Rahoitusvelat pitävät sisällään velat johdannaissopimuksista, liikkeeseen lasketut velkakirjat sekä muut rahoitusvelat.

Milj. €			2022	2021
Johdannaissopimukset			2,6	29,0
Velat, joilla on huonompi etuoikeus				
Pääomalainat	Laina-aika	Korko	100,0	100,0
Pääomalaina 2002 (nimellisarvo 100 milj €)	erääntymätön	vaihtuvakorkoinen 12 kk Euribor + 4,5%		
Pääomalaina 2019	30 v	Kiinteä korko 1,875 % 4.10.2024 saakka. (Solvenssi II Tier 2, nimellisarvo 250 milj €)	249,6	249,4
		Sen jälkeen 3kk Euribor + Floating Rate Margin 230 bps 4.10.2029 saakka.		
		Tästä eteenpäin 3 kk Euribor + Floating Rate Margin 230 bps + Step up 100 bps		
Yhteensä			349,6	349,4
Yhteensä			352,3	378,5

Pääomalainalle 2002 voidaan maksaa korkoa vain jakokelpoisista omista varoista. Laina voidaan maksaa takaisin ainoastaan Finanssivalvonnan luvalla. Pääomalaina on kokonaisuudessaan Sampo Oyj:n salkussa.

Pääomalaina 2019 erääntyy maksettavaksi 4.10.2049. Laina on kiinteäkorkoinen ensimmäiseen mahdolliseen takaisinmaksupäivään 4.10.2024 saakka, minkä jälkeen se muuttuu vaihtuvakorkoiseksi.

28. Eläkevelvoitteet

Eläke-etuudet

Konsernilla on lakisääteisten eläkevakuutusten lisäksi etuuspohjaisia vapaaehtoisia eläkevakuutuksia. Vakuutukset ovat konsernin sisäisiä ja sisältyvät Mandatum Lifen vastuuvetkään. Vakuutusten määrä on vähäinen eikä niillä ole olennaista merkitystä konsernin tulokseen tai omaan pääomaan.

Muut lyhytaikaiset työsuhte-etuudet

Mandatum Life -konsernissa on lyhytaikaisia henkilöstön kannustinjärjestelmiä, joiden ehdot vaihtelevat vuosittain. Pääosa järjestelmistä on sidottu Mandatum Life -konsernin vuosittaisiin tulospalkkioihin. Tulospalkkiot kirjataan sen kauden kuluksi, jolta ne syntyvät. Arvio vuodelta 2022 maksettavista tulospalkkioista on 7,2 miljoonaa euroa.

29. Muut velat

Milj. €	2022	2021
Korot	8,8	7,0
Velat ensivakuutustoiminnasta	6,1	30,3
Velat jälleenvakuutustoiminnasta	8,7	8,2
Kauppahintavelat	52,8	80,4
Saadut vakuudet	32,1	11,4
Vuokrasopimusvelat	21	22,5
Ennakonpidätykset korvauksista	10,7	11,1
Vuokravakuudet	1,1	1,1
Konserniavustus	26,3	15,0
Muut	56,0	50,1
Yhteensä	223,6	237,1

Erä Saadut vakuudet sisältää johdannaiskaupasta ja osakelainauksesta syntyvän vakuusvaatimuksen vakuudeksi hyväksyttävät varat.

Erä Vuokrasopimusvelat sisältää ei-rahavaikutteiset lisäykset IFRS 16:n mukaisista vuokrasopimuksista.

Erä Kauppahintavelat sisältää tehtyjä sijoituksia, joista rahoja ei ole vielä maksettu vastapuolelle

Erä Muut sisältää muun muassa ostovelat, velat yhteistoimintayhtiöille, alv-velat sekä palkitsemiseen liittyvät varaukset

Milj. €	2022	2021
Vuokrasopimusveloista tilikauden tulokseen kirjatut erät		
Korkokulut	-0,6	-0,5
Kulut liittyen lyhytaikaisiin ja arvoltaan vähäisiin vuokrasopimusvelkoihin	-1,6	-1,7

30. Ehdolliset velat ja sitoumukset

Milj. €	2022	2021
Taseen ulkopuoliset sitoumukset		
Sijoitussitoumukset	2 066,0	1 804,4
IT-hankinnat	10,8	7,5
Yhteensä	2 076,8	1 811,9
Johdannaiskaupan vakuudeksi annettu omaisuus		
Käteinen	5,7	25,8

Pääomarahastojen jäljellä olevista sijoitussitoumuksista 1 785 (1 542) miljoonaa euroa liittyy sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena oleviin sijoituksiin.

Vakuudeksi annetut varat sisältyvät tase-erään Muut saamiset.

31. Oma pääoma

Osakepääoma

Yhtiön osakkeiden lukumäärä tilikauden lopussa oli 200. Yhtiön osakepääoma on 5,0 miljoonaa euroa. Tilikauden päättyessä konserniyhtiöiden hallussa ei ollut omia osakkeita.

Oman pääoman rahastot ja kertyneet voittovarot

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto

Rahasto perustuu yhtiön hallituksen tekemään päätökseen.

Muut oman pääoman erät sisältävät myytävissä olevien rahoitusvarojen arvomuutokset, rahavirran suojauksena käytettävien johdannaisinstrumenttien käypien arvojen muutokset sekä muuntoerot.

Muutokset oman pääoman rahastoissa ja kertyneissa voittovaroissa on esitetty konsernin oman pääoman muutoslaskelmassa.

32. Lähipiiritiedot

Key Management Personnel

Mandatum-konsernin lähipiiriin kuuluvat tytäryhtiöt sekä osakkuusyritykset. Lisäksi lähipiiriin luetaan johtoon kuuluvat avainhenkilöt ja heidän lähipiiriin kuuluvat henkilöt.

Konsernin tytäryhtiöt on lueteltu liitteessä 37 Sijoitukset tytäryhtiöissä ja osakkuusyritys liitteessä 12 Sijoitukset osakkuusyrityksissä.

Mandatum-konsernin johtoon kuuluvia avainhenkilöitä ovat Mandatum Holding Oy:n sekä liitteessä 37 Sijoitukset tytäryhtiöissä mainittujen yhtiöiden hallituksen jäsenet sekä edellä mainittujen yhtiöiden toimitusjohtajat. Edellä mainittujen henkilöiden lähipiiriin kuuluvat heidän läheiset perheenjäsenet sekä yhteistöt, joissa avainhenkilöillä tai heidän läheisillä perheenjäsenillä on määräysvalta tai huomattava vaikutusvalta.

Milj. €	2022	2021
Johtoon kuuluville avainhenkilöille maksettu kompensatio		
Lyhytaikaiset työsuhte-etuudet	1,9	1,5
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	0,6	0,5
Muut pitkäaikaiset työsuhte-etuudet	2,0	1,2
Yhteensä	4,6	3,2

Lyhytaikaiset työsuhte-etuudet sisältävät tilikaudelle kirjatut palkat ja tulospalkkiot sosiaaliturvamaksuineen.

Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet sisältävät TyEL-perusvakuutuksen perusteella tilikaudelle kirjatut maksut sekä vapaaehtoiset lisäeläkemaksut.

Muut pitkäaikaiset työsuhte-etuudet sisältävät johdon ja asiantuntijoiden pitkäaikaisen kannustinjärjestelmien perusteella tilikaudelle kirjatut palkkiot.

Palkkiot määräytyvät konsernitasoisten ehtojen perusteella. Mandatum Life maksaa palkkioista omien avainhenkilöidensä osuuden (liite 32).

Johtoon kuuluvien avainhenkilöiden lähipiiriliiketoimet

Johtoon kuuluvilla avainhenkilöillä ei ole lainoja konserniyhtiöiltä.

Osakkuusyritykset

Konsernilla ei ole lähipiiriliiketoimia osakkuusyrityksen kanssa.

Lähipiiryhtiöiden transaktiot

Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiö on maksanut osinkoa Mandatum Holding Oy:lle 20.12.2022 160 miljoonaa euroa (175). Mandatum Holding maksoi 22.3.2022 osinkoa Sampo Oy:lle vuoden 2021 tuloksesta 150 miljoonaa euroa (0).

Mandatum Asset Managementin tulosta pienentää 26,3 miljoonan euron (15) konserniavustus Sampo Oy:lle. Mandatum AM AIFM Oy:n tulosta pienentää 2,7 miljoonan euron (0,0) konserniavustus Sampo Oy:lle.

Konsernin sisäiset liiketoimet, saamiset ja velat sekä voitot ja tappiot eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Lähipiiritapahtumina on siten ilmoitettu liiketoimet, jotka eivät eliminoidu konsernitilinpäätöstä laadittaessa kuten Sampo Oy:n myöntämä pääomailain 100 miljoonaa euroa (100) Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiölle sekä Mandatum Asset Management Oy:n veloittamat omaisuudenhoitopalkkiot 1,3 miljoonaa euroa (0,5) Sampo Oy:tä sekä If P&C:ltä.

33. Johdon ja asiantuntijoiden pitkäaikaiset kannustinjärjestelmät

Sampo Oy:n hallitus on päättänyt pitkäaikaisista kannustinjärjestelmistä 2017:1 ja 2020:1 Sampo-konsernin avainhenkilöille. Sampo Oy:n hallitus on valtuuttanut konsernijohtajan päättämään kannustepalkkion määräytymisperusteena olevien kannusteyksiköiden jakamisesta. Konsernijohtajan ja Sampo-konsernin johtoryhmän jäsenten osalta vastaavat päätökset tekee Sampo Oy:n hallitus. Mandatum-konsernissa pitkäaikaisen kannustinjärjestelmien piiriin kuului vuoden 2022 lopussa 34 henkilöä.

Kannustepalkkion määrä perustuu Sampo A-osakkeen arvon kehitykseen, If Vahinkovakuutuksen vakuutusliikkeen tuottoon ja/tai Sampo-konsernin riskisopeutetun pääoman tuottoon. Yhden laskennallisen kannusteyksikön arvo on Sampo A-osakkeen vaihdolla painotettu keskimääräinen kannustinjärjestelmän ehdoissa määrätty ajankohdana osinkokorjatulla lähtökurssilla vähennettynä. Kannustinjärjestelmien lähtökurssi on 32,94–44,74 euroa. Laskennallisen kannusteyksikön enimmäisarvo on 56,94–68,74 euroa. 2017:1 kannustinjärjestelmässä kannustepalkkiota laskettaessa otetaan lisäksi huomioon kaksi suoritusmittaria. Mikäli vakuutusliikkeen tuotto on vähintään 6 prosenttia, maksetaan 60 prosenttia kannustepalkkiosta. Mikäli vakuutusliikkeen tuotto on 4–5,99 prosenttia, maksetaan 30 prosenttia kannustepalkkiosta. Mikäli riskisopeutetun pääoman tuotto on vähintään riskiton tuotto + 4 prosenttia, maksetaan 40 prosenttia kannustepalkkiosta. Mikäli riskisopeutetun pääoman tuotto on vähintään riskiton tuotto + 2 prosenttia, mutta vähemmän kuin riskiton tuotto + 4 prosenttia, maksetaan 20 prosenttia kannustepalkkiosta. 2020:1 kannustinjärjestelmässä kannustepalkkiota laskettaessa otetaan lisäksi huomioon riskisopeutetun pääoman tuotto. Mikäli riskisopeutettu pääoman tuotto on vähintään riskiton tuotto + 5 prosenttia, maksetaan kannustepalkkio kokonaisuudessaan. Mikäli riskisopeutettu pääoman tuotto on vähintään riskiton tuotto + 3 prosenttia, mutta vähemmän kuin riskiton tuotto + 5 prosenttia, maksetaan puolet kannustepalkkiosta. Mikäli riskisopeutetun pääoman tuotto on alle riskiton tuotto + 3 prosenttia, ei kannustepalkkiota makseta lainkaan.

Kussakin ohjelmassa on kolme suoritusjaksoa ja kannustepalkkiot maksetaan käteisenä kolmessa erässä. Määrättyjen henkilöiden tulee ostaa Sampo A-osakkeita 50 prosentilla saamansa erän määrästä tuloveron ja vastaavien maksujen vähentämisen jälkeen. Osakkeet ovat luovutusrajoituksen alaisia kolme vuotta erän maksamispäivästä. Kannustepalkkiot saatetaan maksaa ennakkoaisesti liittyen mahdollisiin konsernirakenteen muutoksiin. Ohjelmien käypä arvo arvioidaan käyttäen Black-Scholes-hinnoittelumallia.

Milj. €	2017:I	2017:I/2	2020:I	2020:I/2	2020:I/3
Ehdot hyväksytty*	14.9.2017	14.9.2017	5.8.2020	5.8.2020	5.8.2020
Myönnetty (tuhatta kpl) 31.12.2019	558	10	-	-	-
Myönnetty (tuhatta kpl) 31.12.2020	390	20	580	-	-
Myönnetty (tuhatta kpl) 31.12.2021	249	14	790	20	-
Myönnetty (tuhatta kpl) 31.12.2022	-	7	790	20	50
Kausi päättynyt I 30 %	Q2-2020	Q2-2021	Q2-2023	Q2-2024	Q2-2025
Kausi päättynyt II 35 %	Q2-2021	Q2-2022	Q2-2024	Q2-2025	Q2-2026
Kausi päättynyt III 35 %	Q2-2022	Q2-2023	Q2-2025	Q2-2026	Q2-2027
Maksuajankohta I 30 %	9-2020	9-2021	9-2023	9-2024	9-2025
Maksuajankohta II 35 %	9-2021	9-2022	9-2024	9-2025	9-2026
Maksuajankohta III 35 %	9-2022	9-2023	9-2025	9-2026	9-2027
Sampo A -kurssi ehtojen hyväksymispäivänä euroa*	44,02	44,02	30,30	30,30	30,3
Lähtökurssi euroa**	43,81	44,10	32,94	43,49	44,74
Lähtökurssi oikaistuna osingolla euroa 31.12.2022	30,49	33,38	27,14	39,39	44,74
Sampo A -päättöskurssi 31.12.2022	48,82				
Perusarvo yhteensä (milj. euroa)	0,1	9,8	0,1	0,0	0,0
Velka yhteensä (milj. euroa)	10,0				
Raportointikauden kulu yhteensä (milj. euroa)	8,3				

* Kannustimien myöntämispäivät vaihtelevat.

34. Tilintarkastajan palkkiot

Milj. €	2022	2021
Tilintarkastus	0,6	-0,4
Muut palkkiot	0,1	0,0
Yhteensä	0,7	-0,4

Vuonna 2022 ja 2021 tilintarkastusyhteisö Deloitte Oy.

35. Oikeudenkäynnit

Mandatum ei ole osallisena oikeudenkäynneissä, joiden käsittely on kesken 31.12.2022.

36. Tilikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat

Hallitus ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle, että osinkoa jaetaan 150,0 miljoonaa euroa. Muita merkittäviä tilikauden jälkeisiä tapahtumia ei ole.

37. Sijoitukset tytäryhtiöissä

Nimi	Kotimaa	Omistussuus (%)	Kirjanpitoarvo
Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiö	Suomi	100,00	483,5
Mandatum Asset Management Oy	Suomi	100,00	70,0
Mandatum Life Fund Management S.A.	Luxemburg	100,00	6,0
Mandatum AM AIFM OY	Suomi	100,00	1,7
Mandatum Incentives Oy	Suomi	75,00	1,2
Mandatum Life Palvelut Oy	Suomi	100,00	1,1
Mandatum Life Private Equity GP Oy	Suomi	88,08	0,9
Mandatum Life Vuokratontit I GP Oy	Suomi	100,00	0,0
SaKa Hallikiinteistö GP Oy	Suomi	100,00	0,0
CO2 Avoid! OY	Suomi	100,00	0,0
Mandatum AM Finland Properties II GP Oy	Suomi	100,00	0,0
MAM Growth Equity II GP Oy	Suomi	100,00	0,0
Mandatum Life Vuokratontit II Oy	Suomi	100,00	19,9
Asunto Oy Espoon Aallonhuippu 9	Suomi	100,00	1,5
Asunto Oy Espoon Aapelinkatu 6	Suomi	100,00	7,0
Asunto Oy Espoon Matinkatu 8	Suomi	100,00	4,8
Asunto Oy Vantaan Raiviosuonmäki 6	Suomi	100,00	3,9
Kiinteistö Oy Ahti Business Park	Suomi	100,00	4,0
Kiinteistö Oy Galaxy	Suomi	100,00	3,9
Kiinteistö Oy Helsingin Ratamestarinkatu 7a	Suomi	100,00	8,9
Kiinteistö Oy Helsingin Ratamestarinkatu 7b	Suomi	100,00	8,2
Kiinteistö Oy Hyvinkään Sampotalo	Suomi	81,37	7,2
Kiinteistö Oy Hämeenlinnan Karhulinna	Suomi	100,00	4,7
Kiinteistö Oy Jäkälävaara	Suomi	100,00	10,7
Kiinteistö Oy Järvenpään Asemakatu 4	Suomi	100,00	6,8
Kiinteistö Oy Kaupintie 5	Suomi	100,00	5,0
Kiinteistö Oy Leppävaaran Säätötammi	Suomi	100,00	2,7
Kiinteistö Oy Niittymaanpolku	Suomi	100,00	7,1
Kiinteistö Oy Oulun Torikatu 21-23	Suomi	100,00	2,4
Kiinteistö Oy Rautalaani	Suomi	100,00	4,2
Kiinteistö Oy Tampereen Hatanpäänvaltie 18	Suomi	100,00	3,1

38. Osuudet konsolidoimattomissa strukturoiduissa yhteisöissä

Mandatum ryhmään kuuluvat Mandatum Fund Management S.A ja Mandatum AM AIFM Oy hallinnoivat Mandatumin rahastoja. Molemmat yhtiöt käyttävät hallinnoimissaan rahastoissa salkunhoitajana Mandatum Asset Management Oy:tä. Mandatum Asset Management Oy hoitaa lisäksi Mandatum Life Vuokratontit I Ky:n ja Private Equity I Ky:n sijoitustoimintaa.

Mandatum-ryhmä saa konsolidoimattomista rahastoista ja kommandiittiyhtiöistä hallinnointipalkkiotuottoja, jotka sisältyvät tuloslaskelmassa palkkiotuottoihin. Lisäksi Mandatum-ryhmä saa konsolidoimattomista rahastoista ja kommandiittiyhtiöistä sijoittajana tuottoja, jotka on merkitty sijoitustoiminnan tuottoihin sen mukaan, mihin tase-erään sijoitukset on taseessa merkitty. Mandatum-ryhmän sijoitukset Mandatum Fund Management S.A:n ja Mandatum AM AIFM Oy:n hallinnoimiin rahastoihin ja Mandatum Asset Managementin hoitamiin kommandiittiyhtiöihin olivat 31.12.2022 1 766 (1 915) miljoonaa euroa. Sijoitukset on kirjattu taseessa sijoitusomaisuuteen.

39. Myytäväksi luokitellut varat

1.7.2022 Mandatum Life toteutti Baltian henkivakuutustoimintojen myynnin liettualaiselle sijoitus- ja vakuutus konserni Invalda INVL:lle. Kauppa toteutettiin liiketoimintasiirtona. Siirtyneiden vakuutusvelkojen määrä oli 156 miljoonaa. Siirrolla ei ollut vaikutusta konsernin tulokseen tai muihin tunnuslukuihin.

MANDATUM HOLDING OY

TILINPÄÄTÖS

TULOSLASKELMA

Milj. €	Liite	1.1.–31.12.2022	15.2.–31.12.2021
Liiketoiminnan muut kulut	1	-303 530,80	-150 535,25
Liikevoitto		-303 530,80	-150 535,25
Rahoitustuotot ja kulut	2	159 855 024,11	174 712 005,17
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		159 551 493,31	174 561 469,92
Tilikauden verot		0,00	-72,50
Tilikauden voitto		159 551 493,31	174 561 397,42

TASE

Milj. €	Liite	12/2022	12/2021
Vastaavaa			
Sijoitukset			
Osuudet saman konsernin yrityksissä		553 665 534,28	553 676 534,28
Lyhytaikaiset saamiset			
Muut saamiset	4	29 709,81	12 415,50
Rahat ja pankkisaamiset		168 941 081,08	159 391 295,08
Vastaavaa yhteensä		722 636 325,17	713 080 244,86
Vastattavaa			
Oma pääoma	5		
Osakepääoma		5 000 000,00	5 000 000,00
Sijoitetun vapaan pääoman rahasto		533 514 537,44	533 514 537,44
Edellisten tilikausien voitto		24 561 397,42	
Tilikauden voitto		159 551 493,31	174 561 397,42
		722 627 428,17	713 075 934,86
Vieras pääoma			
Lyhytaikainen vieras pääoma			
Muut velat	6	8 897,00	4 310,00
		8 897,00	4 310,00
Vastattavaa yhteensä		722 636 325,17	713 080 244,86

RAHOITUSLASKELMA

Milj. €	1.1.–31.12.2022	15.2.–31.12.2021
Liiketoiminnan rahavirta (A)		
Voitto (tappio) ennen satunnaisia eriä	159 551 493,31	174 419 597,76
Oikaisu:		
Rahoitustuotot ja -kulut	143 495,23	287 994,83
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	159 694 988,54	174 707 592,59
Käyttöpääoman muutos		
Saamisten lisäys	-17 294,31	-12 415,50
Velkojen lisäys	4 587,00	4 310,00
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	159 682 281,23	174 699 487,09
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-143 495,23	-287 994,83
Maksetut välittömät verot	0,00	-72,5
Rahavirta ennen satunnaisia eriä	159 538 786,00	174 411 419,76
Liiketoiminnan rahavirta (A)	159 538 786,00	174 411 419,76
Investointien rahavirta (B)		
Investoinnit tytäryhtiöosakkeisiin	11 000,00	-70 020 124,68
Investoinnit muihin sijoituksiin	0,00	0,00
Investointien rahavirta (B)	11 000,00	-70 020 124,68

Milj. €	1.1.–31.12.2022	15.2.–31.12.2021
Rahoituksen rahavirta (C)		
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	0,00	55 000 000,00
Maksetut osingot	-150 000 000,00	
Rahoituksen rahavirta (C)	-150 000 000,00	55 000 000,00
Rahavarojen muutos (A+B+C) lisäys (+)/ vähennys (-)	9 549 786,00	159 391 295,08
Rahavarat tilikauden alussa	159 391 295,08	0,00
Rahavarat tilikauden lopussa	168 941 081,08	159 391 295,08

Yhteenvedo merkittävistä tilinpäätöksen laatisperiaatteista

Mandatum Holding Oy, y-tunnus 3191242-4, on Sampo Oyj:n kokonaan omistama tytäryhtiö. Yhtiö perustettiin vuonna 2021 ja sen ensimmäinen tilikausi oli poikkeuksellinen, 15.2.–31.12.2021, joka vuonna 2022 tulee ottaa huomioon vertailutietojen vertailukelvottomuutena.

Vuoden 2022 aikana Mandatum Holdingin 100 %:sti omistama Mandatum Vara Oy purettiin selvitysmenettelyn ja lopputilityksen päätteeksi.

Mandatum Holding Oy:n tilinpäätös liitetietoineen on laadittu suomalaisen kirjanpitolain ja -asetuksen mukaisesti. Yhtiön osakeomistukset on arvostettu hankintamenoon. Hankintamenoon sisällytetään hankinnasta aiheutuneet muuttuvat menot.

Emoyhtiön tuloksen liitetiedot

1. Liiketoiminnan muut kulut

Milj. €	2022	2021
Palveluveloitukset	-127 769,00	-84 812,98
Vieraat tuotantopalvelut	-175 761,80	-65 722,27
Yhteensä	-303 530,80	-150 535,25

2. Rahoitustuotot ja kulut

Milj. €	2022	2021
Saadut osingot	160 000 000,00	175 000 000,00
Myyntitappiot	-1 480,66	0,00
Korkotuotot	117 582,16	0,00
Korkokulut	-261 077,39	-287 994,83
Yhteensä	159 855 024,11	174 712 005,17

3. Tilintarkastajan palkkiot

Milj. €	2022	2021
Tilintarkastuspalkkiot	-37 365,00	-49 500,00

Tilintarkastusyhteisö vuosina 2021 ja 2022 Deloitte Oy.

4. Saamiset saman konsernin yrityksiltä

Milj. €	2022	2021
Kirjanpitoarvo 31.12.	29 709,81	12 415,50

5. Emoyhtiön oman pääoman muutoslaskelma

Milj. €	Osakepääoma	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Kertyneet voittovarot	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 15.2.2021	5 000 000,00	533 514 537,44		538 514 537,44
Osingonjako				0,00
Tilikauden voitto			174 561 397,42	174 561 397,42
Kirjanpitoarvo 31.12.2021	5 000 000,00	533 514 537,44	174 561 397,42	713 075 934,86
Osingonjako			-150 000 000,00	-150 000 000,00
Tilikauden voitto			159 551 493,31	159 551 493,31
Kirjanpitoarvo 31.12.2022	5 000 000,00	533 514 537,44	184 112 890,73	722 627 428,17

6. Muut velat

Milj. €	2022	2021
Muut	8 897,00	4 310,00

7. Osakeomistukset 31.12.2022

Saman konsernin yritykset	Omistussuus	Osakkeiden kirjanpitoarvo
Henkivakuutustoiminta		
Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiö Oy	100 %	483 514 537,44
Omaisuuksienhoito		
Mandatum Asset Management Oy	100 %	70 009 124,68

Liitteessä 37 Sijoitukset tytäryrityksissä on lueteltu Mandatum-konsernin kaikki tytäryritykset.

TILINPÄÄTÖKSEN JA TOIMINTAKERTOMUKSEN ALLEKIRJOITUKSET

Helsingissä 3. päivänä maaliskuuta 2023

Mandatum Holding Oy
Hallitus

Patrick Lapveteläinen
hallituksen
puheenjohtaja

Anne Teitto

Ricard Wennerklint

Petri Niemisvirta
Toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus

Helsingissä 3. päivänä maaliskuuta 2023

Deloitte Oy, Tilintarkastusyhteisö

Reeta Virolainen
KHT

6

TILINTARKASTUSKERTOMUS

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Mandatum Holding Oy:n
yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Mandatum Holding Oy:n (3191242-4) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2022. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien yhteenveto merkittävimmistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista, sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että:

- konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti
- tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien

säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa.

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonamme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että konsernitilinpäätös antaa oikean ja

riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös selaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntonamme.

Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella. Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisyyden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vas-

taavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaan tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.

- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin

perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.

- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- Hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaan tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevista taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon

konsernitilinpäätöksestä. Vastamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Muut raportointivelvoitteet

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomukseen sisältyvän informaation, mutta se ei sisällä tilinpäätöstä eikä sitä koskevaa tilintarkastuskertomustamme. Olemme saaneet toimintakertomuksen käyttööme ennen tämän tilintarkastuskertomuksen antamispäivää. Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea edellä yksilöity muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyk-

sen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä.

Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme ennen tilintarkastuskertomuksen antamispäivää käyttööme saamaamme muuhun informaatioon kohdistamamme työn perusteella johtopäätöksen, että kyseisessä muussa informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Helsingissä, 3. maaliskuuta 2023

Deloitte Oy

Tilintarkastusyhteisö

Reeta Virolainen

KHT

Mandatum Holding Oy

Postiosoite PL 627, 00101 Helsinki
Rekisteröity kotipaikka ja osoite
Bulevardi 56, 00120 Helsinki, Suomi
Y-tunnus 3191242-4

www.mandatumlife.fi